

Nao -së 'ö -gban Yesu Klisi -bha 'ö

Matiö

-ya pö

Yesu "bhema -nu 'tö -bhië

(Dhukö 3,23-38)

1 ¹Yesu 'ö Atanna -ya -ya Medhame 'ka bha- 'bhema -nu 'tö -bhië -ne: 'Me 'wo -gban Ablaamö bha 'ö dho 'ö zun- 'ka Davi -bha, 'ö go Davi -bha 'ö dho 'ö zun Yesu -bha. -A -me "gblüglü -wo -ple, wo -në- 'wo Ablaamö waa- Davi -a -nu 'ka.

²Ablaamö bha -në Izaakö kpö, 'yö Izaakö -yö Zaköbö kpö, 'yö Zaköbö -du 'pö 'ö Zuda waa- ö dheebhang -nu -a -nu kpö. ³-Dhe 'ö Zuda -ya Fadhezö waa- Zedha -a -nu kpö, -a -nu dhe 'wo- -dhe Tama bha- "dhiü, 'yö Fadhezö -du 'pö 'ö Eslöömö kpö, 'yö Eslöömö -yö Adhamö kpö, ⁴'yö Adhamö -yö Abinadabö kpö, 'yö Abinadabö -yö Naason kpö, 'yö Naason -yö Samö kpö, ⁵'yö Samö -yö Boazö kpö Dhaabö "dhiü, 'yö Boazö -yö Obedö kpö, 'yö 'wo- -bha dhe -dhe 'pö Dhutö. Obedö bha -në Izai kpö, ⁶'yö Izai -zë 'ö gun -na -gblüde Davi 'kpö.

-Dhe 'ö -ya kë "dhü, 'yö Davi -yö Sadhomö kpö, Sadhomö bha -në- dhe -yö gun Udhi -bha dhebhö 'ka "kεε 'yö Davi -ya bho- -gö. ⁷'Yö Sadhomö -yö Dhoboamö kpö, 'yö 'wo Dhoboamö gbö -dhe Abia, 'yö 'wo Abia gbö -dhe Aza. ⁸Aza -bha gbö -ne 'wo- -dhe 'pö Zozafa, 'yö 'wo Zozafa gbö -dhe Zolamö, 'yö 'wo Zolamö gbö -dhe Ozia, ⁹Ozia bha -në Zoatamö kpö, 'yö Zoatamö -yö Akazö kpö, 'yö Akazö -yö Ezekiasö kpö, ¹⁰'yö 'wo Ezekiasö gbö -dhe 'pö Manase, 'yö Manase -yö Amö kpö, 'yö Amö -yö Zozia kpö. ¹¹Zozia bha 'yö Zekonia waa- ö dheebhang -nu -a -nu kpö "tüng 'wo Izraedhö -me -nu kun- 'ka 'wo dho- -nu 'ka -dhuëgdhe 'gü Babidhönö bha- 'ka.

¹²-Dhe 'ö Izraædhö -me -nu -wa 'go Babidhönö -wa nu, 'yö Zekonia -yö Sadhasiædhö kpɔ, 'yö Sadhasiædhö -yö Zodhobabædhö kpɔ. ¹³'Yö Zodhobabædhö -yö Abiudö kpɔ, 'yö Abiudö -yö Edhiakimö kpɔ, 'yö Edhiakimö -yö Azɔɔ kpɔ, ¹⁴'yö Azɔɔ -yö Sadɔkɔ kpɔ, 'yö Sadɔkɔ -yö Asimö kpɔ, 'yö Asimö -yö Edhiudö kpɔ, ¹⁵Edhiudö bha 'yö Edheazaa kpɔ, 'yö Edheazaa -yö Matan kpɔ, Matan bha -në Zakɔbö kpɔ, ¹⁶'yö Zakɔbö -yö Zosefu 'ö -kë Madhi 'ö Yesu 'wo- -dhe Atanna -bha -Yame bha- kpɔ bha- bha gɔn 'ka bha- kpɔ.

¹⁷Yesu "bhema -nu 'ö go Ablaa mö -bha 'ö dho 'ö zun Davi -bha -wo me -kaɔng do ga -yiisiö, 'yö 'me 'wo go Davi -bha 'wo dho 'wo zun 'tüng 'wo Izraædhö -me -nu kun- 'ka, 'wo dho Babidhönö -a -bha bha 'wo -kaɔng do ga -yiisiö 'pö, 'yö 'me 'wo go 'pö "tüng 'dhe bha- -bha 'wo nu 'wo zun- 'ka Atanna -bha -Yame bhɔ "tüng -bha 'pö 'wo -kaɔng do ga -yiisiö.

Yesu bhɔ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(*Dhukö 2,1-7*)

¹⁸-Kɔ 'ö Yesu Klisi -yö bhɔ- 'ka -kaa -ga 'ö ya: Madhi 'ö -kë Yesu 'kpɔdhe 'ka bha -yö -gun Zosefu dhɔɔbhaa -me 'ka. -Wo -to -dhɔ bha -në- 'gü kö 'wii -da -kö wo 'ko -keng- "een kö Madhi 'yii -da -kö Zosefu -gɔ 'kɔɔdhö kö -yö kë- -bha dhe 'ka, 'yö Madhi -yö 'gu sü Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -bha 'gügbudhe -kɔ 'ka. ¹⁹-Dhe 'ö -kë -dhe Zosefu 'ö -kë Madhi dhɔɔbhaame 'ka bha -yö -gun "klüsëme 'ka, 'ö 'yaa gun- "piü -dhe 'ö Madhi "pëng -pen bha, 'yö- -ya ö zuë" "piü -dhe waa- Madhi 'wo "kan -bin 'gü 'gu 'ö- sü "dhü bha- -wɔn 'gü. ²⁰-Dhe 'ö ö -zɔ 'gɔn sië 'wɔn bha- 'gü "dhü, 'yö kwa Dëme -bha "kië do -yö ö -dɪ -zɔn -dhe kö -yö yi zë sië 'yö- pö- -dhe: «Zosefu, Davi suu 'gü -në, 'sika 'ya 'dho -da i 'gü Madhi -sü i -bha dhe 'ka -sü -wɔn 'gü, -a -gen -mü -dhe 'gu 'ö- sü bha- -dɪ 'gü "slë 'yaa -mü, "këe Atanna -bha 'Nii- -bha 'gügbudhe -në- -kë 'yö 'gbiödhe 'ka bha. ²¹'Në 'ö dho- 'kpɔ bha 'nëgɔɔn -mü. =Yaa- 'kpɔ, 'i- -dhe Yesu, (=Waa- pö "dhü kö -wa -pö «Medhame»). -A -gen -mü -dhe 'në bha -në dho ö -bha "següme -nu -gɔ -ta 'dhɔ -a -nu -bha 'wɔn yaa -gɔ.»

²²'Wɔn -nu 'wo "dhü bha -wo -kë "dhü kö 'pë 'ö kwa Dëme Atanna -yö bɔ- 'ka ö -wudhiüloome -ta 'ö- pö yi 'bha 'ka bha -në- -nu 'gü -wɔn -yö kë. -A -gen -mü -dhe -yö -ben zë -sü 'ka -dhe:

²³(Ka -dho "kan ka -ta kö) 'nëdhebhɔ do 'ö 'yii -zuö gɔɔn- -bha do -ya 'gu 'sü kö -ya 'nëgɔɔn do 'kpɔ,
-a 'në bha -wo -dho -a -dhe Manië.»

(=Waa- pö "dhü kö -wa pö «Atanna -yö kwa "piü».)

²⁴-Dhe 'ö Zosefu =ya -bö, 'yö- -kë -dhe -kɔ 'ö Atanna -bha "kië -ya pö- 'ka- -dhe bha- 'dhö, 'yö Madhi sü dhe 'ka, ²⁵"këe -a -nu -bha sëe" 'yii kë do 'ö dho 'ö zun- 'ka Madhi 'në 'kpɔ -yi -bha. =Dhe 'ö -yaa- 'kpɔ, 'yö Zosefu -ya 'tɔ kpɔ, 'yö 'wo- -dhe Yesu.

'Wöndöme -nu 'wo go 'yënnng -wo -zian 'ka -a -nu -nu kö -wo
wo "yan -kpan Yesu -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

2 ¹Yesu -yö -bho Zude -pö do 'bha 'wo -dhe Betedhemö bha -në- 'gü Edhodö -bha -gblüedde "tüng 'gü. =Dhe 'ö =ya bho, 'yö 'wöndöme -nu 'wo "susëngga -nu -bho 'koo -dɔ bha 'wo go "segɔ 'bha 'ö 'yënnng -wo -zian 'ka -a 'gü bha 'wo nu 'wo =loo Zedhizadhemö. ²'Yö 'wo me -nu dhe" kpɔ 'wo- pö: «'Në 'ö dho kë Zuifö -nu -bha -gblüed 'ka 'ö bho yö bha -yö 'me? Yi- bha "susëngga -yö kö =ya -wo "yëa- yi -gɔ "se 'gü 'yënnng -wo -zian 'ka 'yö 'yi nu kö 'yi- -dhökë.»

³=Dhe 'ö -gblüed Edhodö =ya 'wɔn bha- ma, 'yö "sika 'dhö -da waa- Zedhizadhemö -me -nu =gban "pɛpɛ 'gü (kö -yö ö -zu 'gɔn sië -dhe -gblüed -dee 'dhe 'ö bho bha yöö ö -bha medhe kɔɔ- ö 'ka). ⁴'Yö 'wo "saabhome -gɔme -nu waa- Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔme -nu 'wo- gɔ "sɛ bha- 'gü -a -nu =gban "pɛpɛ =loo 'ko -ta, 'yö- -nu dhe" kpɔ 'ö- pö: «-Dhe -mɛɛ =në Atanna -bha -Yame dho bho- -bha 'wo- pö 'kpa 'ö 'ka- dɔ?» ⁵'Yö 'wo- pö- dhe: «-Wa -dhe -dhe Betedhemö, -a -dhe -yö Zude -sɛ 'gü.» -A -gɛn -mü =dhe Atanna -wudhiüloome -ya -ya Atanna -bha 'sëedde 'gü 'ö- pö:

⁶ «Betedhemö -pö 'i Zude -sɛ 'gü,
bhi -zë 'bhii kë 'pödhe 'tɔbhɔsü -nu
'wo Zude -sɛ 'gü -a -bhaasü -sü 'ka,
-a -gɛn -mü =dhe -gblüed do- -dho 'go i 'gü,
'ö zun ma Izraedhö -següme -nu -dhe "dhiü
-dhe -kɔ 'ö -tuü -maakëme -yö zun- 'ka
-tuü -nu -dhe "dhiü bha- 'dhö.»

⁷=Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö Edhodö -yö 'wöndöme -nu bha- -nu -dhe -bin 'gü, 'yö- -nu dhe" kpɔ "tüng =dede 'ö "susëngga bha 'ö -wo 'ka -a -nu -dhe "yëa- -a 'ka. ⁸=Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö ö -wu kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: «-Ka 'dho Betedhemö kö 'ka 'në bha- -dhe mɔɔ- -së 'ka. =Ya kë =dhe 'ka- -dhe yö kö 'ka nu 'ka- pö n -dhe kö mang -dɪ 'pö 'a 'dho- -dhökë -dhe 'gü.»

⁹=Dhe 'ö -gblüed =ya ö -wu 'kpɔ- -nu -bha -dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'wo dho. -A -nu 'dho -sü 'ka, 'yö 'wo "susëngga 'wo- yö wo -gɔ "se 'gü 'yënnng -wo -zian 'ka bha- yö 'zü -deewo kö =ya zun- -nu -dhe "dhiü, ¹⁰=Dhe 'ö "susëngga bha =ya 'dho =ya =loo 'kɔ 'ö Yesu "blë -dee -yö gun- 'gü bha- -dhetä "dhüng 'gü, 'yö ö bo 'ta 'sü -sü 'ka, 'yö- 'gü -wɔn -yö -dhi -a -nu -dhe =dedewo. ¹¹'Yö 'wo dho 'wo -da 'kɔ bha- 'gü, 'yö 'wo Madhi waa- ö gbö Yesu -a -nu yö, 'yö 'wo zun 'në bha- -dhe wo kpiö 'gü 'yö 'wo 'tɔ =loo- -bha 'yö 'wo woo- =nɔɔ =kwɛɛ- -nu "dhi -pu, 'yö 'wo "sënnng -nu waa- pë 'bha -nu 'ö =waa- "gü 'ö- =fii 'dhö -kë -së =dhe -dhasiklɔɔ 'yi -fii 'dhö 'wo- -dhe ansansö bha waa- "yi =fii -së bha 'wo- -dhe 'pö 'miidhö bha- =gbɔɔ -a -nu -gɔ. (Pë -nu 'wo "dhü bha- -nu sɔng 'ö 'dhö -ma 'yaa- wo- -bha). ¹²=Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö Atanna -ya pö 'wöndöme -nu bha- -nu -dhe "yɛɛn -wu 'gü

-dhe -a -nu yee kë -sü 'ka 'wa 'dho bɔ Edhodö -zian 'ka, "kɛɛ -wo bɔ zian
 'wɛɛ 'ka kö -wo 'dho wo -gɔ 'sɛ 'gü. 'Yö 'wo bɔ zian 'wɛɛ 'ka 'wo dho.

**Zosefu 'dhö, Madhi 'dhö, Yesu 'dhö, -a -nu -dua kö -wo
 'dho Ezitö -se 'gü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë**

¹³-Dhe 'ö 'wɔndɔmɛ -nu bha =wa 'dho, 'yö Atanna -bha "kië do -yö ö -dɪ
 -zɔn Zosefu -dhe kö -yö yi zë sië, 'yö- pö- -dhe: «Zosefu, -bhö "wli kö 'i 'në
 waa- ö dhe bha- -nu 'sü kö 'ka 'dho ka -gblɛn 'kpɔ Ezitö -sɛ 'gü kö -yö 'dho
 -yö zun- 'ka -dhekpɔyi 'a dho- pö- 'ka i -dhe =dhe 'ka ka yee kë 'ka nu- 'ka
 i -gɔ 'sɛ 'gü yö bha- -bha. -A -gen -mü =dhe Edhodö -dho 'në ya- mɔɔ- kö
 'ö- zë.»

¹⁴'Yö Zosefu -yö =wli 'yö 'në waa- ö dhe bha- -nu sü gbeng, 'yö dho-
 -nu 'ka Ezitö -sɛ 'gü. ¹⁵'Yö 'wo to 'mü 'ö dho 'ö zun- 'ka Edhodö ga -yi
 -bha. 'Wɔn -nu bha -wo -kë "dhü kö 'pë 'ö kwa Dɛmɛ -ya pö 'ö bɔ- 'ka ö
 -wudhiüloome -ta bha- 'gü -wɔn =në -yö kë -dhe:

«Ma n Gbö -dhe 'nu kö -yö 'go Ezitö -sɛ 'gü -yö nu.»

'Në -nu 'wo Betedhemö Edhodö -bha -a -nu zë -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

¹⁶-Dhe 'ö Edhodö =yaa- 'wɔn dɔ -dhe 'wɔndɔmɛ -nu bha =wa 'kpɔ ö 'ka,
 'yö bhlɔɔ -yö ma- 'gü =dedewo, 'yö- pö ö -bha "sɔdha -nu -dhe -wo 'dho kö
 -wo 'nëgɔɔn 'pepe 'kö- -kwe -ya =mɔɔ =ple -bha, "ɛɛn -a mɛ 'dhe -zian 'ö- -nu
 -bha =ple -naa "dhiü 'yii pa -kö, 'ö 'wo Betedhemö -dhe waa- ö -züzü -dhe
 -nu 'gü bha- =gban zë, (kë "dhü kö 'në bha 'ya 'dho dha ö -gɔ). -A kë 'ö- wo
 "dhü bha -ya dhung -sü -sü "tüng 'ö 'wɔndɔmɛ -nu bha 'wo- -kpaɔ- 'ka
 bha =në- -bha. ¹⁷'Pë 'ö Atanna -wudhiüloome Zedhemi -ya pö yi 'bha 'ka
 bha- 'gü -wɔn -yö -kë -kɔ bha =në- 'gü, -a -gen -mü -dhe ¹⁸Zedhemi -ya -pö
 'ö- pö:

«Wa mɛ 'gblawɔ ma Dhama -pö 'gü,
 "gbɔ =gbang 'ö -dɔn bho -wu 'dhö- "piü yö -mü,
 Dhasedhö suu 'gü -në -nu -bha dhong -nu -në
 'wo wo bhang -nu -gbɔ bɔ sië,
 'yö 'waa "wɪ- -bha kö -wa -nu -dheɛ ga bha,
 -a -gen -mü -dhe -a -nu bhang -nu bha =wa ga.»

**Zosefu -nu yee -kë kö -wo 'dho wo -dɪ -gɔ 'sɛ
 'gü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë**

¹⁹-Dhe 'ö Edhodö =ya ga, 'yö Atanna -bha "kië do 'bha -yö dhiang zë 'zü
 Zosefu -dhe Ezitö -sɛ 'gü kö -yö yi zë sië ²⁰'yö- pö- -dhe: «Bhö "wli kö 'i 'në
 waa- ö dhe bha- -nu 'sü 'zü -deewo kö 'ka ka yee kë 'ka 'dho Izraëdhö -sɛ
 'gü, -a -gen -mü =dhe 'mɛ 'wo gun- "piü =dhe 'wo 'në bha- zë bha =wa ga.»

²¹'Yö Zosefu -yö =wli, 'yö 'në waa- ö dhe bha- -nu sü, 'yö 'wo wo yee -kë
 'wo dho Izraëdhö -sɛ 'gü. ²²"Kɛɛ =dhe 'ö =yaa- ma 'zü =dhe Asedhausö =ya

-ya ö dë Edhodö "gbluv 'gü -gblüädhe 'gü Zude -se bha- 'gü, 'yö -ya "se -gɔ bha- 'gü -sü "suö -ya -kë, -dhe 'ö -kɔ 'ö dho- kë- 'ka Atanna -yaa- -zɔn 'zü- -dhe "yɛɛn -wv 'gü, ²³'yö dho Gadhidhe -se 'gü, 'yö -ya -a 'pö- 'kpii- do 'wo- -dhe Nazadhetö bha- 'gü kë "dhü kö 'pë 'ö Atanna -wudhiüloomɛ -nu -wa pö -dhe «-wo -dho -a -dhe Nazadhetö mi» bha- 'gü -wɔn -yö kë.

Zan Mezume -bha Atanna -wo pö -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 1,1-8; Dhukö 3,1-18; Zan 1,19-28)

3 ¹-A "tüng 'ö "dhü bha- 'gü, 'yö mɛ do 'bha 'wo- -dhe Zan Mezume bha 'ö nu "tungtadhe 'dhe 'ö Zude -se 'gü bha- 'gü, 'yö -ya Atanna -bha -dhe "dhiü bho -sü -bha mü ²'ö- pö: «Ka ka kwaa- ka kë -sɔng yaya -nu -zü kö 'ka ka zuë" slëë- Atanna "piü, -a -gen -mü -dhe -a -bha -gblüädhe -ya =yɔɔn ka "sɔ!»

³Zan bha -në Atanna -wudhiüloomɛ Ezai -yö 'wɔn 'ö -gban -bha -a -dhiang zë yi 'bha 'ka 'ö- pö:

«Mɛ 'ö "gbla sië "tung -ta bha -ya pö:

-Ka kwa Dëme -bɔ -ta -zian baa-

kö -a -ta -dhe -yö wɔ -tɛkpɛ -tɛkpedhö,

kö 'ka- dɔ =zinng 'gü!»

⁴Zan bha- -dasɔ -yö -gun -yɔɔnmea kaa- -në- 'ka, 'yö kwi "pɛn -ya ö -gɔ sɔ -ta, 'yö -kpa a waa- "zɔyɔn -nu -bhö. (-A -gen -mü -dhe Atanna -wudhiüloomɛ -nu 'wo gun -tosea kë sië "tung -ta "tüng bha- 'gü -a -nu -bhöpë waa- -nu sɔ -da -kɔ -në gun bha.)

⁵'Yö Zedhizadhëmö -me -nu waa- 'mɛ 'wo Zude -se "pepe -gban 'gü waa- me 'dhe 'wo bɔ 'yiga 'kpii- 'wo- -dhe Zuuden bha- "pɛan "piü, -a -nu -gban "pepe 'wo nu- "piü mü. ⁶'Yö 'wo wo kë -sɔng yaya -gban pö- -dhe mɛ -gban "yaan mü, 'yö Zan -ya -nu -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho Zuuden -bhaa.

⁷-Dhe 'ö Zan -ya Fadhizien -nu waa- Sadusien -nu yö kö -wo nu sië ö "piü 'gbe kö 'ö- -nu "zu, ("kɛɛ kö -ya 'wɔn dɔ -dhe 'waa- "piü -dhe 'wo wo kwaa- wo kë -sɔng yaya -nu -zë -zü) 'yö- pö- -nu -dhe: «"Gblüädhegblɛnme -nu 'ö 'ka -dhe -bhü 'dhö ya, 'dee- pö ka -dhe -dhe ka -mɔɔ -bha 'ka dha Atanna -bha -mawɔnsiödhe yi 'ö nu sië bha- -gɔ?»

⁸-Dhe 'ö -kë -dhe 'ka ka zuë" slëë- Atanna "piü, "ta -kɔ -sɛ 'ö dho- -zɔn -dhe 'ka ka zuë" slëë- Atanna "piü -dedewo tɛan- 'ka, 'ka "gla bha -në, -kaa kë! ⁹'Ka 'dho- pö ka -dɔ -dhe -dhe: «Ablaamö suu -mü yi 'ka, (ö "dhü kö Atanna 'yii 'dho za dɔ ka -bha)», -a -gen -mü -dhe Atanna -mɔɔ -bha 'ö -gwë -nu ya- -nu -gla Ablaamö suu 'gü -në -nu 'gü! ¹⁰=Dua -yö wɔ -sü 'ka "dhü genngdhö -a bɔ -yan -ta. "Dhü 'ö 'yii bhe -sɛ dɔ, -wo -dho -a "kan 'wo- -gü.»

¹¹'Yö Zan -ya pö 'zü -dhe: «Ma -zë -a ka -zu "yi -në- 'ka, kö -ya -zɔn -dhe 'ka ka zuë" slëë-, "kɛɛ mɛ do 'bha -dho nu n zian- -ta bha, yö -zë -yö -dho ka pa- -bha 'Nii- "slüöslü waa- peng -në- 'ka. Yö -zë -bhlëë -yö 'kpii- 'ö -ziö

n -ta, -a -gen 'gü -sabha -zian fië -dhö n 'ka. ¹²-A -bha 'dhaa- -ya -gɔ kö -yö ö -bha mɛ -nu -piö 'gü -dhe -mlü 'dhö, kö -ya ga -loo "bhutu 'gü, kö -ya 'kɛa -nu waa- -flee -nu -zè "gü pɛng 'ö 'yaa "dhuu -a 'gü.

Yesu -bɔ Atanna 'ka -zu bho -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zè

(Makö 1,9-11; Dhukö 3,21-22)

¹³-Dhe 'ö -ya kè "dhü, 'yö Yesu -yö go Gadhidhe -sɛ 'gü, 'yö nu "yiga 'wo -dhe Zuudɛn bha- -bhaa Zan "piü kö -yö ö "zu. ¹⁴"Kɛɛ Zan yii- -wɪ- -bha, 'yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'yö- pö- -dhe: «Ma 'kö ma -zè maa nu i "piü kö 'i n "zu kö 'a kè "slüöslü bha 'yö bhi -nɛ 'i nu n "piü -eɛ? ¹⁵"Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -dhe 'ö- pö: «-Bhö "wɪ- -bha kö -yö kè "dhü -kö "tüng ya- 'gü, -a -gen -mü -dhe -a -dhea -bha -dhe 'a- kè -dhe -kɔ 'ö Atanna -ya pö- 'ka -nɛ- 'dhö.» 'Yö Zan -yö -wɪ -bha.

¹⁶-Dhe 'ö Yesu 'dhö 'go sië "yi -bhaa (kö Zan -ya bo- "zu -sü 'ka), 'ö dho -dhe -ga kö dhang- "dhi -ya "pɪ -a wëédhö kö Atanna -bha 'Nii- -yö 'go sië dhang- 'gü 'ö -lɔɔ- -ta -dhe -tong 'dhö, ¹⁷'yö- "tu 'dhö -da 'zü -wu do 'bha 'gü kö -yö "wɪ sië dhang- 'gü 'ö- pö: «N Gbö doseng 'ö n -gɔ 'yö dɔ bha -dho 'ö n kè -a "sinma 'yaa 'dhö.»

Sɔtraan -bha Yesu 'gü dan -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zè

(Makö 1,12-13; Dhukö 4,1-13)

4 ¹-Dhe 'ö -ya kè "dhü 'yö Atanna -bha 'Nii- -yö zun Yesu -dhe "dhiü 'yö dho- 'ka "tung -ta kö Sɔtraan -ya 'gü dan. ²'Yö -ziö 'ö dho mü. -Dhe 'ö -ya 'sunng- 'ma -dhekpɔyi -kaɔng -yiisiö 'ka 'yɛnng- 'gü waa- gbeng 'gü, 'yö din- -ya kun.

³'Yö Sɔtraan -yö -yɔɔn- "sɔɔ 'yö- pö- -dhe: «Ya kè -dhe 'i Atanna Gbö 'ka -dedewo tɛan- 'ka, -bhö dhiang zè -gwë -nu ya- -nu -dhe kö -wo 'gla -bhöpè 'gü kö 'i- -bhö!» ⁴'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Abin, -a -gen -mü -dhe -yö -ben zè -sü 'ka Atanna -bha 'sëédhe 'gü -dhe:

<-Bhöpè yöö do 'aa mü 'ö mɛ -bha -tosea -kè -bha -pè 'ka, mɛ- mɔɔ- -bha 'ö mɛ -yö -tosea -kè 'pö -wu "pɛpɛ 'ö go Atanna "dhi -a -bha.>

⁵-Dhe 'ö -yaa- pö- -dhe "dhü, 'yö- sü 'zü -deewo 'ö dho- 'ka 'pödhe "slüöslü 'wo- Zedhizadhemö -dhe -kè bha- 'gü, 'yö- dɔ Atanna -dhɔkägükɔ 'ö mü bha- -ta "dhüng 'gü, ⁶'yö- pö- -dhe 'zü -deewo 'ö- pö: «Ya kè -dhe 'i Atanna Gbö 'ka -dedewo, -bhö dɔ yö kö 'i kwaa- i -dɪ -zü 'sia- -kö 'dhe -eɛ! -A -gen -mü -dhe -yö -ben zè -sü 'ka Atanna -wu 'gü -dhe:

<Atanna -dho ö -bha "kië -nu bɔ 'ö 'wo -kɔ kpɔ i -gɔ kö i -gen "dhiü 'ya 'dho -zuö -gwë -bha.>

⁷'Yö Yesu -ya pö 'pö- -dhe 'zü 'ö- pö: «Abin, -a -gen -mü -dhe -yö -ben zè -sü 'ka 'pö Atanna -gɔ 'sëédhe 'gü -dhe:

<'Bha 'dho i Dëme 'ö i -bha Atanna 'ka bha- 'gü dan!>

⁸=Dhe 'ö =waa- pö wo 'ko -dhe "dhü, 'yö Sötraan -yö Yesu sü 'zü -dee wo 'ö dho- 'ka -tɔn =gblɛn do =gbin-, 'yö "se "pepe 'ö "kpung =taa -a =gban -zɔn -dhe waa- nu -bha -sɛdhe -nu 'dhö ⁹'yö- pö- -dhe: «-Bhö -dhe -ga, =ya kɛ -dhe 'bha zun n -dhe kpiö 'gü, kö 'i n -dhɔkɛ, a -dho pɛ "pepe bha- =gban nu i -dhe kö 'i -ya -gɔ "dhiü.» ¹⁰Yö Yesu -ya pö- -dhe: «Sötraan, -bhö ziö 'i 'go bha, -a -gen -mü =dhe -yö -ben zɛ -sü 'ka Atanna -bha 'sɛdhe 'gü =dhe:
 † -dho i Dɛmɛ, i -bha Atanna yöö do =nɛ- -dhɔkɛ,
 'bhii 'dho pɛ "wee 'bha -dhɔkɛ yö -zɛ zian 'gü.

¹¹=Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö Sötraan -yö ö =kwa- zü =kö -a 'dhe bha- 'gü 'yö dho. 'Yö Atanna -bha "kiɛ -nu 'wo nu- "sɔɔ mü 'yö 'wo zun- 'gü -ziö wo -sü -bha.

Yesu -bha yɛ zü -bho Gadhidhe -sɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zɛ
(Makö 1,14-15; Dhukö 4,14-15)

¹²=Dhe 'ö Yesu =yaa- ma =dhe =wa Zan -da -kaso 'gü, 'yö dho Gadhidhe -sɛ 'gü. ¹³"Kɛ 'yii "wɪ- -bha kö -yö -ya Nazadhetö -pö 'ö "klu bho- 'gü bha- 'gü, 'yö dho 'yö -ya Kapɛɛnaɔmö -pö 'ö -ya -sü 'ka "yitagbea 'ö Gadhidhe, Zabidhɔng -sɛ waa- Nɛfutali -sɛ -a -nu 'gü bha- 'gü. ¹⁴-A -kɛ 'ö- wo "dhü bha =nɛ -kɛ -wu 'ö Atanna -wudhiöloome Ezai -ya pö yi 'bha 'ka bha- 'gü -wɔn kɛ -kɔ 'ka; -a -gen -mü =dhe Ezai -ya -pö yi 'bha 'ka 'ö- pö:

¹⁵«Zabidhɔng -sɛ waa- Nɛfutali -sɛ
 'ö 'ka =wee -yi "pean "piü Zuuden =taama,
 'ö 'kaa Zuifö 'ka,
 a- pö ka -dhe =dhe:

¹⁶ 'mɛ 'wo -tosea kɛ siɛ -dhetiidhe 'gü ('ö 'waa Atanna dɔ) bha,
 -dhepuudhe -dho 'sɔ- -nu -ta ('ö 'wo- dɔ)!
 'Ö 'mɛ 'wo -tosea kɛ siɛ -dhe
 'ö ga dhɔng -ya -dhe tröö- -ta ('waa Atanna dɔ -sü -wɔn 'gü) bha,
 'wo -dhepuudhe yö ('ö 'wo- dɔ).»

¹⁷Yesu -yö ö -bha 'wɔn -taɔng -sɛ pö -sü 'zü -bho "töng bha =nɛ- 'gü 'yö- pö: «-Ka ka zuɛ" slɛɛ- Atanna "piü, -a -gen -mü =dhe -a -bha -gblüɛdhe -ya -tɛng ka -ta!»

Yesu -bha "yibhakɛmɛ -yiisiö -dhe -kɔ 'ö Matiö -ya pö
(Makö 1,16-20; Dhukö 5,1-11)

¹⁸=Dhe 'ö -ya kɛ "dhü 'yö Yesu -yö -kpan 'nɛglɔɔn -nu =plɛ 'wo -kɛ dheebhangzɛ -nu 'ka, 'wo -kɛ "nuuzuöme 'ka, 'ö 'wo- mɛ do -dhe Simɔ 'wo- 'tɔ -ya -ta -dhe Piedhö bha waa- dheebhang Andre, -a -nu -bha kö -wo woo- "nuu -zuö siɛ "yi -ta "gbea 'ö Gadhidhe bha- =bhaa, kö yöö -dɪ 'pö -yö "ta 'sü siɛ "yi bha- "kpung "dhiü. ¹⁹'Yö- pö- -nu -dhe: «-Ka nu 'kwa 'dho! A -dho ka kɛ "nuu -zuö mɛ -gɔ -mɛ 'ka kö 'ka nu- -nu 'ka n -dhe!» ²⁰=Dhe 'ö =waa- ma "dhü, -wo -to -dhe do bha- 'gü 'wo wo =kwa- woo- "nuu -nu bha- -nu -zü 'wo -ziö =keng-.

²¹Dhe 'ö =ya =yɔɔn ö "dhiü 'zü 'dæde, 'yö -kpan 'zü dheebhangzë -nu =plë 'wo- mɛ do -dhe Zakö 'wo- mɛ do -dhe Zan, 'wo -kë Zebede gbö -nu 'ka 'pö bha- -nu -bha waa- -nu dë 'dhö kö -wo "kplagɔnë 'gü kö -wo woo- "nuu -nu pë kë sië, 'yö- -nu -dhe 'pö. ²²Wo -to -dhe do bha- 'gü 'pö 'wo wo dë oo, -a "yitagɔ oo, (-a "nuu -nu oo), -a =gban "pɛpɛ to, 'yö 'wo -ziö Yesu =keng-.

²³Yesu -gun ziö sië -kɔ bha =në- 'gü Gadhidhe -sɛ =gban "pɛpɛ 'gü Zuifö -nu -bha -yakwëkëgükɔ -nu 'gü mɛ -nu -klang -kë Atanna -wu 'ka -sü -nu waa- 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüdédhe -bha bha- -dhiang zë -sü 'ka. 'Yö "yua suu =gban "pɛpɛ bho mɛ -nu bha, 'yö =niɔmɛ =gban "pɛpɛ =niɔɔdhe -nu bho- -nu -bha 'pö. ²⁴Yö- 'tɔ 'dhö -ya bhɔ -sü -bha Siidhi -sɛ 'gü -dhe =gban "pɛpɛ 'gü, 'yö "yua suu "bu suu 'ö 'mɛ 'kö- -nu -bha "sɛ bha- 'gü 'ö sëë -zë bho sië, 'yö 'wo -ya nu -sü -bha -a -nu 'ka -a -dhe. "Yina yaa 'dhö 'mɛ -nu 'ö- -nu 'gü waa- glɔɔdhemɛ -nu waa- -genloomɛ -nu, 'yö- -nu =gban -kë "klüklü. ²⁵Yö mɛ "dhaa -yö -ya -klëën -zü -sü -bha, 'mɛ 'wo go Gadhidhe oo, 'wo go 'pö- "gblügblü -kaɔng do 'wo "sɛ 'ö- 'gü bha- 'gü oo, 'mɛ 'wo go Zedhizadhëmö -dhe waa- Zude -dhe -nu 'gü oo, mɛ 'dhe 'wo go "sɛ "pɛan 'dhe 'ö Zuuden =taama bha- 'gü, 'yö 'wo -ya ziö -sü -bha -a -keng-.

Atanna -wu 'ö Yesu -ya pö -tɔn =gbin- -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

5 ¹Dhe 'ö Yesu =ya mɛ "bhu- "dhaa bha- yö kö =wa -klëën ö -zü -dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö -da -tɔn 'në 'bha bha- =gbin- 'yö 'yaanu. 'Yö- -bha -klangdhiü -nu 'wo -da 'pö- -keng- mü. ²'Yö -ya dhiang zë -sü -bha -a -nu -dhe 'ö- pö:

(Dhukö 6,20-23)

³«'Mɛ 'wo- 'wɔn dɔ wo zuë" "piü -dhe 'waa pë 'bha 'ka Atanna wëédhö bha- -nu -bha -së; -a -gen -mü -dhe -a -bha -gblüdédhe bha -ya wo =në- -nu -bha 'ka. ⁴'Mɛ 'wo "gbu bɔ sië "tɔng ya- 'gü -a -nu -bha -së, -a -gen -mü -dhe Atanna -dho -a -nu -dhea ga. ⁵'Mɛ 'ö 'wɔn 'yaa -siö -nu -dhe bha- -nu -bha -së, -a -gen -mü -dhe Atanna -dho "sɛ nu- -nu -dhe yi do 'ka -dhe -kɔ 'ö- "plüün bho- 'ka bha- 'dhö. ⁶'Mɛ 'ö Atanna dhɔɔbhaa kë -sü -dho -ya -nu -kë 'böbödhö 'ö 'wo -ya -a zuën -ta bha- -nu -bha -së, -a -gen -mü -dhe -yö -dho -a -kë "dhü -sü -faan nu- -nu -dhe. ⁷'Mɛ 'ö mɛ -wëë -ya -nu -kë -a -nu -bha -së, -a -gen -mü -dhe Atanna -dho -a -nu -wëédhe yö 'pö. ⁸'Mɛ 'ö- -nu zuëpiüdhe 'dhö "puu -a -nu -bha -së, -a -gen -mü -dhe -wo -dho Atanna yö. ⁹'Mɛ 'wo mɛ -nu -kɔ wü 'koo -a -nu -bha -së, -a -gen -mü -dhe Atanna -dho -a -nu -dhe ö bhang -nu. ¹⁰'Mɛ 'wo- -nu -wëédhe bho sië Atanna dhɔɔbhaa kë -sü -wɔn 'gü -a -nu -bha -së, -a -gen -mü -dhe -a -bha -gblüdédhe -ya wo =në- -nu -bha 'ka.

¹¹Wa "si bho ka -gɔ kö -wo ka -wëë -kë =gban "pɛpɛ suu wo, kö -wo =sua -nu -ya ka -bha, kö -wo dhiang yaa =gban suu 'do 'do zë ka -bha ka -bha -kë n -bha 'ka -sü -wɔn 'gü kö ka -bha =ya kë -së, ¹²ka -nii -yö -da kö 'ka

ka "dhia bho, -a -gen -mü -dhe -a =trɔɔn 'kpɪi- -yö -ya -sü 'ka ka -gɔ dhang-
'gü. -Kɔ 'wo Atanna -wudhiüloome -nu 'wo gun ka "dhiü -a -nu -wëédhe
bho- 'ka yi 'bha 'ka 'yö bha.»

**"Kpungtaadhe -bha =wee waa- -bha -dhepuudhe -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö
Matiö -ya pö
(Makö 9,50; Dhukö 14,34-35)**

¹³'Yö- pö: «Ka =në 'ka -dhe "kpungtaadhe -bha =wee 'dhö, "kɛɛ =wee -zë
-ya kɛ 'ɔtɔɔ, -më =në 'wo dho- -da -bha 'zü -deewo kö -yö kɛ "nɛɛɛɛ? -Ya
kɛ "dhü kö- -zun "dhiü -bhlɔɔ 'yaa 'dhö 'zü, kö =ya 'to -wɛnng "kpenng -pë
-në- 'ka kö -wo taa- -ta.

¹⁴Ka =në 'ka "kpungtaadhe -bha -dhepuudhe 'ka, "ɛɛn 'pödhe 'ö -ya -sü
'ka -tɔn =gbɪn- -a -dhe -yö -dhang -ee? ¹⁵'Sa 'waa -dhangbha dɔ 'pö 'waa-
-da gbɔ -zë =wlöö, "kɛɛ -wa -dɔ pë 'bha =në- -ta 'yö -dhe -pu mɛ "pɛpɛ
'wo 'kɔɔdhö -a -nu -ta. ¹⁶=Dhe 'ö -kɛ =dhe ka =në 'ka "kpungtaadhe -bha
-dhangbha 'ka 'pö bha, -a -dhea -bha =dhe ka 'bhü -yö 'flü kö mɛ =gban -wa
yö. Ka 'bhü 'ö dho bho 'ö mɛ =gban -wa yö bha yö -mü 'wɔn -sɛsɛngbɔ -nu
'ka dho- kɛ bha =në- 'ka, yö =në =waa- yö, 'yö 'wo dho ka Dë Atanna 'ö -ya
-sü 'ka dhang- 'gü bha- 'tɔ bho- -bha.»

Atanna -bha 'tɔng- 'kun -kɔ =dede -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

¹⁷'Yö- pö: «'Ya 'dho kɛ ka 'gü -dhe a -nu kö 'tɔng- -nu 'ö Moizö -ya -ben
zë bha waa- -wɔ -nu 'ö Atanna -wudhiüloome -nu -wa pö yi 'bha 'ka 'ö-
-gɔ 'sëédhe 'gü bha 'a- 'bha bho "gblɔɔ, "kɛɛ a -nu kö 'a- 'gü -wɔn =në- kɛ.
¹⁸A- -pö ka -dhe tɛan- =dede 'ka -dhe: "Sɛ waa- dhang- -zë 'wo -tun -kɔ,
'tɔng- -nu bha- ga do 'yii 'dho 'go "gblɔɔ, aa" =ni -a =blün 'në -zian 'yii dho
'sü- -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka pë "pɛpɛ =gban "dhiütöyi -bha. ¹⁹Yö =në- -wɔn
'gü 'yö mɛ "ɔɔ mɛ 'ö dho 'tɔng- bha- 'dede 'në 'bha -zian bho, 'ö dho 'ö- -kɔ
-zɔn mɛ "wɛɛ -nu -dhe, -a -mɛ =në dho 'to mɛ =gban "pɛpɛ 'dede -sü 'ka
Atanna -bha -gblüédhe 'ö dho 'go dhang- 'gü bha- kɛ -yi 'ka. "Kɛɛ 'mɛ 'kö
'tɔng- bha- kun, 'ö- =bhlëé -ya, 'ö- -kɔ -zɔn 'pö mɛ "wɛɛ -nu -dhe, -yö -dho
-duɛ 'kpɪi- =slɔɔ -gblüédhe bha- 'gü. ²⁰A- -pö ka -dhe tɛan- =dede 'ka -dhe:
Ka -bha Atanna dhɔɔbhaawɔn kɛ -sü 'yii zió Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ
-nu waa- Fadhizien -nu -bha -ta, 'kii 'dho -da Atanna -bha -gblüédhe
bha- 'gü.»

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ zuënëesüme -nu -ta -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

²¹'Yö- pö: «Ka- -ma =dhe -wo ka- -pö ka "bhɛma -nu -dhe yi 'bha 'ka
-dhe: Mɛ 'bha 'ya 'dho mɛ zë, mɛ 'ö ya mɛ zë kö =ya za -ya 'ö -dt -bha. -Wo
'dho- 'ka 'pödë -nu -dhe kö -wo za dɔ- -bha, ²²"kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhe:
Mɛ "ɔɔ mɛ 'ö yaa- 'ö -siö -dhe -wɔn -yö 'ö "tɛado "piü kö dhɛɛ" 'kpɔ -ya -mɛ
-bha, kö -wo -dho 'dho- 'ka 'pödë -nu -kuu "dhiü kö -wo za dɔ- -bha. Mɛ 'ö

yaa- -pö ö "teado -dhe "yaa i -bha, -wo -dho 'dho- -me 'ka -kweazë -nu -kuu "dhiü. Me 'ö yaa ö "teado -dhe slaame, kö peng 'ö -geebɔɔ bha -dho 'gü -me do 'bha =në bha.

²³Ya kë =dhe 'bha 'dho "saa- bho Atanna "dhiü -a -bha "saabhodhe 'gü, kö 'i 'to mü kö i -zu -yö -bö =dhe 'wɔn 'bha -yö i dheebhang 'bha -zu "piü i -bha, ²⁴-bhö i -bha "saapë 'to -dhe bha- 'gü kö 'i 'dho bhea" i dheebhang bha- -dhe kö i gun -na nu 'i "saa- bha- bho Atanna "dhiü.

²⁵Ya kë =dhe me 'bha =ya i -da zadɔme -nu -dhe, 'ka 'dho sië ka "kwëë -a -nu -kuu "dhiü kö 'ka ziö- -gen 'gü, -bhö -a "slë mɔɔ- kö 'ka =mɔɔ- 'gü kö ka -tun zian -ta. Kö 'ya 'dho i -da "sɔdha -nu -kwee- 'ö 'wo i -da -kaso 'gü. ²⁶A- -pö i -dhe tean- =dede 'ka =dhe i -dho 'to -kaso bha- 'gü "dhü 'ö dho 'ö zun- 'ka me 'ö- -bha 'wɔn 'dhö i -bha bha- -bha -suganë 'ö i -gɔ -a -kpɛa nu -yi -bha.»

²⁷Yö- pö: «Ka- -ma 'zü -dhe me 'bha 'ya 'dho -zua zë, ²⁸"kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhe =dhe me "ɔɔ me 'i me -nu -bha dhe yö, 'ö i zuë" -yö bhɔ- -bha kö 'bha -da "piü i zuë" 'gü =yën =naa bha. ²⁹-A -kë "dhü -sü bha- 'gü, =ya kë =dhe i -kɔ -së 'gü "yanga =ya kë i -pö 'wɔn yaa 'gü -pë 'ka, -bhö -a bho "kea 'gü kö 'i -zuö i 'ka =gbleen, ("tüng 'ö 'yii i -da 'ka -kö 'wɔn yaa 'gü bha- 'ka); -a -gen -mü =dhe i daɔ do -go i -bha -sü kö 'i dha -a fië- -dhö i daɔ =gban -to i -bha -sü 'ö 'i dho =geebɔɔ -peng 'gü -a -bha. ³⁰Ya kë 'zü -dhe i -kɔ -së 'gü -gbe =në =ya kë i -pö 'wɔn yaa 'gü -pë 'ka, -bhö -a "kplü bho kö 'i -zuö i 'ka =gbleen, ("tüng 'ö 'yii i -da 'ka -kö 'wɔn yaa 'gü bha- 'ka); -a -gen -mü =dhe i daɔ do -kan i -bha -sü 'ö 'i dha -a fië- -dhö i -dhü -todhüsü 'ö dho =geebɔɔ -peng 'gü -a -bha.»

(Matiö 19,9; Makö 10,11-12; Dhukö 16,18)

³¹Yö- pö: «Ka- -ma 'pö -dhe me 'ö dho ö -bha dhebhɔ bho "bü, -ya -bho "bü 'sëédhe kë kö -ya -nëng- -bha, ³²"kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhe =dhe me "ɔɔ me 'ö- -bha dhebhɔ 'yii- to -zë wo kö -yö dho -zua zë -dhe 'gü, =yaa- bho "bü 'wɔn "wee 'bha -zë 'gü kö -a dhebhɔ bha -yö gwaan- "wee 'kpɔ, kö- -bha gɔn bha =në- "yan dɔ -gean. 'Sa me "ɔɔ me 'i dhe -bho "bü -sü sü, kö -da =në 'i- wo me -nu -bha dhe "piü bha.»

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ -sö -bhö -sü -wɔn 'gü -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

³³Yö- pö: «Ka- -ma 'zü -dhe -wo ka- -pö ka "bhema -nu -dhe yi 'bha 'ka =dhe me 'bha 'ya 'dho -sö -bhö 'ö 'yaa- 'gü -wɔn kë, =dhe me =ya -sö -bhö 'wɔn suu "ɔɔ suu 'ö- 'gü kwa Dëme -dhe, -a -me -ya 'gü -wɔn kë gbonggbongdhö, ³⁴"kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhe =dhe 'ka 'dho -sö -zian =në- -bhö tongtongdhö. 'Ka 'dho- -bhö dhang- 'gü -dhe 'tɔ 'gü, -a -gen -mü =dhe Atanna -bha -gblüédhe -gbloo -mü. ³⁵"ɛn 'ka 'dho- -bhö "kpungtaadhe 'tɔ 'gü, -a -gen -mü =dhe Atanna -gendɔdhe -mü. 'Ka 'dho- -bhö 'zü Zedhizadhemö -dhe 'tɔ 'gü, -a -gen -mü =dhe -gblüéd 'kpii- -bha 'pödhe -mü. ³⁶'Ka 'dho- -bhö 'pö ka

-dɪ tɔ 'gü, -a -gen -mü -dhe 'kaa -mɔɔ- -bha kö 'ka ka -gɔdhe ga do -zian 'flü
 "ʔeen kö 'ka- trö ka -dɪ -dhe. ³⁷"Kee kaa- iin -yö kē -iin 'ka, -a 'dhe 'ka- pö 'zü
 'aa bhoo, -ka 'to 'aa bhoo -ta, -a -gen -mü -dhe -a 'dhe 'kö 'ka- -da -ta -a 'dhe
 bha- zian- -ta bha -yö -go Sotraan -nē- "piü.»

-Dhio 'ö -gban me -dɪ bhlɔɔ bho -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zē 'ö

Matiö -ya pö

(Dhukö 6,29-30)

³⁸'Yö- pö: «-Wa -pö 'zü ka "bhema -nu -dhe yi 'bha 'ka -dhe: 'Me =ya
 me 'yan 'wü -wa "yan 'wü 'pö, 'me =ya me 'sɔnga do "ye -wa -bha "ye 'pö
³⁹"kee ma -zē a- -pö ka -dhe =dhe: 'Ka 'dho ka -dɪ bhlɔɔ bho me 'ö 'wɔn yaa
 -kē ka 'ka -a -gɔ. Me 'ö ka 'tu -ma ka -kɔ -sē 'gü, -ka ka =kwaa 'gü "tu slēē-
 -me -ta kö -ya -ma 'pö. ⁴⁰Me =ya ka -da zadɔme -nu -dhe kö -wo kaa- "bhēē
 'sü ka -gɔ ka -san -bha, -ka kaa- =gbauu- dɔ- -me -gɔ. ⁴¹=Ya kē =dhe 'me 'ö
 -ziö ka -gɔ =ya -kpan ka -bha zian -ta kö -yö faan wɔ ka -ta kö -yö -kwēē
 'gbiin- -ya ka =gbin- kö -ya pö 'ka ziö -tɔn do -ta, -ka ziö -tɔn =ple -ta. ⁴²Me
 'ö pē -gbadhe ka -gɔ, -kaa nu- -me -dhe, me 'ö nu pē "siēng 'sü ka -gɔ, 'ka
 'dho -kɔ -me -dhe -a -pē -ta.»

-Dhio 'ö -gban me 'yaɔ- -dhɔ -bha me kē -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya

zē 'ö Matiö -ya pö

(Dhukö 6,27-28.32-36)

⁴³'Yö- pö: «=Ya 'go yö -zē 'gü, -wo ka- -pö ka "bhema -nu -dhe 'pö =dhe
 ka këyɔɔ -nu -dhɔ -yö ka kē kö ka 'yaɔ- -nu -zē -a -nu -san -yö ka kē.
⁴⁴"Kee ma -zē a- -pö ka -dhe =dhe ka 'yaɔ- -nu -dhɔ -yö ka kē kö 'me 'wo
 ka -wēēdhe bho siē 'ka bhēa" Atanna -dhe -a -nu -wɔn 'gü. ⁴⁵'Ka yö -nē-
 kē "dhü kö 'ka bhɔ ka Dē 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha- -bha. -A -gen -mü
 -dhe -yö 'ö -bha 'yēngg- -wo 'wɔnyaakēme -nu -dhe =dhe -kɔ do 'ö- -wo 'ka
 'wɔnsäkēme -nu -dhe bha -nē- 'dhö, 'yö dha ban 'zü 'ö 'wɔnsäkēme -nu -dhe
 =dhe 'wɔnyaakēme 'dhö 'pö.

⁴⁶-Ya kē =dhe 'me 'ö ka -dhɔ 'dhö- -nu -kē -nē- -nu -dhɔ =ya ka kē doseng
 kö -mē -wɔn -nē dho kē me 'kɔn -wɔn 'ka ka -bha -kē Atanna -bha me 'ka
 -sü "gblɔɔ 'piü, 'yö Atanna dho ka =trɔɔn -da -a -wɔn 'gü. 'Niisɔngkunme
 -nu ('wo me -nu -ta -nē- -bhö bha) -wa -kē 'pö =dhe -kɔ 'dhe 'kö bha- 'dhö
 bhoo! ⁴⁷=Ya kē 'zü =dhe 'ka ka dheebhang -nu -dɪ -slɔɔ -nē- -nu =tua bho
 doseng kö "dhabhliwɔn -mēē -nē 'ka- -kē 'wɔn bha- 'gü, me 'waa Atanna dɔ
 -wa kē 'pö "dhü! ⁴⁸Pö 'yaa ka Dē Atanna 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha- -bha
 -kɔ do 'ö- 'gü bha, pö 'ya 'dho kē ka -bha 'pö- -kɔ 'gü.»

-Gbaɔ -wēēme -nu -gɔ -dhio 'ö Yesu -ya dɔ 'ö Matiö -ya pö

6 ¹=Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö go mü 'zü 'ö- pö: «-Kaa kē -sē kö ka -bha
 'wɔn -sē kē -sü 'ya 'dho kē =dhe pē -yaan kē -sü 'dhö. =Ya kē =dhe 'ka-

kë "dhü kö 'kii 'dho ka -trɔɔn yö ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha- "piü.
 2 -A -wɔn 'gü 'bha- pö bhii 'wëëga -gbaɔ -wëëme -gɔ, -bhö -a kë -suædhö
 kö me "yan 'ya 'dho -loo i -ta -dhe -kɔ 'ö -naɔyaankëme -nu 'wo- kë- 'ka
 Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgüko -nu 'gü, "æen -kpinng -ta -dhe -nu 'gü ("kæe
 kö -a -nu 'ta -kɔ -zë 'bha 'yaa -së) bha- 'dhö. -A -gen -mü -dhe 'më 'kö 'wo
 bha -wa -kë "dhü kö -wo wo 'tɔ =në- bhɔ. A- pö ka -dhe tean- =dede 'ka
 =dhe wo -zë =wa wo -trɔɔn -slɔɔ 'nu (më "bhu- -nu -bha -a -nu 'tɔ bhɔ -sü
 bha- 'ka =naa bha). 3 "Kæe bhi -zë 'bha- pö 'i 'wëëga nu -wëëme -dhe -a "slë
 mɔɔ- kö me -zian 'ö dɔ -sü 'ka i "sɔɔ 'ya 'dho 'wɔn -slɔɔ- 'gü! 4 Kë "dhü kö
 gbaɔ- 'i- wo bha -yö 'to -bin 'gü kö i Dë 'ö 'wɔn 'bha 'yaa -bin -bha bha -yö
 i =trɔɔn nu.»

-Dhio 'ö -gban -bhea Atanna -dhe -kɔ -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö

Matiö -ya pö
(Dhukö 11,2-4)

5 "Yö go mü 'zü 'ö- pö: «Ka bhea" sië Atanna -dhe 'ka 'dho- kë -dhe me
 -yaankëme -nu 'dhö; -a -gen -mü -dhe wo =në =wa dɔ -kpinng -ta -dhe -nu
 waa- Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgüko -nu 'gü -dhe -nu 'gü, 'yö 'wo =bhea kö
 me -nu "yan -yö =mɔɔ wo "dhiü -dhe Atanna -dhɔkëme -mü wo 'ka. A- -pö
 ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe 'më 'wo "dhü bha =wa wo -trɔɔn -slɔɔ -ya bo.
 6 "Kæe bhi -zë 'bha- pö bhii bhea" Atanna -dhe, -bhö -da i -gɔ 'kɔɔdhö kö 'i
 "kwæe ta i -ta kö 'i bhea"- -dhe. -Ya kë "dhü i Dë 'ö 'wɔn 'bha 'yaa -bin -bha
 'ö i "piü -bin 'gü mü bha -yö -dho i -trɔɔn nu; -a -gen -mü -dhe -a "yan -yö
 i -bha.

7 -Ya 'go yö -zë 'gü, 'ka bhea" sië Atanna -dhe, 'ka 'dho- wo -dhe do 'gü
 kplɔnkplɔndhö -dhe me- pë wo -dhɔkëpë -nu -dhe me 'waa Atanna dɔ =në
 'ö -kë -nu 'gü -dhe -bhea -dhe do 'gü kplɔnkplɔndhö -sü -në -ya kë "dhü 'yö
 me -wu ma, 'yö- -yɔ -bɔ me -gɔ. 8 -Abin! Ka -zë 'ka 'dho ka -bha kë "dhü,
 -a -gen -mü -dhe "sanni 'ka pë -gbadhë, pë 'ö ka -mawɔn 'dhö- -bha, ka Dë
 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha -ya -dɔ 'kpakpadhö. 9 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü
 'ka- pö 'ka bhea" Atanna -dhe -kaa pö:

Yi Dë Atanna 'i -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü,
 i 'tɔ 'ö "slüslü bha -yö bhɔ -dhe -gban "pɛpɛ 'gü.

10 I -bha -gblüädhe -yö nu,
 i dhɔɔbhaawɔn =në -yö kë "kpung =taa
 =dhe -kɔ 'ö- 'ka dhang- 'gü -a 'dhö.

11 -Bhöpë 'ö =mɔɔ yi -bha =dæ, -bhö -a nu yi -dhe.

12 -Bhö yi -kë -sɔng yaya -nu -mawɔn 'to
 =dhe -kɔ 'yi 'më 'wo 'wɔn yaa -kë 'pö yi 'ka
 -a -nu -mawɔn to- 'ka 'pö -a 'dhö.

13 'Bha 'dho kwaa- yi -zü
 'ö 'yi dho 'wɔn yaa kë -zian -ta,

"kεε -bhö yi dha Sötraan -go;
 -a -gen -mü -dhe -gblüedhe, 'gügbudhe
 waa- 'töbhödhe -wo bhi -në i -go
 'ö- zübhoyi 'yaa 'dhö,
 'ö- "dhiütodhe 'yaa 'dhö.
 Kö -yö kē "dhü bha 'aa -yö kē!

14-Ya kē -dhe 'wön yaa 'ö me -nu -wa -kē ka 'ka, 'ka- -nu -mawön 'to, ka
 Dē 'ö dhang- 'gü -yö -dho ka -bha 'wön yaa -nu -mawön 'to 'pö. 15"Kεε =ya
 kē -dhe 'kii- -nu -bha 'wön yaa -nu -mawön 'to -zē wo, kaa -du 'pö 'yii dho
 ka -mawön 'to.»

-Dhio 'ö -gban 'sunng- 'ma -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zē 'ö Matiö -ya pö

16'Yö -pö: «Ya kē -dhe 'ka 'sunng- 'ma siē kö 'ka bhea" Atanna -dhe, 'ka
 'dho ka wē 'gü -siö -dhe -kö 'ö -du -to me -nu "yēngmε -nu 'wo- kē- 'ka -a
 'dhö! 'Ö 'wo wo wē 'gü -siö kö me =gban "pepe -wa 'wön dō -dhe -wo 'sunng-
 'ma siē. A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka -dhe: 'Mε 'wo bha =wa wo =tröön =slöo
 "pepedhō =naa bha. 17"Kεε bhi -zē, a- -pö i -dhe -dhe i 'sunng- 'ma siē, -bhö
 i wēē "zu "pepedhō kö 'i i -go 'gü -piö -sē 'ka 18kö me 'bha 'ya 'dho- 'wön dō
 -dhe i 'sunng- ma siē; i Dē doseng 'ö 'wön 'bha 'yaa -bin -bha, 'ö i "piü mü
 bha =nē dho- 'wön dō, 'yö 'wön -nu 'i- kē siē bha- -go "yö dō i -go.»

-Dhio 'ö -gban =nao -due bho -kö -sē -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zē 'ö

Matiö -ya pö
(Dhukö 12,33-34)

19'Yö dhiang zē- -nu -dhe 'ö- pö: «Ka 'dho kaa- =nao -nu -due bho
 "kpongtaadhe 'ö pē see- -pē waa- "kö -nu 'wo- -bha, 'ö -kwaanmε -nu 'wo
 'kpong -nu wü faandhe bha, 'wo pē -kwaan- -bha ya- 'gü. 20"Kεε -ka ka -bha
 =nao -nu -due bho dhang- 'gü -dhe, 'ö pē see- -pē bha waa- "kö -nu 'waa- -bha,
 "εen 'ö -kwaanmε -nu 'waa 'kpong 'wü- -bha kö -wo pē -kwaan bha =nē- 'gü!
 21-A -gen -mü -dhe -dhe 'ö i -bha =nao 'dhö- -bha, 'yö i züē" 'dhö -kē -bha 'pö.»

(Dhukö 11,34-36)

22'Yö go mü 'ö- pö: «Mε "yanga =nē -dhe mε kwi -bha -dhepuudhe 'dhö.
 =Ya kē -dhe mε "yanga 'dhö 'ö 'flēē- 'gü kö pē 'bha -pē 'bha 'yaa- -bha, kö
 i kwi =gban "pepe -yö "puu 'pö. 23"Kεε =ya kē -dhe i "yanga -zē -a -dhe
 =ya -ya -bha 'yaa -dhe yö siē 'zü, kö i kwi -du 'pö =ya -da -dhe tii 'gü =naa
 bha. =Ya kē -dhe 'pē 'ö dho i gba -dhepuudhe 'ka, =ya kē -dhetiidhe 'ka, kö
 -dhetiidhe bha -yö -dho kē -ziisü.»

(Dhukö 16,13)

24'Yö Yesu -yö dho dhiang 'ka 'ö "dhiü 'ö- pö: «Mε do 'yaa =mōo- -bha kö
 -yö yē kē mε =ple "piü. -A mε do -dho -dho -a kē, 'ö- me do -san -ya -kē "we

gbonggbongdhö. -Yö -dho -kplü me do -bha 'ö -kan me 'dhe 'ö 'dhö- -bha, -kɔ do bha- 'gü, 'kii 'dho =mɔɔ- -bha 'pö kö 'ka ka -dɪ nu Atanna waa- =naɔ -a -nu -dhe "kwëë.

(*Dhukö 12,22-31*)

²⁵Yö- pö: «Wɔn 'ö- =wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhe =dhe: 'Ka 'dho -ya pë -nu 'ka dho- -bhö 'ɛɛn 'ö 'ka dho- mü kö 'ka -tosea kē- -ta, "ɛɛn sɔ -nu 'ka dho- -da bha- 'bha -wɔn zuën -ta bha 'yö bha; -a -gen -mü =dhe -tosea kē -sü -wɔn -yö "gbu- 'ö- -ziö -bhöpë -wɔn -ta, "ɛɛn 'zü me kwi -wɔn -yö "gbu- 'ö -ziö sɔ -wɔn -zë -ta, "ɛɛn =sua -mü -ee? ²⁶Maa -nu 'wo ziö sië dhang- 'gü bha -kaa -nu -ga! 'Waa pë ta kö woo- -a "kan kö -wa -kɔ dɔ, "kɛɛ ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha -ya -nu "dhiü -gba. "ɛɛn -a -ga 'ka- wo bha -maanë -nu -zë -a -nu -wɔn -yö "gbu- 'ö -ziö ka -zë ka -ta -ee? ²⁷De -mü 'ka ka kpö 'gü 'yö =mɔɔ- -bha 'ö 'ö -dɪ -bha -tosea -dhekpacyi do -zian -da 'gü 'ö -dɪ -dhe -a -bha -ya 'ö -dɪ -wɔn zuën -ta -sü 'gü? ²⁸Më =në -kë 'sa 'yö 'ka -ya ka -dasɔ -nu -wɔn zuën -ta? -Kɔ 'ö blëë -nu 'wo "bin -ya sië- 'ka "bü bha -kaa -ga kö 'ka- 'suan- bho! 'Waa yë 'bha kē "ɛɛn 'waa sɔ bɔ. ²⁹Kɛɛ 'sa a- -pö ka -dhe tean- 'ka =dhe -gblüdë 'bha 'ö gun Izraedhö -sɛ 'gü yi 'bha 'ka 'wo- Sadhomɔ -kë bha- -bha -gblüedhe =gban waa- -bha -bha, 'yii sɔ suu 'ö- "yan 'dhö -së =dhe blëë -nu bha- do 'dhö bha- -da tongtongdhö. ³⁰"Bü -blëë "weeweë dhe -nu 'ö =wa "bin -ya =dɛɛ 'ö dhia" kö =wa "kpɛa 'kpɔ 'wo dho- -nu "kan 'wo- 'gü bha Atanna =ya wo -zë -a -nu dhi "sinma -sinma wo "dhü bha -oo, 'yö ka -zë =we? -Më =në -kë 'yö 'yaa sɔ -da ka -bha ("kɛɛ kö ka -zë ka =bhlëësü wo -zë -a -nu -bha)? 'Dhang 'ö kaa- bho Atanna "dhiü 'kpakpadhö bha 'yö -kë! ³¹A- -pö ka -dhe "sika 'ya 'dho kē ka 'gü ka -bhöpë -wɔn 'gü; "sika 'ya 'dho kē ka 'gü ka müpë -nu "ɛɛn ka -dasɔ -nu -wɔn 'gü, ³²me 'waa Atanna dɔ =në 'wo pë -nu bha- -nu =mɔɔ- -kpɛawo, "kɛɛ ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü -ya 'wɔn -dɔ =dhe ka -mawɔn -ya -bha. ³³Pë 'ö 'ka dho- =mɔɔ- -blëësü yö -mü Atanna -bha -gblüedhe waa- -a dhɔɔbhaawɔn -nu kē -sü =në- 'ka kö pë 'dhe 'wo to yöö =dede -ya nu ka -dhe -a taa 'ka. ³⁴A -kë "dhö -sü bha- 'gü, 'ka 'dho -ya -dhe 'ö dho -kpɔ dhia" -a -wɔn zuën -ta, -a -gen -mü =dhe -dhekpacyi "pepe =gban -bha 'gü -wɔn -yö 'do 'do. -Dhe 'dhe =ya -kpɔ 'yö- -bha 'gü sëëbhodhe 'ö =mɔɔ- -bha 'yö -kë 'pö- 'gü.

**-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ 'ö -gban za -dɔ me -nu -bha -sü -bha -a
-dhiang 'ö Matiö -ya zë
(*Dhukö 6,37-38.41-42*)**

7 ¹Yö- pö: «'Ka 'dho za dɔ me 'bha -bha, kö Atanna -dɪ 'pö 'ya 'dho za dɔ ka -bha. ²-A -gen -mü =dhe -yö -dho za dɔ ka -bha =dhe -kɔ 'ö kaa -dɪ 'pö 'ka- dɔ- 'ka me -nu -bha bha =në- 'dhö; 'ka me -nu -bha dɔ -mawɔn yaa -dhe -bha, -yö -dho ka -bha dɔ -mawɔn yaa -dhe -bha 'pö. ³-Më =në

-kë 'yö "ye -bi 'ö -da i "teado "yan -bha 'yö 'i yö -zë yö, 'yö 'bhaa "dhü -blün kö bhi -zë i "yan -bha bha- yö. 4 I -dho pö i dheebhang -dhe -kò kë -dhe -dhe -bhö dò kö 'a "ye -bi bho i "yënnḡ kö bhi -zë "dhü -blün -yö i "yënnḡ? 5 Flümë, -bhö "dhü -blün bho -kò i "yan -bha -blǣsü kö i -dhe yö kö 'i gun -na "ye -bi bho i dheebhang "yan -bha 'pö!» 6 'Yö go mü 'ö- pö: «Ka 'dho 'pë 'ö -bhlë̄sü -a nu 'gben- nu -dhe, 'ö 'wo -slë̄ë ka -bha 'wo ka kun. 'Ka 'dho ka -bha pë -bhlë̄sü -nu -zuö -bho -nu -dhe kö 'wa 'dho taa- ta.»

-Dhio 'ö -gban pë -gbadhe -sü, pë mɔɔ- -sü waa- "kwëe -ta -ma -sü -bha 'ö Yesu -ya dɔ 'ö Matiö -ya pö
(*Dhukö 11,9-13*)

7 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «-Ka pë -gbadhe, ka -dho -a -slɔɔ! -Ka pë mɔɔ-, ka -dho -a yö! -Ka "kwëe -ta -ma, -wo -dho "kwëe "pu ka -gɔ. 8 -A -gen -mü -dhe mē 'ö pë -gbadhe 'yö- -slɔɔ, 'mē 'ö pë -mɔɔ 'pö 'yö- yö, 'yö 'wo "kwëe -pu 'mē 'ö "kwëe -ta -ma -a -gɔ 'pö. 9 Mē 'bha -yö -dhö ka kpö 'gü 'ö- -bha 'nē -ya 'bluu- -gbadhe -gɔ, 'yö -gwë kpö nu- -dhe -ee? 10 'Een mē 'bha- -dhö ka kpö 'gü 'yö- -bha 'nē -ya 'yuü- -gbadhe -gɔ, 'yö -mlæe "yaandhe nu- -dhe -ee? 11 -Ya kë "dhü ka 'ö ka -zë ka këwɔn 'dhö 'ya- bha, 'ka dɔ pë -së -nu ka -bha 'nē -nu -dhe -dhe 'ka -dhe -kò bha- 'dhö, -mē -nē -kë 'yö ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha 'yaa pë -së nu 'mē 'wo- -gbadhe -gɔ -a -nu -dhe 'pö? 12 -Ya 'go mü pë "pepe 'ka- "piü -dhe mē -nu -wa kë ka -dhe bha, -kaa kë- -nu -dhe 'pö, -a -gen -mü -dhe 'pë 'ö Moizö -bha 'tɔng- waa- Atanna -wudhiüloomë -nu -bha 'sëedhe 'wo- pö bha 'yö bha.»

-Dhio 'ö -gban 'kɔdhi 'ö "sɔɔsɔɔ -a -bha 'ö Yesu -ya dɔ 'ö Matiö -ya pö
(*Dhukö 13,24*)

13 'Yö go mü 'ö- pö: «-Kë Atanna -bha mē 'ka -sü bha- -dhe -yö 'ya- -dhe 'kɔ 'ö- -dhi 'dhö "sɔɔsɔɔ, -da -a 'gü -sü 'dhö, "këe bɔdhe 'ö 'dhö 'yö bha, kö 'ka kë- -bha 'ka! -A -gen -mü -dhe =geebɔɔ -pɛng 'gü -zian bha- -sɔ -dhe -yö "gbea, 'yö- -tadhe 'dhö -basü 'ka "pepedhö, 'yö 'mē 'wo bɔ mü -nē 'wo 'gbe. 14 'Yö zian 'dhe kö dho -sii 'ö 'yaa yën -a këdhe 'gü bha 'ö "sɔɔsɔɔ, 'yö -bɔ -ta -dhe 'dhö 'gbu- -dedewo, 'yö mē 'wo bɔ- -ta 'waa 'gbe.»

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ 'ö -gban "dhü waa- 'ö bhe -a -nu -bha 'ö Matiö -ya pö
(*Dhukö 6,43-44*)

15 'Yö- pö: «-Ka ka -dɔ 'kun -së Atanna -wudhiüloomë -flüsü -nu -gɔ! 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'a- pö "dhü bha- -gen -mü -dhe: -Wo -dho nu ka "piü kö -wa wo tɔng 'ka -dhe "bhlaanë 'dhö, "këe kö 'gba -dɔ ka -bha kö 'wo ka 'gü see- -wɔn -nē- -nu 'gü -dhe gwee -nu 'dhö. 16 "Këe ka -dho -a -nu dɔ 'kpakpadhö -a -nu këwɔn -nu -nē- -bha; -a -gen -mü -dhe -a -nu këwɔn 'yaa -së 17 -A 'klɔɔ- -mü -dhe "dhü 'ö "dhü -së 'ka -a bhe din -yö -kë -së; -a 'dhe 'yaa -së 'pö, -a bhe din 'yaa dhi. 18 "Dhü 'ö -së -a bhe -zë din 'yaa -siö, -a 'dhe 'ö 'ya- 'pö, -a bhe din

'yaa dhi. ¹⁹-A -kë "dhü -sü 'gü, "dhü 'ö 'yaa bhe -së dɔ, -a "kan -në 'wo dho- wo 'yö 'wo- -zuö peng 'gü. ²⁰'Wo "dhü -së dɔ- bhe -bha -kɔ do 'ö- 'gü bha, ka -dho Atanna -wudhiüloome -flüsü -nu bha- -nu dɔ -kɔ do bha -në- 'gü 'pö.»

**-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ 'ö -gban 'wɔn -kë 'ö 'tɔgüme -nu -bha -a
-dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 13,25-27)**

²¹'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «Me "pepe 'wo n -dhe sië «n Dëme, n Dëme» bha, -a -nu -gban 'wii 'dho -da Atanna -bha -gblüädhe 'gü kö 'yii kë me 'kö n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha- dhɔɔbhaawɔn -kë -a 'ka. ²²Atanna -bha za -dɔ me -bha yi bha =ya =loo, me 'gbe- -dho pö n -dhe: «N Dëme, n Dëme, yi Atanna -wu "dhiü -loo i 'tɔ 'gü, 'ö 'yi "yina yaa -nu kë me -nu 'gü i 'tɔ 'gü, 'ö 'yi "dhabhliwɔn 'gbe =dede -kë i 'tɔ 'gü» ²³"kɛɛ -a -dho pö- -nu -dhe: 'Maa ka dɔ tongtongdhö, -a -gen -mü -dhe ka -to 'wɔn yaa kë -sü -bha -kpeawo, -ka bho n -dhe taa-!»

**-Dhio 'ö -gban 'kɔ dɔ -sü -bha 'ö Yesu -ya dɔ 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 6,47-49)**

²⁴'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «"Kɛɛ me "su me 'ö 'ö "tu to 'wɔn -nu 'a go sië- pö bha- -bha, 'ö- 'gü -wɔn -nu -kë kö- -me -yö -dhe 'wɔndɔme do 'ö 'ö -bha 'kɔ dɔ -gwë -ta -në- 'dhö. ²⁵=Dhe 'ö =ya 'ö -bha 'kɔ bha- -dɔ -gwë 'saa- "dhiü =ya 'ö bo, 'yö dha -yö ban, 'yö "yi -yö pa, 'yö "tɛɛ 'gbu- -nu 'wo -ziö, "kɛɛ 'yö 'kɔ bha 'yii 'wü, -a -gen -mü -dhe kö- -gen -yö -gban -sü 'ka -gwë -ta. ²⁶"Kɛɛ me "su me 'ö 'wɔn 'ka 'go sië- ma bha- ma, 'ö 'yaa- 'gü -ta 'sü, kö- -me -yö -dhe -tamame 'ö 'yaa 'ö -zu 'gɔn 'ö dho 'ö 'kɔ dɔ "yɛɛn -ta -në- 'dhö. ²⁷=Dhe 'ö =ya 'kɔ dɔ, 'yö dha -yö ban, 'yö "yi -yö pa, 'yö "tɛɛ 'gbu- -nu 'wo -ziö, 'yö 'kɔ bha 'ö wü, 'yö- -gban -yö =see dee" wo "peɛpedhö.»

-Dhio 'ö -gban Yesu -bha me draan- -kɔ -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

²⁸=Dhe 'ö Yesu -ya 'ö bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka -dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö- -bha me draan- -kɔ bha- 'wɔn -yö me 'wo gun mü bha- -nu -gban "pepe kɔn; ²⁹-a -gen -mü -dhe -a -bha me draan- -kɔ bha -yö -gun bho sië Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔme -nu -bha "piü, 'ö me =draan -wugbiindhe 'ka.»

**Yesu -bha =weyuame do -dhe bo -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 1,40-45; Dhukö 5,12-16)**

8 ¹=Dhe 'ö Yesu =ya 'go -tɔn =gbin-, 'yö me kpö 'gbe 'wo -ziö =keng-. ²'Wo dho -dhe -ga kö =weeme do =ya =yɔɔn- "sɔɔ kö =ya zun 'ö kpiö 'gü- -dhe, kö =yaa- pö: «N Dëme, a- 'wɔn -dɔ =dhe i -mɔɔ -bha 'i n -kë "klüöklü, "kɛɛ kö i -dho "wɔ- -bha -tɔn n -gɔ -ee?» ³'Yö Yesu -yö 'ö -gbe 'gü -pu 'yö- zun- -bha 'yö- pö: «'Ma "wɔ- -bha, -bhö kë "klüöklü!» -Yö -to -dhe do bha- 'gü, 'ö- -bha =wee -yua -yö go- -bha 'yö kë "klüöklü.

4=Dhe 'ö =ya kē 'dhü, 'yö Yesu -ya pö- -dhe: «-Bhö i 'tu 'to -sē 'ka, 'bha 'dho 'wɔn ya- -gen do me 'bha -dhe, "kēe -bhö 'dho 'i i -dɪ -zɔn 'saabhome -nē- -dhe kō -kɔ 'dhe 'i- -bha =dɛɛ bha -ya yō! -Ya 'go mü kō 'i "saa- bho Atanna 'dhiü -dhe -kɔ 'ö Moizö -ya -zɔn 'ka -a 'dhö kō me =gban -wa 'wɔn do =dhe 'bha kē 'klüöklü.»

**"Sodha -gɔme 'ö go Wlɔmö -a -bha gwëemi -kē "klüöklü -kɔ -
dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 7,1-10)**

5=Dhe 'ö Yesu 'dhö -da sië Kapɛɛnaɔmö -pö 'gü, 'yö Wlɔmö -me -nu -bha "sodha këng do -gɔdhiüme do -yö nu- "piü, 'yö "ta bhoo -da -dhe 'ö- pö: «N Dëme, -bhö "ta n -dhe, ma gwëemi do -yö "yua "dhiü sië -ziisü, -a -dhe =gban "pɛpɛ =ya ga- -bha, -yö wɔ sië 'kɔɔdhö.»

7'Yö Yesu -ya pö- -dhe: «A -dho 'dho 'a -wo i -gɔ 'kɔɔdhö kō 'a- dha.»
8"Kēe 'yö "sodha -gɔme bha 'ö- pö- -dhe 'ö- pö: «N -kɔɔnme, a =dhe -mē 'dhö 'yö 'i- "piü kō 'i -da n -gɔ 'kɔɔdhö, a- 'wɔn -dɔ =dhe -wu dosengseng -ya 'go i "dhi 'bha- pö, ma gwëemi bha- -dho kē "klüöklü; 9-a -gen -mü -dhe ma 'ö n -gɔdhiüme -nu 'wo 'dhö 'pö ya, mang -dɪ 'pö n -kɔwlööme -nu -wo -dhö 'ö 'ma- pö me do -dhe: «-Bhö 'dho -dhe 'ö =ni- 'gü! 'ö dho 'ö 'ma- pö- me 'bha -dhe: «-Bhö nu!» 'ö nu, 'ö 'ma- pö ma gwëemi do -dhe: «-Bhö -a kē =ni! 'ö- -kē. ("Sanni n -bha -zë -yö kē "dhü bha -oo, 'yö bhi -zë =we?)»

10=Dhe 'ö Yesu =yaa- -wu ma =dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö- "dhia -yö ma- 'gü, 'yö- pö 'me 'wo gun- =keng- bha- -nu -dhe: «-Ka -dhe -ga, a- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka -dhe 'dhang -bho n "dhiü -kɔ suu ya, 'mii- yö me 'bha -gɔ Izraëdhö -sɛ -zian ya- 'gü do kō maa -dhe "wɛɛ -nē- pö!» 11"Kēe a- -pö ka -dhe -dhe me 'gbɛ =dede -dho 'go 'yënn- -wo -zian 'ka, 'wo go 'yënn- -pö -zian 'ka 'wo pē -bhö wo 'kwëë- waa- Ablaamö -nu, Izaakö -nu waa- Zaköbö -nu 'dhö Atanna -bha -gblüädhekédhe 'ö dhang- 'gü bha- 'gü.
12'Yö 'me 'kō- -dhe gun- -bha -dhe -wo -da Atanna -bha -gblüädhekédhe bha- 'gü bha 'wo- -nu -zuö "kpenn- -dhetiide 'gü, ('yö 'wo =saan mü,) 'yö 'wo "gbu bɔ kō -wo wo "sɔn "dhiü -bhö sië klöklödhö.»

13=Dhe 'ö Yesu =ya dhiang bha- zë- -nu -dhe "dhü, 'yö- pö "sodha -gɔme bha- -dhe: «-Bhö 'dho i -gɔ 'kɔɔdhö, -yö -dho kē i -dhe -dhe -kɔ 'i -zɔ yö- 'ka n -dhe bha- 'dhö!» -A "tüng =dede 'wo- pö sië- 'ka "dhü bha, 'yö "sodha -gɔme -bha gwëemi bha 'ö -kē 'ka "klüöklü.

**Yesu -bha "yua -bho me 'gbɛ -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 1,29-34; Dhukö 4,38-41)**

14=Dhe 'ö =ya kē "dhü, 'yö Yesu waa- -bha =klang -nu 'wo dho Piedhö -gɔ 'kɔɔdhö. 'Yö -kpan Piedhö -bha dhebho dhe -bha kō "nene =ya nu- -ta kō -yö 'waanu -sü 'ka- 'ka "we tɔnkɔɔndhö. 15'Yö 'ö -kɔ pa- -kɔ 'ka. -Yö -to -dhe do bha- 'gü 'ö "nene -yö -kan 'gü, 'yö =wlü 'ö- -nu "dhiü -ziö wo.

¹⁶-Dhe 'ö yean" 'piü =ya =loo, 'yö 'wo nu me 'gbe 'ö "yina yaa -nu 'wo-nu 'gü -a -nu 'ka Yesu -dhe. 'Yö "yina yaa -nu bha- -nu -kë ö -wu 'ka, 'yö "yuëdhi "pepe 'wo gun 'mü -a -nu -kë "klüöklü 'pö. ¹⁷-Wu 'ö Atanna -wudhiüloome Ezai -ya pö yi 'bha 'ka bha- 'gü -wɔn -yö -kë -kɔ bha =në- 'gü -dhe:

«-Yö yi =niɔɔdhe -nu -bho yi -bha,
'ö yi -bha "yua -nu -kwæe bho yi -ta.»

-Kë Yesu -bha 'ka -kɔ -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(*Dhukö 9,57-62*)

¹⁸-Dhe 'ö Yesu =ya 'me 'wo =klëen- -zü bha- -nu -ta -ga, 'yö- pö- -bha =klang -nu -dhe -dhe -wo "yi "kan kö -wo bɔ "yi =taama. ¹⁹Yö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmë do -yö =yɔɔn- "sɔɔ 'yö- pö- -dhe: «N Dëmë, -dhe "pepe 'i dho 'dho- 'gü, a -dho 'dho i =keng-.» ²⁰Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «"Sakpadë -nu -wɔ 'gü -ye -yö -dhö, 'ö -maa -nu -dɪ 'pö 'wo 'kɔ -nu dɔ 'wo -wɔ 'gü, "këe mang Mëgböme -zë -dhe -zian 'a dho n "tëe pa- 'gü 'yaa 'dhö.

²¹-Wo -to -dhe do bha- 'gü, 'yö- -bha =klang -nu bha- me do -ya pö- -dhe: «N Dëmë, -bhö dɔ "gbu- bhea" =në 'a- wo i -dhe kö 'i i -kɔ bho n 'gü =kô kö 'a 'dho, kö n dë =ya ga 'ma- -wæe bho kö 'a nu 'a 'to i =keng- -dhe!» ²²Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Bhi -zë -bhö nu kö 'kwa 'dho! -Bhö kwaa- 'me Atanna -ya -nu -sü -dhe me =gee 'dhö bha- -nu -zü kö -wo wo 'ko -nu -wæe bho.»

Yesu -bha "tëe 'daɔnnu -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(*Makö 4,35-41; Dhukö 8,22-25*)

²³-Dhe 'ö Yesu =ya bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö -da "yitagɔ 'gü waa- -bha =klangdhiü -nu 'dhö. ²⁴Wo dho "kan wo -ta kö "tëe "gbu- =ya -ya ziö -sü -bha, kö "yitagɔ =ya -ya =bang "bang kë -sü -bha, kö "yi -yö -ma sië- -bha "gbu- 'ka, kö "yi kpö -nu -wo "wliü sië -dhe =gban "pepe 'gü, 'ö- 'bha -nu 'wo -pö -nu wo "yitagɔ 'gü -dhe -nu 'gü, "këe kö Yesu -zë -yö yi =në- zë sië. ²⁵Yö- -bha =klang -nu 'wo =yɔɔn- "sɔɔ 'wo pa- -bha, 'yö 'wo- pö- -dhe: «Yi Dëmë, -bhö kwa dha -dhe, ga =ya dun kwa -ta =zɔɔ -wa!» ²⁶Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe: «-Më =në -kë 'yö 'ka -suü "gbu- "dhü? Ka 'dhang bho -sü =në 'yaa n "dhiü 'kpakpadhö -ee?»

=Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö =wliü 'yö =gbla "tëe 'ö gun ziö sië bha waa- "yi 'ö gun =bang "bang kë sië 'pö bha- -nu -ta, 'yö -dheta -yö dɔ dingdhö. ²⁷Yö- 'wɔn -yö me =gban kɔn, 'yö 'wo -ya pö -sü -bha: «De suu =në =ni =zɔɔ 'yö "tëe -nu waa- "yi -nu =gban 'wo- -wu ma =ni -oo?»

Yesu -bha "yinayaame =plë -kë "klüöklü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(*Makö 5,1-20; Dhukö 8,26-39*)

²⁸-Dhe 'ö Yesu =ya "yi "kan =ya bɔ "yi =taama Gadadha -më -nu -gɔ 'se 'gü -zian "piü, 'yö gɔɔn- -nu =plë 'wo go me =wæebhodhe 'bha bha- 'gü 'wo nu- "dhiü -gɔ. Më

-ple 'wo "dhü bha "yina yaa -yö -gun -nu 'gü, -a -nu "kæekë -kɔ yaa bha- -wɔn 'gü kö zian 'ö bɔ -dhe bha- 'gü -ya "kan, kö me 'bha 'yaa bɔ mü 'zü. ²⁹Yö 'wo -ya 'gbla -sü -bha 'wo- pö: «Atanna Gbö, i -bha -më -wɔn -në yi -bha! "Een -yö i "piü -dhe 'i 'wɔn wɔ yi -ta kö- "tüng 'yii -loo -kɔ -ee?

³⁰"Tüng 'wo- pö sië- 'ka "dhü bha kö -bho -kplü 'kpii- do -yö bho sië- -nu "sɔ -dhe 'bha 'gü mü. ³¹Yö "yina -nu bha 'wo -ya bhea- -sü -bha Yesu -dhe 'wo- pö: «Ya kë -dhe 'i dho yi "piü -zë kë 'me 'wo ya- -nu 'gü kö -bhö dɔ "gbu- bhea" -në 'yi- wo i -dhe kö 'i yi bɔ -bho -kluu ya- 'gü!» ³²Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe: «Ma "wu- -bha, -ka 'dho!» Yö "yina yaa -nu bha 'wo 'go gɔɔn- -nu -ple bha- -nu 'gü, 'yö 'wo -sɔ -bho -kluu bha- 'gü. Yö -bho -nu bha 'wo -sɔ -beang 'sü -sü -bha goo -bha -dhe bha- 'gü, 'yö 'wo dho 'wo =wɛngng 'yi -bhaa 'yö 'yi -ya -nu -gban zë dee" wo "pepedhö.

³³=Dhe 'ö -ya kë "dhü, 'yö -bho -kpluu bha- -gɔdhiümë -nu 'wo -ziö -beang 'ka 'wo dho 'wo -wo 'pödhö. 'Yö 'wo -ya 'wɔn bha- -gen dɔ -sü -bha me -nu -dhe waa- 'wɔn 'dhe 'ö -gban me =ple 'ö "yina yaa -yö gun- -nu 'gü bha- -nu -bha bha- 'dhö 'pö. ³⁴=Dhe 'ö -ya kë "dhü, 'yö me "pepe 'wo 'pö- bha- 'gü bha 'wo kpö dɔ 'wo dho dɔ Yesu -gɔ zian-. =Dhe 'wo -kpan -bha, 'yö 'wo =bhea- -dhe kö -yö 'dho -yö 'go wo -gɔ "se bha- 'gü.

Yesu -bha "trüünyuame do -kë "klööklü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 2,1-12; Dhukö 5,17-26)

9 ¹=Dhe 'wo- pö Yesu -dhe "dhü, 'yö -da "yitagɔ 'gü 'yö 'yi bha- -kan 'zü -deewo 'yö dho 'ö -gɔ 'pödhö Kapænaomö. ²Yö 'wo nu- -dhe -genloome do 'ö wɔ -sü 'ka "gbang -ta -a 'ka. =Dhe 'ö Yesu =yaa- 'wɔn dɔ -dhe me 'wo bha -zu -yö 'ö -dhe -sü -ya -nu -gɔ, 'yö- pö -genloome bha- -dhe: «-Bhö i -zu -gban, n "taɔngdë, 'ma i -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to!» ³Yö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmë 'bha -nu 'wo -ya -a pö -sü -bha wo zuë" "piü -dhe: «Me 'ö ya =ya -da Atanna "dhiü!» ⁴=Dhe 'ö -kë 'pö -dhe Yesu -ya -nu -zugɔngüwɔn -nu bha- -dɔ bha 'yö- pö- -nu -dhe: «-Më -në -kë 'yö -zugɔndhe suu bha 'ö -da ka zuë" "piü? ⁵-A pö -sü 'ö "trüünyuame -dhe -dhe (-bhö "wliü kö 'i i -wɔtapë 'sü 'kii ziö- waa- pö -sü 'ö- -dhe -dhe 'bɔn -ya 'go i -bha) -a -mæ -në "gbu-?» ⁶Kæ -a kë 'a- wo bha a- -kë "dhü kö 'ka- 'wɔn -në- dɔ -dhe mang Megböme n -kɔ -yö -mɔɔ -bha kö 'a me -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to "kpung ya- -taa.» =Dhe 'ö -ya kë "dhü, 'yö Yesu -ya pö "trüünyuame bha- -dhe: «-Bhö "wliü kö 'i i -wɔtapë 'sü 'i dho i -gɔ 'kɔɔdhö!» ⁷Yö gɔndënë bha 'ö =wliü, 'yö 'ö -wɔtapë sü 'yö -ziö.

⁸=Dhe 'ö me "dhaa 'wo gun -dhe bha- 'gü bha- -nu "yan =ya -da 'wɔn bha- -dhe 'gü, 'yö "suü 'dhö -da -nu 'gü 'yö 'wo -ya Atanna 'tɔ bho -sü -bha 'wɔn suu -nu bha- -kë -faan 'ö- nu mebhudhe -dhe bha- -wɔn 'gü.

Yesu -bha Matiö -dhe -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 2,13-17; Dhukö 5,27-32)

⁹=Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö ziö 'ö dho. -A 'dho -sü 'ka 'yö -kpan gɔndë do 'wo- -dhe Matiö -a -bha kö -yö -ya sië 'nii- sɔng -bho 'gü -kɔ

'gü 'yö- pö- -dhe: «-Bhö nu kö 'i -da n -keng-!» 'Yö Matiö -yö -wlü 'yö -ziö -keng-.

¹⁰Yi do 'ka kö Yesu -yö pë -bhö sië Matiö bha- -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö 'niisɔngkunme -nu 'gbɛ waa- 'mɛ 'ö- -nu 'tɔ =ya zë -a -nu kɛwɔn yaa -nu -wɔn 'gü bha, 'wo nu 'wo wo -yɛa kun Yesu waa- -bha -klang -nu -a -nu kpö 'gü pë -bhö -dhe 'gü mü.

¹¹-Dhe 'ö Fadhizien -nu 'wo- -dhe 'yö "dhü 'yö 'wo- pö- -bha -klang -nu -dhe: «-Më =në -kë 'yö ka -gɔmɛ waa- 'niisɔngkunmɛ, -flümɛ -nu bha waa- 'mɛ 'ö- -nu 'tɔ =ya zë -a -nu kɛ -sɔng -nu -wɔn 'gü bha 'wo pë -bhö sië wo "kwëë?» ¹²-Dhe 'ö Yesu =yaa- -nu -wu bha- ma, 'yö- pö- -nu -dhe: «'Mɛ 'ö 'yua 'yaa- -nu -bha bha, -a -nu -mawɔn 'yaa zun -dhɔtrɔɔ -bha, "kɛɛ 'mɛ 'ö- -nu 'gü 'yaa -së bha -në 'wo -dhɔtrɔɔ =mɔɔ; ¹³-a -gen -mü -dhe 'pë 'ö -ben zë -sü 'ka Atanna -wu 'sëédhe 'gü -ya -pö:

«'Mɛ 'ö mɛ -nu -wëë -ga 'yö- -dho -yö n -kë,

"kɛɛ "saapë -nu -zë "dhia 'yaa n 'gü 'gbɛ.»

-Ka 'dho kö 'ka -wu bha- 'klɔɔ- mɔɔ-! "Kɛɛ ma -zë 'mii nu 'mɛ 'wo- pö wo -dɪ -dhe -dhe pö 'aa wo -bha wo -zë -a -nu -dhe -dhe 'gü, a -nu kö 'a 'wɔnyaakëmɛ -nu -në- -nu -dhe kö -wo wo bo 'wɔn yaa kɛ -sü 'ka.

Yesu -bha 'sunng- 'ma -sü -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö

(Makö 2,18-22; Dhukö 5,33-39)

¹⁴-Dhe 'ö =ya kɛ "dhü, 'yö Zan Mezume -bha -klang -nu 'wo nu 'wo =yɔɔn Yesu "sɔɔ, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-Yö -kë mü -dhe 'yö yaa- Fadhizien -nu -zë 'yi 'sunng- ma -kpeawo (=dhe -kɔ 'ö Atanna -wu -ya pö- 'ka -a 'dhö), 'yö i -bha -klang -nu -zë 'waa- 'ma?» ¹⁵'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'wo- -nu -dhe dhe 'sü troo kɛ -dhe 'gü -a -dhe 'yaa- -bha -dhe -wo wo wë 'gü -siö "tüng 'ö dhesügɔn 'dhö- 'ka- -nu 'piü bha- 'ka (-a -gen -mü -dhe kö- -nu -nii -yö -da sië), "kɛɛ -a "tüng -yö nu sië 'ö 'wo dho dhesügɔn 'sü- 'ka- -nu -gɔ; -a "tüng bha -në 'wo dho 'sunng- 'ma- 'ka (-a -gen -mü -dhe kö zuédhiütɛɛ =ya -ya -nu -bha). ¹⁶-A -gen -mü -dhe mɛ 'bha 'yaa sɔ "kplü -dee -nëng sɔ zii -bha kö -ya -wɔ. =Ya kɛ "dhü -a sɔ "pɛn -dee bha -ya zii bha- -gan 'ö- "pɛ -dhe -da "dhiü. ¹⁷"ɛɛn 'waa we -kiansü -da puu" zii 'gü, -a puu" -yö -wü 'ö- we -yö =wɛnng 'yö -kë pë see- -sü 'ka.

Zuifö -nu -gɔdhiümɛ do 'dhu -bö -kɔ waa- dhebhɔ do 'ö -kɔ -yɛ Yesu -bha

sɔ -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 5,21-43; Dhukö 8,40-56)

¹⁸Yesu -yö -to dhiang -zë -a -nu -dhe -dhe 'gü, 'yö Zuifö -nu -gɔmɛ do -yö nu 'yö zun ö kpiö 'gü -a -kuu "dhiü 'yö- pö- -dhe: «N Dëmɛ, n 'dhu =ya ga -dede ya- 'gü -wa! -Bhö "ta n -dhe kö 'i i -kɔ 'pa- 'ka kö -yö -bö -dhe!» ¹⁹'Yö Yesu waa- ö -bha -klang -nu 'wo -ziö -keng-.

20=Dhe 'wo 'dho sië 'yö dhebho do 'ö =yɔɔn yën -yua -yö zun- -bha 'ö-
-kwe =ya kē -kaɔng do ga =ple bha 'ö bɔ Yesu -kee- ta 'yö ö -kɔ pa- -bha
-sɔ "zɔ 'ka. 21-A kē 'ö- wo "dhü bha- -gen -mü =dhe -yö ö -zu -gɔn =dhe: «'Ya
=mɔɔ- -bha kō ö -kɔ -zian -yö 'pa- -bha sɔ "zɔ 'ka kō- -bha "yua ya =ya bo
=naa bha.» 22=Dhe 'ö =ya ö -kɔ "yɛ- -bha sɔ "zɔ -bha =dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö
Yesu -yö =slēë ö 'gü. =Dhe 'ö- yö, 'yö- pö- -dhe: «i -zu -gban, n "tɛado, i -bha
-zu -yö n -dhe -sü =ya i dha!» =Dhe 'ö Yesu =yaa- pö "dhü, dhebhoñë bha -yö
-to -dhe do bha- 'gü 'yö- -bha "yua -yö bo.

23=Dhe 'ö =ya kē "dhü, 'yö Yesu -yö dho 'yö =loo Zuifö -nu -gɔmɛ bha- -gɔ
'kɔɔdhö kō "truupiöme -nu waa- mɛ "wɛɛwɛɛ -nu -wo "gbu bɔ sië, 'ö 'wo
=gbang dɔ- 'ka yuudhö kō -wo -gblagbla -nu bho sië. 'Yö Yesu -ya pö- -nu
-dhe: 24«-Ka 'go, -ka zun "kpɛnnɔ! 'Në ya 'yii ga, -yö yi =në- zé!» 'Yö 'wo
=wɛɛ dɔ- -bha. 25=Dhe 'ö =wa 'mɛ 'wo bha- =gban zun "kpɛnnɔ, 'yö Yesu -yö
-da 'kɔɔdhi bha- 'gü, 'yö 'nëdhebho bha- -bö, 'yö- kun- -kɔ -bha 'yö- =wliü.
26'Yö 'wɔn bha- taɔng -yö sɔ "sɛ bha- 'gü -dhe =gban "pɛpɛ 'gü.

Yesu -bha "yanwlüme =ple -kē "klüöklü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

27=Dhe 'ö Yesu =ya 'go -dhe bha- 'gü 'ö dho sië ö "dhiü, 'ö ziö sië -dhe 'bha
bha- 'gü, 'yö "yan =wlüme =ple 'wo -ziö =keng- "gbla -sü 'ka kō -wa pö sië:
«(Yi "bhema) Davi Gbö, -bhö yi -wëë -ga -dhe!» 28=Dhe 'ö =ya 'dho =ya -da
'kɔɔdhö, 'yö "yanwlüme =ple bha 'wo =yɔɔn- "sɔɔ, 'yö Yesu -ya -nu dheɛ" kpɔ
'ö- pö: «Ka 'dhang -bho "dhiü =dhe a -mɔɔ -bha 'a ka -kē "klüöklü -ee?» 'Yö
'wo- pö- -dhe: «=lin! Yi Dëmɛ, 'yi 'dhang -bho "dhiü.» 29=Dhe 'ö =ya kē "dhü
'yö Yesu -yö ö -kɔ pa- -nu "yan 'ka 'yö- pö: «Kö -yö kē 'sa ka -dhe =dhe -kɔ
'ka ka -zu yö- 'ka n -dhe bha- 'dhö!» 30'Yö mɛ =ple bha- -nu "yan -yö -dhe
yö. 'Yö Yesu -yö -dhio dɔ- -nu -ta glɔglɔdhö 'ö- pö: «-Ka ka "tu 'to -së 'ka,
'wɔn ya mɛ 'bha 'ya dho- ma!» 31'Kɛɛ -dhe 'ö =wa zun "kpɛnnɔ, 'yö 'wo to
'wo zun- -dhiang -zë "segɔ "pɛan 'dhe bha- 'gü -sü -bha -dhe =gban "pɛpɛ
'gü.

Yesu -bha "bhvbhɔgɔn do -kē "klüöklü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

32=Dhe 'ö =ya 'go -dhe 'dhe bha- 'gü 'ö 'dho sië, 'yö 'wo nu- -dhe gɔndënë
do 'ö "yina yaa 'dhö- 'gü -a 'ka. Gɔndënë 'ö "dhü bha -yö -gun "bhvbhu
'ka. 33=Dhe 'ö Yesu =ya "yina yaa bha- kē 'ö =ya 'dho, 'yö gɔndënë bha 'ö
-ya dhiang zë -sü -bha. 'Yö 'wɔn bha- 'wɔn -yö mɛ kpö 'gbe 'wo gun mü
bha- -nu kɔn 'yö 'wo- pö: «'Wɔn 'dhe 'kö- suu 'dhö ya 'yii- -dhe yö Izraedhö
-sɛ ya- 'gü do -wa!» 34'Kɛɛ kō Fadhizien -nu -zë -wa pö sië Sɔtraan =në
'gügbudhe suu bha- -nu Yesu -dhe 'yö "yina yaa -nu kē sië- 'ka mɛ 'gü bha.»

Mɛ "bhu- -nu -wëë -bha Yesu kē -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

35 Yesu -yö -gun ziö sië 'pö- -nu -bhiëë -ta 'dɔɔɔndhö kō -yö 'dho sië Zuifö
-nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü 'ö dhiang zë mɛ -nu -dhe, naɔ -së 'ö -gban

Atanna -bha -gblüedde -bha -a pö -sü 'ka kö -yö "yuédhi suu -gban "pepe -bha "yua -nu bho sië- -nu -bha, 'ö -niwome -nu suu -gban "pepe -kë "klüüklü 'pö. ³⁶Yö -wëë 'dhö -ya -da -ta -sü -bha me kpö 'gbe 'ö- -nu yö sië bha- -nu -wɔn 'gü, -a -gen -mü -dhe kö- -nu 'gü -ya ga, kö faan 'yaa- -nu 'gü 'zü, kö -wa kë -dhe "bhlaa -nu 'ö- -nu -maakëme 'yaa 'dhö 'ö -wa -pen -a 'dhö. ³⁷Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö Yesu -ya pö ö -bha -klang -nu -dhe -dhe: «-Bɔ Atanna 'ka -dho 'dhö 'me 'ö- -nu -bha -wo 'gbe -dedewo, "këe 'ö -dhe -mlü "kan -sü 'dhö, kö- "kanme -në 'yaa 'dhö bha 'yö bha. ³⁸Yö- pö -dhe 'ö "dhü kö -ka bhea" Atanna -dhe kö 'ö -dhe -mlü "kan -sü 'dhö kö -yö me bɔ kö -wa "kan!»

**Yesu -bha bɔme -nu -kaɔng do ga -plë bha- -nu bɔ -kɔ
-dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 3,13-19; Dhukö 6,12-26)**

10 ¹Ö go mü 'yö Yesu -yö ö -bha -klang -nu -kaɔng do ga -plë bha- -nu -dhe, 'yö 'gügbudhe -nu -nu -dhe kö -wo "yina yaa -nu kë- 'ka me -nu 'gü, kö- -nu -kɔ -yö ziö- 'ka "yua suu -gban "pepe -gɔ, waa- -niwɔ -kɔ suu -gban 'dhö. ²Yesu -bha bɔme -nu 'wo "dhü bha- -nu 'tɔ -nɛ: -A me -blesü -nɛ 'wo- -dhe Simɔ 'yö 'wo- -tɔ -ya -ta -dhe Piedhö, 'yö- dheebhang Andre, 'yö Zakö waa- ö dheebhang Zan 'wo kë Zebede gbö -nu 'ka. ³Yö Fidhipö, Batedhemi, Toma, Matiö 'ö -kë 'niisongkunme 'ka, 'yö Zakö 'ö -kë 'pö Adhöfe gbö 'ka, 'yö Tade, ⁴'yö Simɔ 'ö -kë "setakozëme 'ka waa- Zuda Isikadhio 'ö Yesu -da ö 'yaa- -nu -kwëe- bha.

(Makö 6,7-13; Dhukö 9,1-6)

⁵⁻⁶Yesu -bha bɔme -nu -kaɔng do ga -plë bha- -nu 'tɔ -në bha: 'Me 'wo bha -në Yesu -ya -nu bɔ 'yö ö -wu kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: Izraedhö -me -nu 'ö -wa 'go Atanna -bha zian -ta -wa kë -dhe "bhlaa -nu 'ö- -nu -gɔdhiüme 'yaa 'dhö, 'ö -wa -dheng -a -nu 'dhö bha -në -ka 'dho- -nu -zian 'ka, 'ka 'dho 'dho 'me 'waa Izraedhö -me -nu 'ka bha- -nu -zian 'ka, 'ka 'dho -da Samadhi -pö -nu 'bha -zian yaan- -bha. ⁷-Ka -da zian -gloo "piü -dhe -nu 'gü kö 'ka Atanna -wu pö- -nu -dhe 'ka- pö: «Atanna -bha -gblüedde bha -ya dun ka -ta! ⁸'Ka 'dho -ka "yua -nu bho me -nu -bha kö 'ka 'me -wa ga -a -nu -bö kö 'ka -wee -yua bho me -nu -bha, kö 'ka "yina yaa -nu kë 'ka- -nu bho me 'gü! 'Gügbudhe 'ö Atanna -ya nu ka -dhe kö 'ka pë -nu bha- -nu kë- 'ka bha -ya -gbaɔ ka -gɔ "wëwëe. Kaa -di 'pö, -ka 'wɔn -së -nu bha- kë me -nu -dhe "wëwëe. ⁹'Ka dho "sënnng waa- 'wëë- -da ka -ta (-a -gen -mü -dhe 'pë ka -mawɔn -yö zun- -bha -wo -dho -a nu ka -dhe). ¹⁰-Ya 'go mü 'zü, 'ka 'dho 'ta -kpɔ 'ka glëe" 'kun ka -kɔ "piü, 'ka 'dho "bhëe -plë -naa 'sü, -sabha 'ya 'dho kë ka -gɔ, "ëen "dhü 'ya 'dho kë ka -kɔ "piü! -A -gen -mü -dhe -a -dhea -bha -dhe 'me 'ö yë kë sië, 'ö- kë sië 'me 'ö- -dhe bha -ya gba -bhöpë 'ka.

¹¹-Ya kë -dhe 'ka -da 'pö- "gblügbü -nu 'gü, "ëen 'pö- 'sëennë -nu 'gü, 'me 'ö dho -kɔ -ya ka -dheng -bha, -kaa me mɔɔ- kö 'ka 'dho- -gɔ 'kɔɔdhö

'ka 'to mü -yö 'dho -yö zun- 'ka ka -bha -go 'pö- bha- 'gü -yi -bha. ¹²'Kö 'pepe 'ö 'ka dho -da 'gü, -kaa pö- 'gü -me -nu -dhe: «Zuëwaanüsü -yö kè ka -go! ¹³-Ya kè -dhe 'kò bha- 'gü -me -nu -wa ka -dhe ng bun, kö ka -bha zuëwaanü 'dhuë- 'ka- -kè -nu -bha bha -yö -dho -nu 'kun-. 'Kee -ya kè -dhe 'wii ka -dhe ng 'kun, 'dhuë- bha 'yii 'dho- -nu 'kun- -yö -dho ö yee kè 'ö nu ka 'piü. ¹⁴-Ya kè -dhe 'ka -da 'pö- 'bha 'gü, 'een 'ö 'kò -zian -nè- 'ka 'ö 'wii 'wi- -bha kö -wo ka -dhe ng 'kun, 'een kö -wo wo 'tu -to ka -wu -bha, -ka 'go mü kö 'ka ka -gen -bha -ma kö 'se 'ö dò ka -gen -bha 'pö- bha- 'gü bha -yö 'go ka -gen -bha (kö- -nu -bha 'dhang bha -yö dò- -nu -ta). ¹⁵A- -pö ka -dhe tean- -dede 'ka -dhe: Zadöyi 'ka 'wön 'ö -wò Sodömö waa- Gomö -me -nu -ta, -yö -dho kè 'dede 'pö dhe bha- 'gü -me -nu -bha -bha.»

Yesu -bha -klang -nu -wëédhe 'wo dho- bho -a -dhiang

'ö- zè 'ö Matiö -ya pö

(Makö 13,9-13; Dhukö 21,12-17)

¹⁶'Yö Yesu -yö dhiang zè- -nu -dhe 'ö- pö: «-Ka ka 'tu 'to! Ka bò 'a- wo sië bha a ka -bò -dhe "bhlaanè 'wo- bò laa -nu kpö 'gü -nè- 'dhö. -A -kè 'dhü -sü bha- 'gü, -ka kè -glengsü kö ka 'gblüüdhe -yö kè "puu! ¹⁷Kö 'ka ka -zö kè ka -dù 'gü me "bhu- -nu -gò, -a -gen -mü -dhe -wo -dho 'dho ka 'ka zadögükö -nu 'gü, 'ö 'wo ka -ma -nu wo -klangga 'ka Zuifö -nu -bha -yakwëékëgükö -nu 'gü. ¹⁸'Ö 'wo dho ka 'ka me -godhiümé -nu waa- -gblüüdé -nu -kuu "dhiü -dhe -nu 'gü n -wön 'gü kè "dhü kö 'ka "seédhe kè n -bha -a -nu -dhe, 'een 'me 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhe. ¹⁹'Kee -wa ka 'kun -wa 'dho ka 'ka zadögükö -nu 'gü (n -wön 'gü), 'ka 'dho -ya dhiang -nu 'ka dho- zè, 'een -kò -nu 'ka dho- zè- 'ka -a zuën -ta. -A "tüng -dede bha- 'ka, -wu -nu 'ö 'ka dho- pö -wo -dho dò ka "dhi. ²⁰-Wu -nu 'wo "dhü bha 'wii 'dho kè -wu 'ö go ka -dù 'gü -a 'ka, "kee Atanna 'ö ka Dè 'ka bha- -bha 'Nii- 'slüüslü bha -nè dho bò ka 'gü 'ö dhiang zè.

²¹Dheebhangzè -nu -dho wo 'ko -da me -nu -kwëé 'wo- -nu zè. 'Nè dè -nu -dù 'pö -wo -dho woo- 'nè -nu kè -kò do bha- 'gü. 'Ö 'nè -nu -dù 'pö 'wo dò wo dè -nu -gò, 'ö 'wo- -nu -da 'pö me -kwëé- 'wo- -nu zè. ²²Ka -san -dho me -gban 'pepe kè n -wön 'gü, "kee 'me 'ö dho- 'kun 'gbu- 'ö dho 'ö zun- 'ka -a "dhiütodhe -bha, -yö -dho dha. ²³-Ya kè -dhe -wa 'wön wò ka -ta 'pö- 'kpüi- do 'gü, -ka -dua 'ka 'dho -a 'bha 'gü kö 'ka 'dho- 'ka "dhiü -kpëawo! A- -pö ka -dhe tean- 'ka -dhe 'kii 'dho ka bo -ziö Izraedhö -pö -gban 'gü -sü 'ka kö mang Megböme 'mii nu -kö. ²⁴-A pö 'a- wo ka -dhe "dhü bha- 'klö- -mü -dhe -klangdhiü 'nè 'bha 'yaa 'kpüi- kö -yö ziö- 'ka ö -gömé -zè -ta, 'een 'zü yékème 'bha 'yaa 'kpüi- kö -yö ziö- 'ka ö -gömé -zè -ta. ²⁵'Kee -a -dhe a -bha -dhe -klangdhiü 'nè -yö kè -dhe ö -gömé -nè- 'dhö, kö yékème -dù 'pö -yö kè -dhe ö dème 'dhö. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klö- -mü -dhe ma 'ö ma -zè 'a 'kò dème 'ka bha -wa n -dhe Bëezebidhö, 'yö ka 'kò 'ka 'kögüné -nu 'ka -wé? (=Waa- pö Bëezebidhö kö -wa -pö Sötraan.)

'Me 'ö -suö -gɔ -me 'ka -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(*Dhukö 12,2-7*)

²⁶'Yö go mü 'ö- pö: «Ka 'dho "suü mēbhudhe -gɔ! Pē "pepe 'wo -bin -sü 'ka -wo -dho -wo zang -ta. ²⁷Pē -nu 'a- pö siē ka -dhe -dhetiudhe 'gü ya, -kaa -nu pö -dhebondhe 'gü, "ēen 'wɔn -nu 'a- pö siē ka -dhe =ple 'gü ya, -kaa pö "gbu- 'ka "dheɛdhe -nu 'gü! ²⁸'Ka 'dho "suü 'me 'wo =mɔɔ- -bha 'wo ka zë, "kɛɛ 'ö 'waa =mɔɔ- -bha kö -wo ka 'nii- -zë zë bha- -nu -gɔ! "Kɛɛ -ka 'suü Atanna 'kö- -kɔ -yö =mɔɔ- -bha kö -yö ka zë kö -yö 'dho -yö ka 'nii- -nu =gban zë kö -ya -zuö =geebɔɔ peng 'gü bha =nē- -gɔ! ²⁹'Ka- 'wɔn -dɔ =dhe -wo -mɔɔ -bha kö -wo zöng =ple "dhɔɔ dɔ -suga do -bha, (-a -nu =bhlēē 'yaa 'dhö -sü -wɔn 'gü), "kɛɛ 'sa kö- do 'yaa -pö 'sia- "wɛwɛ kö ka Dē Atanna 'yii "wɪ- -bha. =Ya kē "dhü 'yö ka -zë =wɛ?

³⁰'Ka -zë ka wun "dhe -zian 'ö ka -gɔ -bha bha -yö dhong -sü 'ka 'ö- 'dhi 'dhö ka dē bha- "yaan. ³¹'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'a- pö "suü 'ya 'dho ka kē, ka -wɔn -yö "gbu- 'ö ziö zöng -nu -ta bha 'yö bha.»

-Bɔ Yesu 'ka -sü waa- -wɔn zɔɔ- -sü -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(*Dhukö 12,8-9*)

³²'Yö- pö: «Me "ɒ mɛ 'ö dho- pö mɛ =gban "pepe wēēdhö -dhe 'ö n -bha 'ka, mang -dɪ 'pö a -dho pö n Dē 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bha- wēēdhö (yi do 'ka) -dhe -yö n -bha 'ka 'pö. ³³"Kɛɛ 'mɛ 'ö dho- pö mɛ -nu wēēdhö -dhe 'yaa n dɔ, mang -dɪ 'pö a -dho pö- -mɛ -bha n Dē 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü, -a wēēdhö -dhe 'maa- dɔ.»

(*Dhukö 12,51-53; 14,26-27*)

³⁴-Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö -ya mü 'zü 'ö- pö: «'Ya 'dho kē ka 'gü -dhe -dhi 'ko -dhe -sü =nē 'a nu- 'ka "kpongtaame -nu -dhe. 'Mii nu -dhi 'ko -dhe -sü 'ka, a -nu -siödhe =nē- 'ka. ³⁵-A -gen -mü -dhe a -nu kö 'a 'gügblüdhe =nē- -da 'nēgɔɔn waa- dē -a -nu =zinng 'gü, 'nēdhebhɔ waa- dhe -a -nu =zinng 'gü, "ēen gbö -bha dhebhɔ waa- gɔndhe -a -nu =zinng 'gü. ³⁶'Kɔ do 'gü -mɛ -nu -dho -siö wo 'ko -dhe n -wɔn 'gü. ³⁷'Me 'ö- dē waa- dhe -nu -dho dho- kē kö -yö ziö- 'ka n -ta, kö 'yaa n =bhlēēgüme 'ka; 'mɛ 'ö- gbö "ēen -a 'dhu -dho -ya -kē 'ö -ziö 'ka n -ta kö 'yaa n =bhlēēgüme 'ka. ³⁸'Me 'wɔn -kun mɛ -bha -sü 'ö -dhe n -dɔ -bha "dhü bha- 'dhö bha 'yii kē- -gɔ kö -ya bun ö -bha -tosea 'gü kö -yö ziö- 'ka n -keng- kö 'yaa n =bhlēēgüme 'ka, kö -a -dhe 'yaa- -bha kö -yö kē ma mɛ 'ka. ³⁹'Me 'ö dho- pö 'ö ö -dɪ dha, -a -mɛ -gɔ -dho 'to- 'gü, "kɛɛ 'mɛ 'ö dho "wɪ- -bha kö ö -gɔ 'to n -wɔn 'gü, -a -mɛ -dho dha.

Me -trɔɔn nu -sü -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(*Makö 9,41*)

⁴⁰-Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö go mü 'zü 'ö- pö: «'Me 'ö =ya 'ö -kɔ -ya ka -dheng -bha, kö =ya ö -kɔ -ya n -dheng -bha. Mɛ 'ö =ya ö -kɔ -ya n -dheng

-bha 'pö, kö n Dë Atanna 'ö n bɔ bha -ya ö -kɔ -ya -a -dheng -bha. ⁴¹'Me 'ö Atanna -wudhiüloome -dheng bun -a -bha -kë Atanna -wudhiüloome 'ka -sü -wɔn 'gü, =trɔɔn 'ö dho -nu ö -wudhiüloome -dhe bha, -yö -dho -a -me -bha nu 'pö. 'Me 'ö dho 'me 'ö pö 'aa- -bha -a -dheng bun -a -bha -kë me "slüöslü 'ka -sü -wɔn 'gü, =trɔɔn 'ö Atanna dho- nu 'me 'ö "dhü bha- -dhe bha, -yö -dho -a -me -bha nu 'pö. ⁴²'Yö- pö a- -pö ka -dhe tean- -dede 'ka -dhe: Me "ʊʊ me 'ö "yi -sea -kɔɔ do -zian nu me -dhe, -a -me -bha -kë ma -klangdhiü 'ka -sü -wɔn 'gü, n Dë Atanna -dho -a -me =trɔɔn nu, 'yii 'dho 'to- 'gü tongtongdhö.

**Me 'ö Zan Mezume -ya bɔ Yesu dhe" 'kpɔ -dhe 'gü -a
-dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 7,18-35)**

11 ¹=Dhe 'ö Yesu =ya ö bo ö -bha me draan- -wɔ -zɔn -sü 'ka ö -bha -klang -nu -kaɔng do ga =ple bha- -nu -dhe =dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö go -dhe bha- 'gü 'ö dho me draan- -sü waa- Atanna -wɔ pö -sü 'ka 'pö- -nu 'gü "se bha- -ta.

²-A "tüng bha- 'ka kö Zan Mezume -yö -kaso 'gü, 'yö yë 'ö Klisi 'dhö- kë sië bha- -wɔn ma.

=Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö ö -bha -klang -nu 'bha bɔ ³kö -wo Yesu dhe" 'kpɔ =dhe: «'Me 'wo- dɔ -dhe -yö -dho nu bha yö -mü -a 'ka -ee "ëen wo -tun -kö -ya me "wëe 'bha- -gɔ 'zü -ee?» ⁴'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Ka 'dho kö 'pë 'ka- ma "ëen 'ö ka "yan dɔ- 'gü bha 'ka- -gen dɔ Zan -dhe ⁵-dhe "yëngtiime -nu -wo -dhe yö sië, -ta 'bebedhö -me -nu -wo 'ta sië -së 'ka, =weeyuame -nu 'ö- -nu kwi =ya see- 'nu -blëesü bha, -wo kë sië "klüöklü, 'ö "tuwliime -nu 'wo 'wɔn ma sië, game -nu -dɔ 'pö -wo -bö sië 'wo go ga 'gü, 'ö 'wɔn -taɔng -së 'dhö pö sië -wëeme -nu -dhe. ⁶=Dhe 'ö "dhü me "ʊʊ me 'ö- 'gü 'yii ga -zɔ -yö Atanna -dhe -sü 'ka kö- -me -bha -së!

⁷=Dhe 'ö Zan -bha -klang -nu bha =wa 'dho, 'yö Yesu -yö 'wɔn 'ö -gban Zan -bha -a pö -sü zü bho me kpö 'wo gun 'mü bha- -nu -dhe 'ö- pö: «'Dho 'ka- wo "tüng -ta bha, ka -dho -më -në- -ga -dhe 'gü? -Kaadhüga 'ö "tëe -ya -vin -në 'ka dho- -ga -dhe 'gü -ee? ⁸"ëen 'me 'wo -gblüädhe -sɔ -da -sü 'ka -ee? -Abin! -A -gen -mü -dhe me 'dhe 'kö 'wo "dhü bha -wo -gblüädhe -kɔ -nu -në- 'gü. ⁹"Këe ka -dho 'sa -më -në- kë mü yö -zë 'gü? "ëen ka -dho Atanna -wudhiüloome do bha -në- -ga -dhe 'gü -ee? A- -pö ka -dhe -ma -iin, Atanna -wudhiüloome -mü, yö -zë -a "dhiü -zian -yö -ziö Atanna -wudhiüloome -kpea -ta. ¹⁰-A -gen -mü -dhe Atanna -ya -pö ö -bha 'sëedhe 'gü yö -në- -bu 'gü 'ö- pö:

«-Dhe -ga, 'ma ma bɔme do bɔ i "dhiü
kö -yö i -bha zian -glootadhe -pë kë.»

¹¹A- -pö ka -dhe tean- -dede 'ka -dhe me "ʊʊ me 'wo zun bɔ -sü -bha "kpong -taa yi 'bha 'ka 'ö nu 'ö zun- 'ka -dëe -bha bha, -a me 'bha 'ö dho

kë 'kpii- kö -yö -ziö Zan Mezumë -ta 'yaa 'dhö, "këe 'sa Atanna 'dhö ö -bha -gblüädhe bha- -ta 'pu -sü 'ka 'me 'ö- -nu -dhe =dëe bha- me 'dede -sü -zian 'ö- 'gü -a =bhlëë -yö 'kpii- Zan -zë -bha. ¹²Ö go "tüng 'ö Zan Mezumë -yö Atanna -wu pö- 'ka bha -bha, 'ö dho 'ö zun- 'ka -dëe -bha, Atanna -bha -gblüädhe bha- -wɔn =ya kë =dhe -gblü =në- 'dhö, -a -kun 'gbu- -me -nu =në 'wo- =sɔɔ sië. ¹³Atanna -wudhiüloomë -nu "pepe =gban waa- Moizö 'dhö 'tɔng- 'ö- -ben zë kwa -dhe bha -wo 'wɔn 'ö -gban -a -bha -gblüädhe bha- -bha bha =në- -dhiang zë 'ö nu 'ö zun- 'ka Zan Mezumë -bha yi -bha. ¹⁴Ya kë =dhe 'ka- "piü =dhe 'ka 'dhang bho n "dhiü kö a- -pö ka -dhe =dhe: Zan bha =në Edhi 'wo- nu -wɔn -dhiang zë Atanna -bha 'sëädhe 'gü bha- 'ka. ¹⁵Ya kë =dhe 'wɔn 'gü ma -tu 'dhö ka -gɔ -bha, -kaa 'pu -së 'ka kö 'ka- ma! ¹⁶Yö go mü 'ö- pö "këe kö 'me 'wo =dëe -yën ya- 'gü ya, a -dho -a -nu -zɔn 'ka -zɔn -më =në- 'ka -ee? -Wo -kë =dhe 'në 'sëennë -nu 'wo -ya -sü 'ka "dheë 'kpii- 'gü 'wo- pö sië wo 'ko -nu -dhe: ¹⁷«Ya "tan bho kö 'ka nu yi -wu -bha "këe 'kii- -yɔ bɔ. "Een 'ya gata -gbu bɔ kö 'ka nu yi -wu -bha, "këe -wëë 'yii bɔ ka -ta bha =në- -nu 'dhö.» ¹⁸Pë 'ö -kë 'yö 'a 'me 'wo =dëe -a -nu -bha -tosea -zɔn 'në 'sëennë -nu 'wo troo kë sië "dheë 'kpii- 'gü -a -nu 'ka bha, -a -gen -mü =dhe: Zan 'dhö nu 'yaa gun -bhöpë =dede -bhö sië "een 'yaa gun we mü sië 'yö 'wo- pö- -bha =dhe: «"Yina yaa -ya 'gü!» ¹⁹Dhe 'ö mang Megböme 'ma nu 'zü, 'ö 'ma pë -bhö 'ö 'ma we mü =dhe me "wëe =gban 'dhö, 'yö 'wo- pö: «Me bha we mü -dudu waa- pë -bhö -dudu -mü. -Ya 'go mü 'zü waa- 'niisongkunme -nu waa- 'wɔnyaakëme -nu =në 'wo =nëng 'kwëë-!» "Këe a- -pö ka -dhe =dhe Atanna -bha 'wɔndɔdhe -yö ö -du -zɔn me "bhü- -nu -dhe -dhe bha =në- 'gü =dhe Zan -yö -gun Atanna -bha zian =në- -zɔn sië me "bhü- -nu -dhe tean- 'ka.»

'Pö- -nu 'ö 'wii 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'ö Matiö -ya pö
(*Dhukö 10,13-15*)

²⁰Dhe 'ö -ya kë "dhü 'yö Yesu -yö zun -wëëwu -kpɔ 'pö- -nu 'ö "dhabhliwɔn 'gbe -kë 'gü bha- -nu 'gü -me -nu -bha, wo zuë" slëë- 'ö 'wii- wo Atanna "piü bha- -wɔn 'gü 'ö- pö: ²¹«"Eke! Kodhazen -me -nu, ka -bha -yö -wëësü, Besaida -me -nu, ka -bha -yö -wëësü; -a -gen -mü =dhe "dhabhliwɔn "gblügbliü -nu 'a- -kë ka -gɔ 'pö- -nu 'gü bha a- -kë Tii- -dhe waa- Sidɔn -dhe -nu ('ö- 'gü -me -nu gun bhɔkɔyaame =në- 'ka yi 'bha 'ka bha =në- 'gü 'nu, kö =wa wo zuë" slëë- Atanna "piü -a yi -ya -gwëë. Kö =wa bhɔɔ sɔ -da wo -bha 'nu =wa "yuv dɔ wo -ta kö -wa -zɔn =dhe -yö wo "piü =dhe 'wo wo bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka kö 'wo wo zuë" slëë- Atanna "piü. ²²Yö =në- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhe =dhe: Zadjyi 'ka, 'wɔn 'ö dho wɔ Tii -me -nu waa- Sidɔn -me -nu -ta, -yö -dho kë =zɔngsü ka -bha -bha. ²³Kapëenaomö -me -nu, kaa -du 'pö, -yö ka "piü 'ka kpea- kö ka -gɔ -yö zun dhang- -bha -ee? Ka -dho 'dho -zian =në- wo 'sia- 'ö 'ka dho 'ka -sɔ 'ka =geebɔɔ -pɛng 'gü. -A -gen -mü =dhe "dhabhliwɔn -nu 'ö -kë ka =plöö bha,

-ya kë -dhe -yö -kë 'nu Sodömö -pö 'gü, (kö -wo -dho wo kwaa- wo këwɔn yaa -nu -zü 'ö 'wo wo zuë" -slëë Atanna "piü,) kö Sodömö -pö -tun 'nu -dëe. 24 (Ka -zë ka n -wu -ma, "kɛɛ 'kaa ka kwaa- ka kë -sɔng yaya -nu -zü kö 'ka ka zuë" slëë- Atanna "piü) 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhe -dhe zadɔyi 'ka, 'wɔn 'ö -wɔ Sodömö -dhɛta -yö -dho kë 'dɛdɛ ka -bha -bha bha 'yö bha.»

Yesu -bha me -dhe ö "piü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(*Dhukö 10,21-22*)

25-A "töng do bha =në- 'gü 'yö Yesu -ya pö: «A, n Dë, bhi 'ö 'i 'se waa-dhang- -nu -mɛ 'ka bha a i nuë" bho =dedewo 'pë 'ö -gblɛn 'kpɔ -sü 'ka -glɛngmɛ -nu waa- 'wɔndɔmɛ -nu -gɔ -a -zɔn 'i- wo ('mɛ 'ö pë draan- -dho -ya -nu -kë -dhe 'në 'sɛɛnnë -nu 'dhö) -a -nu -dhe bha- -wɔn 'gü. 26-iin, n Dë, a i nuë" -bho, -a -gɛn -mü =dhe -yö -kë "dhü kö -kɔ 'i- -ya 'ka i zuë" "piü bha 'i- kë yö =në- -kɔ -bha.» 27'Yö Yesu -ya pö 'zü 'ö -bha -klang -nu -dhe 'ö- pö: «N Dë =ya pë =gban "pɛpɛ dɔ n -kɔ 'ka. Mɛ 'bha 'yaa mang Atanna gbö -mɛ n dɔ kö 'yii kë n Dë 'ka, "ɛɛn mɛ 'bha 'yaa n Dë dɔ kö 'yii kë mang Atanna gbö -mɛ "ɛɛn 'zü 'mɛ 'ö n "piü 'a- -zɔn -nu -dhe -a -nu 'ka. 28-A -wɔn 'gü mɛ "pɛpɛ 'ö =kwɛɛ 'gbiin- 'dhö ka -ta, 'ö ka 'gü =ya ga -a 'sü -sü 'ka, -ka nu n "piü kö 'a "tɛɛpasü nu ka -dhe. 29-Ka =nɛng ma 'tɔng- -bha kö 'ka ka kwaa- ka -dɪ -zü n -gɔ, kö 'a ka draan- 'wɔn dɔ -sü -bha; -a -gɛn -mü =dhe ma -zë ma 'wɔn- -së, 'ö n zuë" 'dhö -sɛa; =ya kë "dhü ka -dho -ya ka -dɪ 'flëë- 'gü. 30-A -gɛn -mü =dhe 'tɔng- -nu 'a dho nu ka -dhe kö 'ka- 'kun bha- -nu 'kundhe 'yaa 'gbu-, =ya 'go yö -zë 'gü =kwɛɛ- 'dhe 'a dho- nu ka -dhe bha 'pö -yö 'fütü-.»

=Glooyi 'kun -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(*Makö 2,23-28; Dhukö 6,1-5*)

12 1=Dhe 'ö "töng 'bha =ya ziö, 'yö Yesu 'dhö gun ziö sië -mlü suu 'wo 'bluu- -kë 'ka 'wo- ble -kë bha- -bhlaa -nu 'gü Zuifö -nu =glooyi 'ka kö din- -ya -bha -klang -nu kë sië, 'yö 'wo zun -mlü bha- -kpa'a 'bha -wo 'gü -sü -bha 'wo- "flu- bho 'wo- -bhö. 2=Dhe 'ö Fadhizien -nu 'wo- -nu yö, 'yö 'wo- pö Yesu -dhe: «Bhö -dhe -ga bha, pë 'ö kwa -bha 'tɔng- -ya pö 'kwa 'dho- kë =glooyi 'ka bha- -ga 'ö i -bha -klang -nu 'wo- kë sië ya!»

3'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Kii 'wɔn 'ö Davi -ya kë yi 'bha 'ka waa- ö =keng- -mɛ -nu 'dhö kö din- =yaa- -nu 'kun 'ö -ben zë -sü 'ka bha- -wu pö do -ee? 4-Da 'ö- wo Atanna -gɔ 'kɔɔdhö waa- ö =keng- -mɛ -nu 'dhö, ('ö 'wo 'bluu- 'wo Atanna -dhɔkë 'ka bha-) sü 'wo- -bhö, "kɛɛ kö- -dhe 'yaa- -bha kö -wa -bhö bha, 'kii- ma -ee? -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- mü =dhe kwa -bha 'tɔng- -ya -pö "saa- -bho Atanna -dhe -mɛ -nu -dɪ -slɔɔ =në 'wo- -bhö -mɛ 'ka. 5"ɛɛn 'zü, 'kii- -wu pö Moizö -bha 'tɔng- 'sëedhe 'gü do -dhe kwa -bha =glooyi 'ka "saa- -bho Atanna -dhe -mɛ -nu 'ö yë 'dhö- -nu =kwɛɛ-

Atanna -dhɔkɛgũkɔ 'gũ, 'waa 'tɔng- 'ö -gban =glooyi -bha bha- 'kun, "kɛɛ Atanna 'yaa- nu 'kun tɛɛ 'ka -ɛɛ? ⁶A- -pö ka -dhe tɛan- =dede 'ka =dhe: Pè do 'bha -yö -dhe ya- 'gũ 'ö -bhlɛəsü 'ö -ziö Atanna -dhɔkɛgũkɔ -ta. ⁷Ya kɛ -dhe pè 'ö -ben zè -sü 'ka, ka- 'gũ -ma 'nu kö 'mɛ 'ö 'wɔn 'bha 'yaa- nu -bha bha, 'kii 'dho za dɔ- -nu -bha. -A -gen -mü -dhe -yö -ben zè -sü 'ka =dhe mɛ -wɛɛ -bha ka kɛ -sü -nɛ- 'dhia 'dhö n 'gũ, "kɛɛ 'saa- -bho wü 'ka n -dhe -sü -zè -a 'dhia 'yaa n 'gũ 'gbɛ. ⁸-A pö 'a- wo 'dhü bha- -gen -mü -dhe mang Mɛgböme =nɛ ma =glooyi 'dhö 'dhö. (-A -kɛ 'dhü -sü bha- 'gũ kö 'wɔn 'ö ma -klang -nu -wa -kɛ bha 'yaa 'wɔn yaa 'ka.)»

(Makö 3,1-6; Dhukö 6,6-11)

⁹=Dhe 'ö =ya kɛ 'dhü, 'yö Yesu -yö go -dhe 'dhe bha- 'gũ 'yö dho Zuifö -nu -bha -yakwɛɛkɛgũkɔ do 'gũ. ¹⁰Gɔndɛ do 'ö- -kɔ do- gun ga -sü 'ka- -bha -yö -gun -dhe bha- 'gũ, 'yö 'mɛ 'wo gun mü bha 'wo Yesu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-A -dhe a -bha kö -wo mɛ kɛ "klüüklü =glooyi 'ka "wɛ -ɛɛ?» -Wo Yesu dhɛɛ" -kpɔ 'dhü kö -wa -gen =nɛ- mɔɔ-. ¹¹'Yö- -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «De -mü 'ka ka kpö 'gũ 'yö- -bha "bhlaanɛ dosengseng 'ö- -gɔ, =ya -pö -klɔng 'gũ =glooyi 'ka 'yö dho- 'to mü? ¹²-A -wɔn 'gũ a- -pö ka -dhe =dhe mebhudhe 'yaandhe -wɔn -zè 'waa waa- "bhlaanɛ -wɔn -a -nu -ya 'ko 'dhiü. =Ya kɛ 'dhü kö 'wɔn -sɛ -zè -wo -mɔɔ -bha 'wo- -kɛ =glooyi 'ka.» ¹³=Dhe 'ö =ya kɛ 'dhü 'yö Yesu -ya pö gɔndɛnɛ -gbe -ga -bha -sü bha- -dhe: «-Bhö i -gbe 'gũ 'pu!» 'Yö- -pu, 'yö -kɛ -a -gbe do bha- bo -sü 'ka 'yö -kɛ -dhe- do 'dhe to -a 'dhö. ¹⁴=Dhe 'kö =ya bo- kɛ -sü 'ka 'dhü, Fadhizien -nu 'wo gun mü bha -wo zun =nɛ- wo "kpenng, 'yö 'wo Yesu zè -wɔn -yakwɛɛ -kɛ.

**Atanna -bha yɛkɛmɛ 'ö- -ya -a dɔ -kɔ -dhiang
'ö Yesu -ya zè 'ö Matiö -ya pö**

¹⁵=Dhe 'ö =yaa- ma -dhe -wo ö zè -wɔn -ya 'kwɛɛ- kɛ siɛ, 'yö go -dhe bha- 'gũ. -A 'dho -sü 'ka mɛ kpö 'gbɛ -wo -gun =keng-. 'Yö 'yuɛdhi 'pɛpɛ 'wo gun 'mɛ 'wo bha- -nu kpö 'gũ, 'yö- -nu -kɛ "klüüklü. ¹⁶"Kɛɛ 'yö -dhio dɔ- -nu -ta glɔɔglɔdhö 'ö- pö 'wa 'dho ö -kɛ Atanna Gbö 'ka -wɔn pö mɛ 'bha -dhe. ¹⁷Kɛ 'dhü kö -wu 'ö Atanna -wudhiüloome Ezai -ya pö yi 'bha 'ka bha- 'gũ -wɔn -yö kɛ; -a -gen -mü -dhe Ezai -yö ka- -pö 'ö- pö:

¹⁸Atanna -ya -pö:

Ma yɛkɛmɛ 'a- -ya 'yö ya,
Yö =nɛ- -dhɔ -yö n -kɛ,
'yö 'a n -gɔ -wɔn =gban "kplɛng bho -sü 'ka i -bha.
Yö =nɛ 'a -dho ma 'Nii- 'slüüslü -ya 'gũ
kö -yö 'wɔn 'ö pö 'aa- -bha -a kɛ -sü -dhiang zè
"kpuŋtaame -nu -dhe.

¹⁹Waa- mɛ 'bha 'wii 'dho -dɔn bho,
'ɛɛn 'yii 'dho "gbɛ mɛ 'bha -ta,

'een me 'bha -me 'bha 'yii 'dho- yö
 kö -yö "plüün bho sië 'ö -ziö- 'ka -kpinng "piü.
 20 -Kaadhüga 'dhe 'ö -klöngsü 'ka
 'yii 'dho- -kpea "ye do,
 'een peng kpuu' 'dhe 'ö- "gbiën 'në 'bha -zë
 'ö -tun kö bhö, 'yii 'dho- -kpea "dhuu do.
 -Yö -dho 'to- -kë "dhü -sü -bha 'ö to- 'ka "dhü,
 'ö zun- 'ka Atanna -bha teanwön -to -bha -yi -bha,
 21 'ö "se "wee =gban 'wo wo -zu yö- -dhe
 'yö 'wo "yan to- -gö.»
 ('Pë 'ö -kë 'yö Yesu gun- pö sië 'wa 'dho ö dö -kö pö me 'bha -dhe bha 'yö
 bha.)

Za 'wo- dö Yesu -bha -a -yö 'ö- bö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 3,22-30; Dhukö 11,14-23)

22=Dhe 'ö =ya bö -kë -sü 'ka "dhü, 'yö 'wo nu "yanwlüme do 'ö "bhöbhu
 'ka -a 'ka Yesu -dhe. 'Me 'ö bha- kë "dhü -gen -mü =dhe kö "yina yaa -ya
 'gü. =Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö göndënë bha- -kë "klüöklü, 'yö dhiang
 zë, 'yö -dhe yö. 23=Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö me kpö 'wo gun 'mü bha- 'wön
 -ya -nu kón 'yö 'wo- pö: «Kö -yö -dho kë Davi suu 'gü -në 'ö 'kwa -ya -gö
 bha- 'ka 'sa.» 24"Kee =dhe 'ö Fadhizien -nu -wa -nu -wu bha- ma "dhü
 'yö 'wo- pö: «Me bha -yö "yina yaa -nu bha- -nu -kë "dhü "yina -nu -bha
 -gblüedë 'wo- Beezebithö -kë bha -në- faan 'ka.» 25"Kee =dhe 'ö -kë -dhe
 Yesu -ya -nu -zugöngüwön -nu bha- -dö bha, 'yö- -yö bö- -nu -gö 'ö- pö:
 «-Yö kë ka "yaan -dhe "se "bu "se 'ö- 'gü -me -nu =wa -ya 'ko -zë wo "kwëë
 -sü -bha kö "se 'dhe 'kö bha =ya 'wü -naa bha. "Een 'pödhë suu "bu suu "Een
 'kadhü suu "bu suu 'ö- 'gü -me -nu 'wo 'ko zë sië wo "kwëë kö -ya 'wü -naa
 bha. 26-Kö do bha- 'gü, =ya kë -dhe 'ka- pö Söttraan -në "yina yaa -nu 'wo
 bö- 'ka bha- -nu kë sië bha kö 'yii -gblü göwön ö -dü 'ka -naa bha -ee? Kö-
 -bha -gblüedëdhe 'yii "pe -ee? =Ya kë "dhü -a -bha -gblüedëdhe -dho -gwëë
 -kö -kë -dhe? 27=Ya kë 'zü -dhe ma -zë 'ma "yina yaa kë Beezebithö faan
 'ka bha -oo, 'yö ka -bha -klang -nu -zë =we? -Wo wo -bha -kë de -në- faan
 'ka? Yö -në- -wön 'gü 'yö 'a- pö ka -dhe -dhe ka -bha -klang -nu bha -në
 'wo dho ka zë za 'ka -dhe 'bha -kpaö -yi -bha (Atanna wëëdhö, -a -gen -mü
 -dhe 'wii wo -bha bha- kë me "wee 'bha faan 'ka kö 'yii kë Atanna -zë 'ka).
 28"Kee -kaa 'wön dö =dhe a "yina yaa -nu -kë Atanna -bha 'Nii- -në- faan
 'ka, -Kaa 'wön dö 'pö =dhe =ya kë "dhü kö- -bha -gblüedëdhe yö yö -bha
 -në- wo, 'yö- "zo =ya -wo ka -ta bha. 29"Een -yö ka 'gü -dhe me 'bha -kö
 -möö -bha 'ö -da -kegbaan 'bha -gö 'köödhö 'ö -ya -bha -kwëë- -nu -wlösü
 -bha kö 'yii- lö -zë wo -kö -blëesü -ee? "Fön kö =ya -kegbaan bha- lö,
 'yö- -kö gun -na -möö- -bha kö -ya -bha -kwëë- -nu -wlö. 30-A -kë "dhü -sü
 bha- 'gü a- -pö ka -dhe =dhe: 'Me 'ö 'yii bö n 'ka kö -yö -nu n -gö. 'Sa 'me 'yii

me mɔɔ- -zè wo -dhe n 'dhö kö -yö nu- 'ka kö 'yi- -loo 'ko -ta, kö me -kan n -bha -me -mü. ³¹Yö -nè- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhe -dhe: 'Mè 'ö Atanna -bha 'fang bho, (-ya bhea"- -dhe) -yö -dho -a -mawɔn 'to, 'mè 'ö 'wɔn yaa -kè, (-ya bhea"- -dhe) -yö -dho -a -me -mawɔn 'to, "kèe 'mè 'ö dho Atanna -bha 'Nii- -zè -bha 'fang bho, 'yii 'dho- -me -mawɔn 'to tongtongdhö. ³²Mè "ʊu mè 'ö dho mang Mɛgböme n -bha 'fang bho, Atanna -dho -a -me -mawɔn 'to, "kèe mè "ʊu mè 'ö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -bha 'fang bho, 'yii 'dho- -me -mawɔn 'to -dɛɛ, 'yii 'dho- 'to dhia".»

**"Gwënnng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban 'dhü bhe -bha -a -dhiang
'ö Matiö -ya zè
(Dhukö 6,43-45)**

³³'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «Bha 'dhü -sè ta 'yö bhe -sè -ya, 'bha 'dhü yaa ta -yö bhe yaa -nè- -ya. "Dhü 'ö -sè -wa -dɔ -a bhe -nè- -bha. ³⁴-Mawɔnyaame -nu, ka -dho dhiang -sè zè -kɔ -kè -dhe kö ka suu 'yaa -sè. -A -gen -mü -dhe 'pè 'ö mè zuè" 'piü, 'yö -wo mè "dhi -ta. ³⁵'Mè 'ö- "klu 'dhö -sè, 'ö- këwɔn 'dhö -sè 'yö 'wɔn -sè -yö -kè -mè zuè" 'piü, 'yö dhiang -sè zè. -Mawɔnyaame -dɔ 'pö, -a zuëpiüdhe -yö kë pa -sü 'ka 'wɔn yaa -nè- 'ka. -Ya kë 'pö "dhü pè 'ö- "dhi -ya pö- -gbaan -kè pè yaa -nè- 'ka. ³⁶A- -pö ka -dhe -dhe: -Dhekpaɔyi 'ö Atanna dho za dɔ- 'ka mè "bhü- -bha bha, "wlaa- -dhiang "pepe 'wo- zè, -wo -dho ziö- -gban 'gü -a wëédhö. ³⁷-A -gen -mü -dhe i zè -dhiang -nu 'wo "kpung -taa yö bha -nè 'wo dho za dɔ i -bha. 'Bha- -sè zè i -dho dha, 'bha- yaa zè, Atanna -dho 'wɔn bho i 'gü.

**"Dhabhliwɔn 'ö Fadhizien -nu 'wo- -dhe Yesu -gɔ kö
-ya kë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 8,11-12; Dhukö 11,29-32)**

³⁸'Ö go- 'dhe bha- 'gü, 'yö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔme -nu 'bha -nu waa- Fadhizien -nu 'bha -nu 'wo- pö Yesu -dhe 'wo- pö: «Yi Dème, -yö yi "piü -dhe 'i "dhabhliwɔn do 'bha kë kö yi "yan -yö -da -dhe 'gü (kö -ya -zɔn yi -dhe -dhe Atanna -nè i bɔ -dedewo tean- 'ka)!» ³⁹'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Wɔnyaakème -nu 'wo -dɛɛ -yèn ya- 'gü, 'ö 'waa 'to -kplü -sü 'ka Atanna -bha bha -wa "piü -dhe 'a "dhabhliwɔn do kë kö 'wo- -dhe yö, "kèe "dhabhliwɔn -dee 'bha 'yii 'dho kë kö -yö kë -a -nu -bha 'wɔn 'suan- -bho -bha pè 'ka kö 'yii kë -a 'dhe 'kö -kè Atanna -wudhiüloome Zonasö 'ka yi 'bha 'ka bha- 'ka. ⁴⁰-Kɔ do 'ö Zonasö -yö -dhekpaɔyi -yaaga waa- gbeng 'gü -yaaga -kè 'ka 'yuü- 'kpii- do "gblüü- yi 'bha 'ka bha, mang Mɛgböme a -dho -dhekpaɔyi -yaaga waa- gbeng 'gü -yaaga kë 'pö -kɔ do bha- 'gü "sɛédhö. ⁴¹Atanna -bha za bha- dɔ -yi 'ka, a- -pö ka -dhe -dhe Ninivö -me -nu -dho "wlü Atanna -kuu "dhiü 'wo 'mè 'ka -dɛɛ ka zè za 'ka, -a -gen -mü -dhe -dhe 'ö Zonasö -yö dho 'ö Atanna -wu pö Ninivö -me -nu -dhe, -wo kë wo kwaa- wo këwɔn yaa -nu -zü, 'ö 'wo wo zuè" -slëë- "piü, "kèe ka -zè

me 'dhe 'kö- -due 'dhö 'kpii- 'ö -ziö Zonasö -bha -ta, 'ö ka kpö 'gü =dee bha -ya Atanna -wu pö ka -dhe, 'kaa "wi- -bha kö 'ka ka zuë" slëë- Atanna 'piü. 42-Gblüdëdhe 'ö go "segö 'wo- Seba -se -kë bha- 'gü bha -yö -dho "wli 'pö 'ö 'me 'ka =dee bha ka zë za 'ka zadöyi bha- 'ka. -A -gen -mü -dhe -yö kë -go ö -gö "segö -gbleen bha- 'gü, 'ö nu 'ö "tu to Sathomö -bha dhiang -nu 'ö gun-zë sië 'wöndödhe -bha bha- -bha. 'Sa a- -pö ka -dhe -dhe 'me 'ö- -due 'dhö 'kpii- 'ö -ziö Sathomö -bha -ta, -yö ka kpö 'gü yö, "këe 'kaa ka 'tu 'to- -wu -bha.»

**"Yina yaa 'ö go me 'gü -a yee kë -kö -dhiang 'ö Yesu -
ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 11,24-26)**

43'Yö Yesu -yö dhiang zë 'ziü 'ö- pö: «Ya kë =dhe 'yina yaa -ya 'go me 'gü, 'yö dho "tung -ta ö -yea maw-, "këe 'yii- -dhe yö 'yö- pö ö -di =dhe: 44.-Ka 'go 'a n yee kë 'a 'dho -dhe 'a go- 'gü bha- 'gü.» =Ya ö yee kë yö -zë 'gü kö -yö nu kö me 'bha 'yaa- =yëë "dhiü -kö bha- 'gü, "këe kö -a -dhe -yö -gblö -sü 'ka, kö pë -sengbö -nu 'wo 'koo -dhe -dhi waa- -nu do 'koodhö 'mü, 45'yö ö yee -dee 'bha -kë 'yö dho -a me 'dhe 'wo -nenesü 'wo -ziö yö -zë -ta bha- -nu "saople maw- -dhe 'gü 'yö- -nu -dhe 'yö 'wo nu 'wo -ya mü. =Ya bo kë -sü 'ka "dhü 'yö- -me 'dhö -kë -wëësü 'ö -ziö 'ka -bleesü -bha -ta. =Dëe -me -nu 'wo 'wön yaa kë -zian -ta bha- -nu -bha -dho kë -kö do bha -në- 'gü.

**'Me 'ö Yesu -ya -nu -dhe ö dhe waa- ö dheebhang -nu 'ö Matiö -ya pö
(Makö 3,31-35; Dhukö 8,19-21)**

46 Yesu -yö -to dhiang zë -dhe 'gü me kpö bha- -nu -dhe, 'yö- dhe waa-dheebhang -nu 'wo nu. -Yö -gun -nu "piü -dhe 'wo dhiang zë- -dhe, "këe kö -wo do sië 'koodhi "dhiü "kpenng. 47'Yö me "wëe do 'bha -ya pö Yesu -dhe 'ö- pö: «-Bhö -dhe -ga, i dhe waa- i 'zlaabö -nu =wa nu, -wo do sië i -gö "kpenngdhö, -ya -nu "piü -dhe 'wo dhiang 'bha zë i -dhe.» 48'Yö Yesu -ya -yö bö 'me 'ö dhiang "dhiü =loo- -bha bha- -gö 'ö- pö: «N dhe -në de 'ka? "Een n dheebhang -nu -në 'wo 'me?» 49=Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö ö -kö -zön ö -bha -klang -nu 'ka 'ö- pö: «-Bhö -dhe -ga, n dhe waa- n dheebhang -nu -ga 'wo ya! 50-A -gen -mü -dhe 'me 'ö n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bha- -dhidhewön -kë bha kö- -me -në n dheebhang dhebhö, "een n dheebhang gaw- "een n dhe -nu -ghan 'ka.

**Pë ta "gwënnö 'ö Yesu -ya -da 'ö Matiö -ya pö
(Makö 4,1-9; Dhukö 8,4-8)**

13 1-A yi 'ö "dhü bha- 'ka 'yö Yesu -yö go 'koodhö 'yö dho 'yö -ya 'yitagbea bha- "kpung "dhiü kö 'ö me -nu =klang kë. 2'Yö mebhudhe -yö bho "dhuu 'yö 'wo =klëen- -zü. =Dhe 'ö -genziödhe 'bha 'yaa

'dhö 'zü məbhudhe -gɔ, 'yö -da 'yitagɔ 'gü 'yö -ya mü. 'Yö 'mə 'wo bha 'wo to 'yi "kɔpɔng 'dhiü, ³'yö zun 'wɔn 'gbɛ 'klɔɔ- -pö -nu -dhe "gwɛnnɔg 'gü -sü -bha 'ö- pö: «Yi do 'ka 'yö mə do 'bha -yö =wɔlü 'yö dho pɛ ta -dhe 'gü ö -gɔ 'bhlaa. ⁴=Dhe 'ö -ya zun 'pɛ 'ö dho- ta bha- ga =wɛnnɔg -sü -bha, 'yö- ga 'bha -nu 'wo =wɛnnɔg zian -gloo -ta ('yö 'wii 'dho "sɛɛdhö), 'yö -maa -nu 'wo nu 'wo- -bhö. ⁵'Yö- ga 'bha -nu 'wo -pö -gwɛ 'saa- 'ö "sɛ 'yaa- ta 'gbɛ -a "dhiü, 'yö 'wo to 'wo bhɔ, -a -gen -mü -dhe "sɛ 'ö waa- gwɛ -nu -a -nu =zinng 'gü 'yaa 'gbɛ. ⁶=Dhe 'ö 'yɛnnɔg- =ya -ya 'bhü -sü -bha, 'yö- "plüün =gban 'pepe -yö ga, -a yun 'dho -dhe 'ö 'yaa gun bha- -wɔn 'gü. ⁷'Yö- ga 'bha -nu 'wo -pö "glɛɛn -kpɔɔ 'gü. =Dhe 'ö =wa bhɔ, 'yö -kpɔɔ -yö -da -nu -ta 'yö- zɛ. ⁸"Kɛɛ 'yö- ga 'bha -nu 'wo -pö "sɛ -sɛ 'gü, 'yö 'wo -da =nii 'gü 'yö 'wo dho 'wo -wo 'gü, 'yö- 'bha -nu ga -yö -kɛ ö -kpaɔ -bha kɛng do, 'yö- 'kpaɔ 'bha -nu bha ga -kɛ -kaɔng "sɔɔdo, 'yö- 'bha -nu -bha -yö -kɛ -kaɔng -yaaga.» ⁹=Dhe 'ö -ya bo- -pö "dhü -sü 'ka 'yö- pö- -nu -dhe: «Mɛ 'i 'wɔn 'gü ma -mə 'ka, kö a- zɛ i -dhe, (-bhö i "tu 'to -sɛ 'ka 'kii- 'gü ma).»

**Yesu -bha dhiang -zɛ "gwɛnnɔg 'gü -gen 'ö- pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zɛ
(Makö 4,10-12; Dhukö 8,9-10)**

¹⁰'Yö =nɛ- -wɔn 'gü 'yö- -bha =klangdhiü -nu -wo -yɔɔn "sɔɔ, 'yö 'wo- dheɛ" kɔɔ 'wo- pö: «-Mɛ =nɛ -kɛ 'yö 'i dhiang =gban 'pepe zɛ- -nu -dhe "gwɛnnɔg =nɛ- 'gü ya?» ¹¹'Yö- -yɔɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A kɛ 'a- wo "dhü bha- -gen -mü -dhe 'wɔn 'ö -gban Atanna -bha -gblüɛdɛdhe -bha bha, =ya "dhe bho- -ta ka -zɛ ka -dhe. "Kɛɛ 'yaa- ta "pu -sü 'ka wo -zɛ -a -nu -dhe. ¹²-A -gen -mü -dhe 'mə 'ö pɛ 'dhö- -gɔ 'ö- -ziö 'gü -ziö =nɛ 'wo dho- taa kɛ, 'yö- -bha -yö -kɛ 'gbɛ "kɛɛ 'mə 'kö pɛ 'bhaa- -gɔ -a 'dede 'nɛ 'dhe yaa- -kɛ -gɔ, "kɛɛ 'ö 'yaa- -ziö 'gü -zɛ ziö bha -wo -dho -a 'sü -zian =nɛ- wo- -mɛ -gɔ. ¹³'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a dhiang zɛ- -nu -dhe "gwɛnnɔg 'gü bha yö bha; -a -gen -mü -dhe 'wɔn -nu 'ö- -nu "yan 'dhö dɔ- 'gü bha 'waa- yö. 'Wɔn 'wo- ma -nu wo bha 'waa- 'klɔɔ- dɔ. ¹⁴"Kɛɛ -yö -kɛ "dhü kö 'pɛ 'ö Atanna -wudhiüloome Ezai -ya pö yi 'bha 'ka bha =nɛ- 'gü -wɔn -yö kɛ. -A -gen -mü -dhe Ezai -yö dhiang -zɛ -a -nu -dhe yi 'bha 'ka 'ö- pö:

«Ka "tu- -dho 'wɔn ma, "kɛɛ 'kii 'dho- 'klɔɔ- dɔ,
ka -dho -dhe -ga 'kpakpadhö, "kɛɛ 'kii 'dho -dhe yö.

¹⁵-A -gen -mü -dhe "sɛ ya- 'gü -mə -nu zuɛ" =ya kɛ "glɔɔglɔ,
=wa wo "tu ta kö 'wa 'dho 'wɔn 'bha ma,
=wa wo "yan ta kö 'wa 'dho -dhe yö,
kɛ "dhü kö 'wa 'dho 'wɔn 'gü ma
'ö 'wo wo zuɛ" =slɛɛ n "piü 'ö 'a- -nu dha.»

¹⁶"Kɛɛ ka -zɛ ka -bha -sɛ, -a -gen -mü -dhe ka "yan -yö -dhe -yö 'ö ka "tu -yö 'wɔn ma. ¹⁷-A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe Atanna -wudhiüloome 'gbɛ =dede zuɛ" -gun -bha waa- dhɔɔbhaawɔn kɛmɛ -nu 'dhö, -dhe wo "yan -yö dɔ 'wɔn 'ka- -dhe yö siɛ =dɛɛ ya- 'gü kö 'wɔn -nu 'ka- ma siɛ ya 'wo- ma 'pö, "kɛɛ 'wii- -dhe yö 'ɛɛn 'wii- ma.»

**"Gwënnng 'ö -gban pë ta -sü -bha -a 'klɔɔ- 'ö Yesu -ya pö
-a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 4,13-20; Dhukö 8,11-15)**

18'Yö- pö: «-A -wɔn 'gü ka -zë -ka ka "tu 'to "gwënnng 'a- -da 'ö -gban pëtame -bha bha- 'klɔɔ- -bha. 19'Mε 'ö Atanna -bha -gblüädhe bha- -dhiang ma 'ö -ziö -me "tu 'gü -gen 'ka 'ö 'yaa- 'gü ma bha kö- me -në -dhe zian -gloo -ta -dhe 'ö -mlüga -yö -pö 'gü bha- 'dhö. "Yina yaa -ya nu 'yö Atanna -wu 'dhe 'ö- -da -me zuë" "piü bha- bho 'mü -dhe -kɔ do 'ö -maa -nu 'wo -mlüga 'ö =wënnng zian -gloo "piü bha- -bhö 'ka bha- 'dhö. 20'Mε 'dhe 'ö- -nu -bha -yö bho -mlüga 'dhe 'ö =wënnng -gwë 'saa- "dhiü bha- -bha bha wo =në =wa Atanna -wu ma -dhe 'ö- 'gü, 'yö 'wo to 'mü 'wo -wɪ -bha "yu 'ka, 21 "kεε 'waa wo kwaa- -zü kö- yun -yö ziö- -nu 'gü, 'yö 'wɔn "gbu- -ya -da -nu -ta Atanna -wu 'wo- ma bha- -wɔn 'gü, 'yö 'wo wo -kɔ -kan "dhiü. 22'Yö- me 'bha -nu -du 'pö 'wo -kë -dhe "glëen -kpɔɔ 'ö tapë ga -yö -pö 'gü bha- 'dhö. 'Yö =wa Atanna -wu ma 'wo 'dhang bho- "dhiü, "kεε 'yö 'waa -ya yö -zë -wɔn zuën -ta. 'Yö -zu -gɔn "kpung =taa -wɔn -nu 'ka -sü waa- -naɔ -dho -nu 'wo- -nu -gɔ 'gü =see, 'yö- -nu =trɔɔn 'yaa kë Atanna -bha. 23'Kεε 'yö- me 'bha -nu -du 'pö -a -nu -bha -yö -kë -dhe -mlüga 'dhe 'ö -pö "se -së 'gü bha- 'dhö. 'Yö =wa Atanna -wu ma 'yö 'wo 'dhang bho- "dhiü, 'yö 'wo =trɔɔn -kë -dhe 'yö- -nu =trɔɔn -yö -wɔ zian =gban 'ka -dhe tapë 'dhe 'ö- -kpaaga do ga -yö -kë këng do "εen -kaɔng "saɔdo "εen -kaɔng -yaaga bha- 'dhö.»

"Gwënnng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban blëë yaa -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

24-Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö go mü 'ö "gwënnng -dee 'bha -da -nu -dhe 'ö- pö: «Atanna -bha -gblüädhe bha- "sinma -yö -kë -dhe me do 'bha 'ö 'ö -bha -bhöpë ta -a 'dhö. 25-Dhe 'ö =ya -bhöpë ta 'ö -gɔ -dhe bha- 'gü 'ö gbang =ya -loo kö me =gbaan yi zë, 'yö- 'yaa- -yö nu 'yö blëë yaa ga -pen -a -gɔ 'bhlaadhe bha- 'gü 'yö- to 'yö -ziö. 26-Dhe 'ö tapë bha =ya bho 'ö =ya -ya -wo 'gü -sü -bha, 'yö blëë bha yöö -du 'pö 'ö -ya -da -sü -bha. 27'Yö 'bhlaadhe bha- dëme -bha yëkëme -nu 'wo nu 'wo- pö- -dhe: «Yi dëme, gun 'kwa- wo ya, -bhöpë -du -slɔɔ 'aa mü 'i- bɔ i -bha -dhe ya 'gü 'nu ya "we -ee? 'Yö blëë yaa 'kö ya -yö go 'me 'yö bho- 'gü "dhü?» 28'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «N 'yaa- -në bho bha.» 'Yö 'wo- -slëë -ta -kë 'pö- -gɔ 'wo- pö: =Dhe 'ö "dhü 'sa kö -bhö dɔ kö 'yi 'dho kö 'yi- 'gü bho kö 'yi- blëë yaa -nu bha- -gban -wo "pɛɛpɛdhö -dhe.» 29'Kεε 'yö- pö- -nu -dhe: «-Abin, -kaa 'to "dhü "sënnngdhö, -a -gen -mü -dhe 'ka- pö 'ka- 'gü bho "tüng ya- 'gü, ka -dho -bhöpë -gɔ =nëng blëë -gɔ -bha 'ka- -wo 'ka. 30'Kεε -ka ka kwaa- -nu -zü kö -wo kpaa- wo "kwëë kö tapë bha- "kan "tüng -yö =loo! =Ya kë -dhe -a "tüng =ya -loo, 'yö 'a- pö- "kanme -nu -dhe: «-Ka blëë yaa -nu -wo =kö kö 'ka- -nu -be kë, kö 'ka- -nu "gü! Kö 'ka -bhöpë -zë 'dhu n -gɔ =gbaandhö.»

**"Gwënnng 'ö -gban "dhü 'wo- mutaadö -kë -a -bha 'ö Yesu
-ya -da 'ö Matiö -ya pö
(Makö 4,30-32; Dhukö 13,18-19)**

³¹-Dhe 'ö -ya kë "dhü 'yö "gwënnng do 'bha -da 'zü- -nu -dhe 'ö- pö: «'Wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüdédhe -bha bha -yö -bho "dhü 'wo- seneve -kë bha- ga -në- -bha. "Dhüga bha -në me do -ya sü yi do 'ka 'yö- ta 'ö -gɔ 'bhlaa. ³²Yö -në tapë 'kö 'wo- ta -a ga -gban "pɛpɛ suu 'dɛdɛ -sü 'ka, "kɛɛ -ya kpɛa- -yö -ziö tapë -zë -gban "pɛpɛ -ta, 'ö -ya dɔ 'mü kö -maa -nu -wo wo 'kɔ -nu dɔ sië- kwɛɛ" -nu 'gü.»

**"Gwënnng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban "sekɛ -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 13,20-21)**

³³'Yö "gwënnng "wɛɛ 'bha -da 'zü- -nu -dhe 'ö- pö: «'Wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüdédhe -bha bha -yö -kë -dhe "sekɛ 'wo- -da 'bluubi -bha -sië bha -në- 'dhö. -Waa- -bi 'në 'bha 'sü kö -wa -da 'bluubi 'gbe "piü kö -wa 'yi bho 'yö -da, 'yö- -büü -yö 'pɛ 'wo- -ma 'gü bha- pa.»

(Makö 4,33-34)

³⁴Yesu -yö dhiang "pɛpɛ bha- -gban -zë me kpö bha- -nu -dhe "gwënnng -në- 'gü, 'yii- 'bha zë- -nu -dhe "wɛɛwɛɛ. ³⁵Kë "dhü kö 'pɛ 'ö Atanna -wudhiüloome do 'bha -ya pö yi 'bha 'ka bha- 'gü -wɔn -yö kë:
«-Dhe a -dho dhiang zë- -nu -dhe "gwënnng -në- 'gü
kö pɛ -nu 'wo -bin -sü 'ka
'ö go- 'ka "kpungtaadhe kë -yi -bha
'ö nu 'ö zun- 'ka -dɛɛ -bha bha 'a- -ta "pu- -nu -dhe.»

**"Gwënnng 'ö -gban blëë yaa -bha bha- 'klɔɔ- 'ö
Yesu -ya pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë**

³⁶-Dhe 'ö -ya kë "dhü 'yö Yesu -yö -kan me kpö bha- -nu -bha 'yö dho 'kɔɔdhö. -Dhe 'ö -wa 'dho -wa -wo 'kɔɔdhö 'yö- -bha -klang -nu 'wo -yɔɔn- "sɔɔ 'yö 'wo- pö- -dhe: «"Gwënnng 'i -da -diö 'ö -gban blëë yaa 'ö gɔndé 'yaɔ- -ya ta- -gɔ 'bhlaa bha- -bha bha- 'klɔɔ- pö yi -dhe!» ³⁷'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe 'ö- pö: «Mang Megböme ma -në 'a -bhöpé bha- tamɛ 'ka. ³⁸"Kpungtaadhe -në -dhe 'bhlaadhe 'a tapë bha ta- 'gü bha- 'dhö, 'yö me -wa kë Atanna -bha -gblüdédhe 'gü -mɛ -nu 'ka bha 'wo -dhe 'pö -dhe tapë bha- 'dhö, 'yö 'mɛ 'wo Sɔtraan -bha -gɔ 'gü bha 'wo -dhe 'pö -dhe blëë yaa bha- 'dhö. ³⁹'Yö- 'yaɔ- 'ö blëë yaa bha- ta "dhü bha, 'yö -kë -a Sɔtraan -dede bha- 'ka, -a -bhöpé "kan "tüng bha yö -mü "kpungtaadhe yën "tüng -në- 'ka. Atanna -bha "kië -nu bha 'pö -në 'wo -bhöpé bha- "kanme -nu 'ka. ⁴⁰"Kpungtaadhe "dhiütoy 'ka -kɔ do 'wo blëë yaa bha -wo 'ka 'wo- -zuö peng 'gü bha -yö -dho kë 'pö "dhü. ⁴¹-A 'yi bha- 'ka, mang Megböme a -dho Atanna -bha "kië -nu 'wo -ya -sü 'ka ma -ya 'gü

bha- -nu bɔ 'ö 'wo 'me 'wo me -nu -pö sië 'wɔn yaa 'gü bha waa- 'wɔnyaakëme -nu "pepe -gban bho ma -gblüedhedhekëdhe 'gü, ⁴²'ö 'wo- -nu -zuö peng 'gü, -wo -dho -wëë -gbu bɔ -dhe bha -në- 'gü 'yö 'wo wo "sɔn zun- 'ka 'ko "dhiü "küüküüdhö. ⁴³"Kee me 'dhe 'kö 'wo to Atanna dhɔɔbhaa -zian -ta bha, -a -nu 'bhü -dho bho -dhe 'yënn- 'bhü 'dhö bho -sië -kɔ 'ö- 'gü bha- 'dhö -a -nu Dë -bha -gblüedhedhekëdhe bha- 'gü.» 'Yö- pö- -nu -dhe: «'Wɔn 'gü ma -tu 'dhö 'me 'ö i -gɔ -bha kö yö -në 'a- pö bha (i 'tu 'to- -bha -së 'ka 'kii- 'gü ma).»

**"Gwënnng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban -nac 'ö -bin -sü
'ka -a -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë**

⁴⁴'Yö go mü 'ö- pö: «-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe Atanna -bha -gblüedhedhe bha -yö =dhe =nac 'ö -bin -sü 'ka 'bhlaadhe do 'bha 'gü =në- 'dhö. 'Me =yaa- yö, 'yaa 'ö "dhi -wo -ta me 'bha -dhe, "kee -a -dhi -dhe -kɔ yaa bha- -wɔn 'gü, -yö 'dho =në wo 'yö 'ö =slɔɔpë =gban "pepe "dhɔɔ dɔ 'yö nu 'yö 'bhlaadhe bha- dhɔ.»

"Gwënnng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban -zɔɔ -bhlëësü -bha 'ö Matiö -ya pö

⁴⁵'Yö- pö: «-A -gen -mü 'zü =dhe Atanna -bha -gblüedhedhe bha -yö =dhe -zɔɔ =bhlëësü "dhɔɔdɔme 'ö- mɔɔ- sië =në- 'dhö. =Yaa- 'dhe 'ö- sɔng 'dhö "gbu- -a yö, ⁴⁶'yö dho 'yö 'ö =kwëngpë =gban "dhɔɔ dɔ 'yö nu 'yö- dhɔ.»

"Gwënnng 'dhe 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban "nuu -zuö -sü -bha 'ö Matiö -ya pö

⁴⁷'Yö- pö: «-A pö 'a- wo "dhü bha- -gen 'bha -mü 'zü =dhe Atanna -bha -gblüedhedhe bha -yö =dhe "nuu 'wo- -zuö 'yi =gblü 'kpüi- -ta 'ö 'yuü- -gban "pepe suu 'do 'do sü bha =në- 'dhö. ⁴⁸=Ya kë =dhe =waa- -zuö bha- wo "dhü =ya pa, 'yö- "nuuzuöme -nu 'wo- -gan 'wo dho- 'ka "kpung =taa 'yö 'wo- -zë 'gü -kë, 'yö- 'dhe 'ö- -zun "dhiü -bhlɔɔ 'yaa 'dhö bha 'wo- =wënnng 'yi -bhaa. ⁴⁹-Yö -dho kë -kɔ do bha =në- 'gü "kpungtaadhe yën -yi 'ka. Atanna -bha "kië -nu -dho nu 'ö 'wo 'wɔnsëkëme -nu waa- 'wɔnyaakëme -nu -kan 'kwëë-. ⁵⁰'Yö 'wo 'wɔnyaakëme -nu -da peng 'gü. -Dhe bha =në 'wo dho -wëë -gbu bɔ- 'gü 'ö- -nu "sɔn -yö zun- 'ka 'ko "dhiü "küüküüdhö.»

⁵¹'Yö Yesu -ya -nu dheε" kpɔ 'ö- pö: «'Ka- 'gü ma 'kpakpadhö -ee? 'Yö 'wo- pö: «=lin, 'ya- 'gü ma.»

⁵²'Yö- pö 'zü- -nu -dhe -deewo =dhe: «-A -kë "dhü -sü 'gü, 'tɔnggɔme "pepe 'wo 'wɔn 'ö -gban Atanna -bha -gblüedhedhe -bha bha- dɔ 'kpakpadhö bha, -wo =dhe =nacme do 'ö pë -dee waa- pë zizi -nu sü 'ö -bha =nac 'gü 'ö- 'gü =gblü me -nu -ta =në- 'dhö.»

**Yesu -bha -wo Nazadhetö -sü -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 6,1-6; Dhukö 4,16-30)**

⁵³=Dhe 'ö Yesu =ya 'ö bo "gwënnng -nu bha- -nu 'klɔɔ- -pö -nu -dhe -sü 'ka, 'yö go -dhe 'dhe bha- 'gü, ⁵⁴'yö dho 'pödhe 'dhe 'ö 'nëdhe -kë 'gü bha- 'gü,

'yö dho Zuifö -nu -bha -yakwëekëgüko 'gü 'yö -ya me draan- -sü -bha mü. 'Yö- 'wɔn -yö me "pepe 'wo gun 'mü -a -nu -gban kɔn, 'yö 'wo -ya pö -sü -bha: «'Wɔndɔdhe suu 'kò ya -yö -go -a 'ka 'me? "Dhabhliwɔn -nu 'ö- kè siè ya -ya -nu -draan 'me?»⁵⁵ "Èn "dhüyënme gbö (do "we 'ö me -gban 'kwa-dɔ) ya 'yaa -mü -ee? "Èn Madhi gbö ya 'yaa kè -ni -ee? "Èn -a 'zlaabɔ -nu 'waa -mü Zakö, Zosëfu, Simɔ waa- Zudë -nu 'ka -ee?⁵⁶ "Èn -a 'zlaa- dhong -nu 'waa mü 'wo kwa "piü -dhe ya- 'gü ya -ee? 'Wɔn "gblügbliü -nu 'ö- kè siè ya -yö -go kè -faan 'ka 'me 'sa?»⁵⁷ -A -kè "dhü -sü -wɔn 'gü 'wii 'dhang bho Yesu "dhiü. Yesu -ya -pö yö -nè- -wɔn 'gü -a -nu -dhe 'ö- pö: «-Wo Atanna -wudhiüloome -bhlëë -ya 'pödhe "wëe -gban 'gü, "këe 'waa- -bhlëë -ya -a -dɔ -gɔ 'pödhe waa- -dɔ -gɔ 'kɔdhe -nè- 'gü tongtongdhö.»⁵⁸ 'Me 'wo bha- -nu -bha gɔɔgbudhe 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'yaa gun- -nu -gɔ bha- -wɔn 'gü 'yii "dhabhliwɔn 'gbe 'bha kè mü.

Zan Mezume ga -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 6,14-29; Dhukö 9,7-9)

14 ¹-A "tüng bha- 'gü kö Edhodö -nè -gblüdü 'ka Gadhidhe -së 'gü, 'yö Yesu -wɔn ma. ²'Yö- pö ö -bha gwëëzë -nu -dhe -dhe Zan Mezume -nè -ya 'go ga 'gü 'ö -ya -bö. Yö -nè- -wɔn 'gü 'yö "sɔ 'dhö- -dhe 'yö "dhabhliwɔn -nu kè siè bha.

³-A pö 'ö- wo "dhü bha- -gen -mü -dhe 'ö gun "dhü kö -yaa- pö 'nu ö -bha gwëëzë -nu bha- -nu -dhe -dhe -wo Zan kun kö -wa -da -kaso 'gü. Kö -waa- 'kun -waa- -lö -waa- -da -kaso 'gü. 'Ö gun "dhü kö Edhodö -ya ö dheebhang Fidhipö -bha dhebhɔ 'wo- -dhe Edhodiadö bha- 'sü- -gɔ. ⁴Kö Zan -yaa- pö- -dhe -dhe 'yaa -së kö -a dheebhang -bha dhebhɔ -zë -yö -ya -gɔ. ⁵Kö -a pö 'ö Zan -ya wo "dhü bha -ya -siè Edhodö -dhe kö -ya "piü -dhe 'ö- zë, "këe kö -yö "suü siè Zuifö -nu -gɔ, -a -gen -mü -dhe kö -a -nu -gban "pepe -wo Zan -dɔ Atanna -wudhiüloome 'ka.

⁶"Këe -dhe 'ö Edhodö bhɔ "tüng bha- trookëyi -ya -loo, 'ö Edhodiadö 'dhu 'dhö "tan kè siè 'me 'wo nu troo -ta bha- -nu -kuu "dhiü, 'yö -dhi Edhodö -dhe yaa 'gü yaa wo. ⁷'Yö -sö -bhö 'nè bha- -dhe 'ö- pö: «Pë "su pë 'ö dho- -wɔn pö ö -dhe ö -dho -a nu- -dhe. ⁸'Ö "dhü bha kö 'nè bha- dhe -ya -wu 'kpɔ- -bha kö -yaa- pö -yö Zan Mezume -gɔ -nè -wɔn pö. 'Yö 'nè bha 'ö dɔ ö dhe -wu bha- -ta 'yö- pö Edhodö -dhe -yö Zan -gɔ -ya 'tea- do 'gü kö -yö ö gba- 'ka. ⁹-A pö 'ö 'nè bha -ya wo "dhü bha 'yii dhi -gblüdü Edhodö -dhe, "këe -dhe 'ö -kè -dhe -ya "plüün bho 'me 'ö- -nu -dhe troo -ta bha- -nu wëëdhö 'ö -ya -sö -nu -gban -bhö bha- -wɔn 'gü, 'yö- pö ö -bha gwëë" -nu -dhe -dhe -wo 'dho kö -wo nu Zan Mezume -gɔ 'ka- -dhe. ¹⁰'Yö me do bɔ kö -yö 'dho Zan -gɔ "kan -dhe 'gü -kaso 'kɔ 'gü. ¹¹'Yö 'me bha 'ö dho 'yö Zan -gɔ -kan 'yö -da 'tea- do 'gü 'yö nu- 'ka 'nèdhiëgnè bha- -dhe, 'yö dho- 'ka ö dhe -dhe. ¹²'Yö Zan -bha -klangdhiü -nu 'wo nu 'wo- -gee sü 'wo dho- 'ka 'wo- bun bho, 'yö 'wo dho 'wo -ziö -gen 'gü Yesu -dhe.

Yesu -bha me "gblü "sɔɔdhu "dhiü gba -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 6,33-44; Dhukö 9,10-17; Zan 6,1-14)

¹³-Dhe 'ö Yesu =ya 'wɔn bha- ma, 'yö -da "kplagɔnë 'gü ö do 'ka 'yö dho -dhe "dhiü =nëng -dhe 'bha 'gü.

"Kɛɛ =dhe 'ö me kpö 'gbe =waa- 'wɔn -ɔɔ, 'yö 'wo go 'pö- -nu 'gü 'wo -ta wo -gen -ta 'yi 'piü "yɛɛdhö 'wo dho- "gblɔɔ =keng-. ¹⁴Yesu -bha -go "kplagɔnë 'gü -sü kö -yö zun 'sia- kö me "dhaa -yö -klëen -sü 'ka -dhe bha- 'gü, 'yö- -nu -wëë -ya -kë, 'yö "yuëdhi -nu "pɛpɛ 'wo gun- -nu kpö 'gü mü bha- -nu -kë "klüüklü.

¹⁵-Dhe 'ö dhong =ya -da, 'yö- -bha =klang -nu 'wo =yɔɔn- "sɔɔ 'wo- pö- -dhe: «"Bin =ya 'ma =ya bo, "kɛɛ 'sa -dhe 'kwa- -bha ya -dhe "dhiü =nëng -dhe -mü, -bhöpë 'bha 'yaa =slɔɔ mü, =dhe 'ö "dhü -bhö -a pö 'me 'wo ya- -nu -dhe -wo 'dho 'pö- -nu 'gü kö -wo woo- -bhöpë -nu mɔɔ!»

¹⁶'Yö Yesu -ya -yɔɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Aa bhoo, -a -dhe 'yaa- -bha kö -wo 'dho "dhü, ka =në -kaa -nu gba -bhöpë 'ka!» ¹⁷"Kɛɛ 'yö 'wo- -yɔɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-Bhöpë 'kö =ya 'to yi -gɔ yö =ya 'to 'bluu- bhe "sɔɔdhu waa- 'yuü- =plɛ.» ¹⁸'Yö- pö- -nu -dhe: «-Ka nu- 'ka n -dhe yö!» ¹⁹-Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö- pö 'me 'wo bha- -nu -dhe -wo -ya 'kpa- -ta. =Dhe 'ö- -nu =gban "pɛpɛ =wa 'yaanu, 'yö ö -kɔ -da 'bluu- bhe "sɔɔdhu waa- 'yuü- =plɛ bha- 'gü, 'yö ö "yan "dhiü =wliü dhang- 'gü 'yö =bheɛ Atanna -dhe 'yö- nue" bho 'yö- "kplükplü bho 'yö- nu ö -bha =klang -nu -dhe, 'yö 'wo- 'gü -gblü 'me 'wo bha- -nu -ta. ²⁰'Yö 'me 'wo bha 'wo pë -bhö 'wo kë, 'yö -bhöpë 'bha -yö to, 'yö- 'dhe 'ö to bha 'wo- -loo 'ko -ta, 'yö -kë 'bluu- "kplü töö -yan -kaɔng do ga =plɛ 'ka. ²¹'Me 'ö Yesu -ya -nu "dhi gba "dhü bha- gɔɔn- -nu -dɔ -slɔɔ kö 'wii 'në -nu waa- dhong -nu dhung, -wo -mɔɔ me "gblü "sɔɔdhu -nu -bha.»

Yesu "ta -sü "yi -ta -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 6,45-52; Zan 6,15-21)

²²-A -nu -bö pë -bhö -sü 'ka -sü oo, 'yö Yesu -yö to 'ö- pö ö -bha =klang -nu -dhe -wo -da "kplagɔnë 'gü "vaandhö kö -wo 'yi "kan, "sanni ö -bo -wu -kpɔ 'me bha- -nu -bha -sü kö -wo dho wo -gɔ 'pö- -nu 'gü -sü =zinng 'gü.

²³-Dhe 'ö =ya bo ö -wu -kpɔ me kpö bha- -nu -bha -sü 'ka, 'yö -da -tɔn 'në 'bha bha- =gbin- kö -yö bheɛ" Atanna -dhe 'mü. -Yö -to -tɔn =gbin- mü ö do 'ka 'yö "bin -yö ma. ²⁴"Tüng 'ö kë sië- 'ka "dhü bha kö- -bha =klang -nu -zë =wa -gen -yan kpö 'ta sü 'yi -ta, "kɛɛ kö "tɛɛ 'gbu- -yö ziö sië, 'ö go- -nu 'dho -zian 'ka, kö 'yi -yö =bang "bang kë sië 'ö "yi kpö -nu 'wo -ma "yitagɔ bha- -bha. ²⁵-Dhe 'ö -dhekpɔɔ "dhiü =ya =loo, 'wo dho -dhe -ga kö Yesu -yö "ta sië 'yi -ta "we tuaa =tuaa tuaadhö 'ö nu- -nu -zian 'ka. ²⁶"Kɛɛ =dhe 'wo wo "yan -kpan -bha kö -yö nu sië =dhe -kɔ bha- 'dhö "yi -ta, 'yö "suü 'dhö -da -nu 'gü, 'yö 'wo -ya 'gbla -sü -bha 'wo- pö: «Me -zii -mü!» 'Yö 'wo -ya "ta bhoo -da -sü -bha. ²⁷"Kɛɛ 'yö Yesu -yö to 'ö- pö- -nu -dhe: «-Ka ka zuë"»

kë -sea, 'ka 'dho "suö, ma -mü!»²⁸ 'Yö Piedhö -ya pö- -dhe: «N Dëme, -ya kë i 'ka -dedewo tean- 'ka kö -bhö dɔ kö mang -dɪ 'pö 'a "ta "yi -ta -dhe i 'dhö kö 'a nu i -dhe 'gü!»²⁹ 'Yö Yesu -ya pö- -dhe: «-Bhö nu!»

'Yö Piedhö -yö go "yitagɔ 'gü 'yö -da "yi -ta 'yö gun 'dho sië Yesu "piü.³⁰ «Këe 'ö 'dho sië "dhü kö "tæ -yö ziö sië "gbu- 'ka "dhü -kpæwo, 'yö "suö 'dhö -da Piedhö 'gü, 'yö -ya 'pö -dho "yi =wlöö -sü -bha, "këe 'yö -gbla 'ö-pö: «N Dëme, -bhö n dha!»³¹ 'Yö to 'yö Yesu -yö ö -gbe 'gü -pu -a "tüng 'ka 'yö- sën- -kɔ -bha 'yö- pö- -dhe: «"Eke, i -bha -zu -yö n -dhe -sü -yö 'dëde -tɔn -kæe, Piedhö! -Më -në -kë 'yö 'i 'zëe- 'zë -kë?»³² -Dhe 'ö- -nu -gban -ple =wa -da "yitagɔ 'gü, 'yö "tæ -yö bo ziö -sü 'ka.³³ 'Yö- -bha -klang -nu 'dhe 'wo to "yitagɔ 'gü 'wo zun- -dhe wo kpiö 'gü 'wo- pö: «Aa, yi Dëme, Atanna Gbö -mü i 'ka -dedewo tean- 'ka!»

Yesu -bha "yuëdhi 'gbe -dha Zenezadhe -se 'gü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 6,53-56)

³⁴-Dhe 'ö =wa "yi bha- "kan =wa zun "sia- Zenezadhe -se 'gü, ³⁵'më 'wo 'pean bha- "piü -wo -to -mü 'wo Yesu dɔ, 'yö 'wo -ya -a nu -wɔn -dhe a "dhiü bho -sü -bha "së 'gü -dhe =gban 'gü 'yö 'wo nu woo- "yuëdhi -nu 'ka- -dhe. ³⁶'Yö 'wo =bheä- -dhe kö "yuëdhi -nu bha -wo wo -kɔ "fiëfiëdë -zë 'pa- -bha -sɔ "zɔ 'ka (kë "dhü kö -wo dha). 'Yö 'më 'wo wo -kɔ pa- -dasɔ "zɔ 'ka "dhü bha- =gban "pepe 'wo -kë "klüöklü.

'Wluu- -nu 'ö Fadhizien -nu -wa -ya waa- Atanna -bha 'tɔng- -nu -dhiang
'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 7,1-13)

15 ¹-Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö Fadhizien -nu waa- Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔme -nu 'wo go Zedhizadhëmö 'wo nu Yesu "piü, 'yö 'wo- dhe" kpɔ 'wo- pö: ²«-Më -në -kë 'yö 'wluu- 'ö kwa "bhema -nu -wa -ya bha, i -bha -klang -nu 'waa- -yaki -ya? -A -gen -mü -dhe =waa- pö 'wo pë -bhö 'waa wo -kɔ "zu -dhe -kɔ 'kwa- -kë 'ka kwa wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö.»³ 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Kaa -dɪ 'pö =we, -më -në -kë 'yö 'kaa Atanna -bha 'tɔng- -nu -yaki -ya ka -bha 'wluu- -nu wɔn 'gü? ⁴-A -gen -mü -dhe Atanna -ya -pö 'ö- pö:

«-Bhö i dë waa- i dhe -a -nu -bhlëë -ya»
=ya 'go mü 'zü:

«'Më 'ö =ya dhiang yaa zë 'ö 'kpɔme -nu -bha -wa -më zë.»

⁵«Këe 'yö ka -zë 'ka më -nu -draan 'ka- pö: «'Në =yaa- pö 'ö dë waa- 'ö dhe -a -nu -dhe =dhe: 'Pë 'ö gun n "piü =dhe 'a ka -ta 'kun- 'ka bha 'ma- -ya Atanna -bha 'ka' kö- -më -ya -kë -së -naa bha, kö- 'kpɔme -nu -bha tëë 'yaa- -bha.

⁶'Sa 'ka- kë "dhü kö ka Atanna -wu 'ma -në 'wo sië -zukplü -bha kaa- 'wluu- -nu -wɔn 'gü bha. ⁷'Flüme -nu! =Ya kë "dhü kö teanwɔn -gun Ezai "piü Atanna -wu 'ö- pö ka -dhe yi 'bha 'ka 'ö- pö =dhe:

8 «Atanna -ya -pö:

"Se ya- 'gü -me -nu 'wo ya -wo n -dhiang zè wo -ben "dhiü "wεεwεε,
n -dho 'yaa- -nu zué" -zè -bha,

9 -a -wɔn 'gü n -dho 'wo- -kè bha -wa -kè "wεεwεε;

-a -gen -mü =dhe -wo me -nu -draan 'wluu- -nu

'wo go me "bhü- -nu 'gü bha -nè- 'ka =dhe

'pè 'ö go ma =nè n 'gü -a 'dhö» bha- 'gü.»»

'Pè 'ö me -kè -dhiisü Atanna wëédhö 'ö Yesu -ya pö -a

-dhiang 'ö Matiö -ya zè

(Makö 7,14-23)

10=Dhe 'ö Yesu =ya ö bo- -pö -nu -dhe "dhü -sü 'ka, 'yö me kpö 'wo gun
'mü bha- -nu -dhe 'yö- -pö- -nu -dhe: «-Ka ka "tu 'to kö dhiang 'ö maa zè
bha 'ka- 'gü ma -sè 'ka!» 11'Yö- -pö- -nu -dhe: «'Pè 'ö -da me "dhi 'gü yö -zè
'yaa me kè -dhiisü Atanna wëédhö, "kεε 'pè 'ö go me "dhi bha -nè me -kè
-dhiisü.»

12=Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö- -bha =klang -nu 'wo =yɔɔn- "sɔɔ 'yö 'wo- -pö-
-dhe: «'Bhaa- 'wɔn =nè- dɔ =dhe -wu -nu 'i- -pö sié bha -yö "yε sié Fadhizien
-nu -bha -ee?» 13'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- -pö: «'Pè "pεpε 'dhe 'kö -kè =dhe n
Dè 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü 'yii- ta, -a =gban "pεpε -dho bho "sεε. 14-Kaa
-nu 'to "dhü. "Yanwlüme -nu =nè 'wo zian bho sié "yanwlüme -nu 'ka bha!
"Kεε "yanwlüme -zè =ya zian bho "yanwlüme 'ka, =wa 'dho -a -naa -mü -a
-nu -pö -gblüga 'gü -sü 'ka.» 15=Dhe =yaa- pö "dhü, 'yö Piedhö -ya pö- -dhe
'ö- -pö: «-Bhö "gwënnng 'i- -da bha- -ta "pu yi -dhe!» 16'Yö Yesu -ya pö: «Kaa
-du 'pö 'kii 'wɔn 'gü ma =nè wo =kö -ee? 17"εεn 'kaa- 'wɔn =nè- dɔ =dhe pè
'kö me -ya -bhö bha yö -zè -yö -bɔ me "gblüü- 'ö -wo zang -ta, 18"kεε -wu 'ö
go me zué" 'gü 'ö bɔ me "dhi bha -nè me -kè -dhiisü Atanna wëédhö -ee?
A- -pö ka -dhe =dhe me -wu bha -nè me -dhii kun Atanna wëédhö. 19-A
pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe -dhe 'ö me zué" "piü bha -nè -zɔgɔndhe
yaya -nu 'wo go- 'gü, 'yö 'wo- -me zü =yɔɔn me zè -sü -nu oo, -da dhe "piü
-sü "εεn -ziö me -nu -bha gɔn =keng- -sü -nu oo, -zua zè -sü -nu oo, -kwaan
bho -sü -nu, -sua kè -sü -nu waa- me -nu -dhiang yaa zè -sü -nu -bha. 20Pè
-nu 'wo me -dhii kun =nè 'wo bha, "kεε pè -bhö -sü 'kö kö 'wii wo -kɔ "zu
-dhe -kɔ 'ö kwa "bhema -nu -wa 'wluu- -ya 'ka -a 'dhö bha yö -zè 'yaa me
-dhii 'kun.»

-Dhebhone do 'bha 'ö 'yaa Zuifö 'ka -a 'dhang -bho Yesu "dhiü -ko

-dhiang 'ö Matiö -ya zè

(Makö 7,24-30)

21=Dhe 'ö =ya kè "dhü 'yö Yesu -yö go -dhe bha- 'gü 'yö dho Tii -pö waa-
Sidɔn -pö -nu 'gü waa- -bha =klang -nu 'dhö. 22=Dhe 'ö =wa =loo mü, 'yö
dhebhone do 'bha 'ö 'yaa Zuifö 'ka 'ö go Kanaa -se 'gü 'ö -ya -sü 'ka "se bha-

'gü bha 'ö nu 'gbla -sü 'ka 'gbu 'ka Yesu 'piü 'ö- pö: «N Dëme, Davi Gbö, -bhö "ta n -dhe n -wëë -bha -dhe! "Yina yaa 'ö n 'dhu 'gü ya -ya -wëë -dhe wo sië 'gbu- -wa!»²³ "Këe 'yö Yesu 'yii- -yɔ bɔ, 'yö- -bha -klang -nu 'wo -yɔɔn- "sɔɔ 'wo- pö- -dhe: «-Bhö dhebhone ya- "piü kë kö -yö ziö, -a -wu -ya kë -fæesü 'gbla 'ö- wo sië 'ö -ziö 'ka kwa -keng- bha- -wɔn 'gü.»²⁴ 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Ka -dhe -ga, Atanna -yö n -bɔ 'me 'wo -dhe "bhlaa -tuü -nu 'ö -wa =dhe ng -a 'dhö Izraëdhö -sɛ ya- 'gü bha -në- -nu -dhe.»²⁵ "Këe 'yö dhebhone bha 'ö nu 'ö zun ö kpü 'gü Yesu =wlöö 'ö- pö: «N Dëme, -bhö "ta -në wo n -dhe -wa!»²⁶ 'Yö Yesu -ya pö- -dhe: «-A -dhe 'yaa- -bha kö -wo 'në -nu -bhöpë 'sü -wa nu 'gben- -nu -dhe.»²⁷ "Këe 'yö dhebhone bha 'ö- -yɔ bɔ 'pö Yesu -gɔ 'ö- pö: «-Yö "dhü tean- 'ka, n Dëme, "këe -a -blün 'dhe 'kö kɔn 'gben- -mɛ -nu -kɔ 'ka 'ö =wɛnng 'gben- -nu -wa yö -zë -bhö.»²⁸ 'Yö Yesu -ya pö- -dhe: «'Aa dhebho 'i ya! i 'dhang bho Atanna "dhiü =dedewo -kɛ! -Bhö 'dho, -yö -dho kë i -dhe =dhe -kɔ 'i- -mɔɔ- 'ka bha- 'dhö!» -A "tüng =dede bha- 'gü, 'yö- 'dhu 'dhö -kë "klüüklü.

Yesu -bha "yuëdhi 'gbe dha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

²⁹=Dhe 'ö -ya kë "dhü 'yö Yesu -yö go bha 'zü 'yö dho "yitagbea 'ö Gadhidhe -dhe "sɔɔ bha- "kpung "dhiü, 'yö -da -tɔn do =gbin- 'yö -ya mü. ³⁰'Yö -mɛ 'gbe -ta -gbe 'wo nu- "piü woo- -ta 'bebedhö -mɛ -nu oo, "yanwläme -nu oo, =niɔɔmɛ -nu oo, "bhobhu -nu waa- "yuëdhi 'gbe -dede 'ka, 'yö- -nu =gban "pɛpɛ dha. ³¹=Dhe 'ö 'me 'wo bha =waa- -dhe yö kö "bhobhu -nu -wo "wɪ sië 'ö =niɔɔmɛ -nu 'wo -kë "klüüklü 'ö -ta 'bebedhö -mɛ -nu 'wo dɔ =zinng 'gü, 'ö "yanwläme -nu 'wo -dhe yö, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn =dedewo, 'yö 'wo -ya Izraëdhö -mɛ -nu -bha Atanna 'tɔ bho -sü -bha.

Yesu -bha mɛ "gblü -yiisiö "dhiü gba -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 8,1-10)

³²=Dhe 'ö -ya kë "dhü 'yö Yesu -yö ö -bha -klang -nu -dhe 'yö- pö- -nu -dhe 'ö- pö: «-Ka -dhe -ga! 'Mɛ 'wo ya -nu -wëë -yö n kë sië, -a -gen -mü -dhe 'wo -da n -keng- -a -dhekpaɔyi -yaaga -naa -në "këe kö -bhöpë 'bha 'yaa- -nu -gɔ, "këe 'yaa n "piü 'pö -dhe 'a -wu 'kpɔ- -nu -bha kö 'wii pë 'bha -bhö, -a -gen -mü -dhe -a -nu faan -ya yën, kë "dhü kö "yiyaadhe 'ya 'dho- -nu bho 'ö 'wo -pö zian- kö -wo 'dho sië.»

³³'Yö- -bha -klang -nu 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Mɛ -tu "tu 'wo ya -dhe -mɛɛ =në 'kwa dho- -nu -bhöpë =slɔɔ- -bha "tungtadhe ya- 'gü =zɔɔ?»³⁴ 'Yö Yesu -ya -nu dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «'Bluu- bhe =dhe =në ka -gɔ?» 'Yö 'wo- pö- -dhe: «'Bluu- bhe "saɔplɛ waa- 'yuü- 'nësensennë 'bha -në yi -gɔ.»

³⁵=Dhe 'wo- pö "dhü 'yö- pö mɛ kpö bha- -nu -dhe -wo -ya 'sia- 'dɔɔɔndhö. ³⁶'Yö 'bluu- bhe "saɔplɛ waa- 'yuü- 'në -nu bha- -nu sü 'yö Atanna nue" bho- -wɔn 'gü 'yö- -nu "kplükplü bho, 'yö- nu ö -bha -klang -nu -dhe 'yö 'wo- 'gü -gblü 'mɛ 'wo bha- -nu -ta.

³⁷'Yö- -nu -gban 'wo pë -bhö 'wo kën. 'Yö- -kpea -yö to, 'yö- -bha -klang -nu 'wo dho 'yö 'wo- "kplükplü -nu 'wo to -a -nu -loo 'ko -ta, 'yö kë töö -yan "saople 'ka. ³⁸'Me 'wo 'bluu- -bhö "dhü bha- gɔɔn- -nu -dɔ -slɔɔ -kpa'a 'kwëë- -sü kö 'wii dhong -nu waa- 'në -nu -a -nu dhung, 'yö 'wo -kë me "gblü -yiisiö. ³⁹=Dhe 'ö =wa 'wo bo pë -bhö -sü 'ka "dhü, 'yö ö -wu kpɔ- -nu -bha, 'yö yöö -dɔ 'pö 'ö -da "kplagɔnë 'gü 'yö dho Magadan -sɛ 'gü.

"Dhabhliwɔn do 'ö Fadhizien -nu waa- Sadusien -nu 'wo- -dhe Yesu -gɔ kö -ya kë -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 8,1-13; Dhukö 12,54-56)

16 ¹Yi do 'ka 'yö Fadhizien -nu waa- Sadusien -nu 'wo nu Yesu "piü -a 'gü dan -dhe 'gü, 'yö 'wo- pö- -dhe =dhe -yö "dhabhliwɔn do kë wo "yaan kö -ya -zɔn wo -dhe =dhe Atanna =në- bɔ =dedewo tean- 'ka. ²"Këe 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ya kë =dhe 'yënnɔ- -gɔ =ya bhɔ -pö -dhe -bha kö dhang- -bha -dhe -yö -gblö -sü 'ka 'kaa- pö =dhe -dhe -dho -kpaɔ -së 'ka dhia" -ee? ³"Een 'zü -dhe =ya -kpaɔ kö dhang- -bha -dhe -yö 'gbiin-, 'kaa- pö dha- -dho ban =dɛɛ -ee? 'Wɔn -nu 'kö 'wo bha ka -kɔ -mɔɔ wo -zë -a -nu 'suan- bho -sü -bha dhang- 'gü =dhe -kɔ bha- 'dhö, "këe 'wɔn 'suan- -bho -bha -wɔn -nu 'kö 'wo kë sië =dɛɛ -yën ya- 'gü ya 'kaa =mɔɔ yö -zë 'suan- bho -sü -bha -oo? ⁴Suu yaa -mɛ -nu 'wo =dɛɛ -yën ya- 'gü 'ö 'waa 'to wo -wu -ta Atanna -dhe bha -ya -nu "piü =dhe 'wo "dhabhliwɔn -dhe yö, "këe 'wii 'dho "dhabhliwɔn "wëe 'bha -dhe yö kö 'yii kë- suu 'ö -kë Zonasö 'ka yi 'bha 'ka bha- 'ka.» =Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö- -nu to 'mü 'ö -ziö.

Fadhizien -nu waa- Sadusien -nu -bha mɛ -klang kë -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 8,14-21)

⁵Yesu waa- ö -bha -klang -nu 'dho -sü 'ka kö -wo "yi "kan -wo 'dho "yi -taama, -a -bha -klang -nu -zu -yö -bhɔ 'bluu- 'sü -wɔn 'ka. =Dhe 'ö =wa "yi "kan =wa bɔ 'yi -taama, ⁶'yö Yesu -ya pö- -nu -dhe: «Ka ka -dɔ 'kun "sɛkɛ 'ö Fadhizien -nu waa- Sadusien -nu -gɔ bha- -gɔ!» ⁷'Yö- -bha -klang -nu 'wo -ya zaɔkpadhe -da -sü -bha -dhe: «Yö kë 'ö- wo -dhe 'kwii 'bluu- 'sü bha 'yö -kë 'yö- pö sië "dhü bha.»

⁸=Dhe 'ö Yesu =yaa- 'wɔn dɔ =dhe -wo zaɔdhe -da sië wo "kwëë 'yö- pö- -nu -dhe: «Më =në -kë 'yö 'ka -ya 'bluu- 'sü -sü zuën -ta? Ka -bha 'dhang -bho n "dhiü -sü -yö 'dɛdɛ -këe! ⁹"Een 'wɔn 'gü =dɛdɛ =në 'kii ma -kö "dhü bha -ee? "Een ka -zu =në =ya 'to =ya bhɔ 'bluu- bhe "sɔɔdhu 'a- 'gü -gblü mɛ "gblü "sɔɔdhu -ta 'ö- töö -yan -kpea -yö to bha- -wɔn 'ka "dhü bha -ee? ¹⁰"Een 'zü 'bluu- bhe "saople 'a- 'gü -gblü mɛ "gblü -yiisiö -ta 'ö- töö -yan -kpea -yö to bha ka -zu =në =ya 'to =ya bhɔ- -wɔn 'ka "dhü bha -ee? ¹¹"Een -yö kë -kɔ -kë =dhe 'yö 'ka ka -zu gɔn =dhe a -wɔ 'bluu- =dɛdɛ =në- 'ka? A- -pö ka -dhe =dhe 'ka ka -dɔ 'kun Fadhizien -nu waa- Sadusien -nu -bha

-gɔŋg bha- -gɔ.» ¹²-Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö 'wo- 'wɔn dɔ =dhe 'yii "wɪ "sɛkɛ =dede 'wo- -da 'bluu- -bha bha- 'ka, "kɛɛ -yö -wɪ Fadhizien -nu waa- Sadusien -nu -bha mɛ draan- -kɔ =nɛ- 'ka.

Piedhö -bha Yesu -dɔ Atanna -bha -Yame 'ka -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zɛ
(Makö 8,27-30; Dhukö 9,18-21)

¹³-Dhe 'ö Yesu =ya 'dho =ya =loo "sɛgɔ 'ö Fidhipö -bha Sezadhe -dhe -züüzü bha- 'gü, 'yö ö -bha =klang -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Ka- ma mɛ -nu -ta =dhe de suu =nɛ mang Mɛgböme n 'ka?» ¹⁴'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Mɛ 'bha -nu -wa -pö i -bha =dhe Zan Mezume -mü i 'ka, 'ö mɛ 'bha -nu -wa pö (Atanna -wudhiüloome) Edhi 'ö gun yi 'bha 'ka bha yö -mü i 'ka, 'ö mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö 'wo- pö -a mɛ 'dhe 'wo- Zedhemi -kɛ bha yö -mü i 'ka, kɔ mɛ 'bha -nu -wa pö siɛ 'zü Atanna -wudhiüloome "wɛɛ 'bha -mü i 'ka.»

¹⁵'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe 'ö- pö: «'Yö ka -zɛ =wɛ, ka ka -bha -pö =dhe?» ¹⁶'Yö Simɔ Piedhö -ya pö- -dhe 'ö- pö: Atanna -bha -Yame 'ö- bɔ yö -mü i 'ka! Atanna "yaandhe Gbö -mü i 'ka!» ¹⁷-Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö Yesu -ya pö- -dhe: «Simɔ, Zan gbö, i -bha -sɛ! -A -gen -mü =dhe tɛanwɔn 'dhe 'kö 'i- pö bha 'yii 'go mɛbhudhe 'gü, n Dɛ Atanna 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha =nɛ- -zɔn i -dhe. ¹⁸-A -kɛ "dhü -sü bha- 'gü mang -dɪ 'pö a- -pö i -dhe =dhe -wo i -dhe Piedhö (=waa- pö "dhü kö -wa -pö -gwɛ). -Gwɛ 'i- suu 'ka bha, bhi =nɛ 'i dho kɛ =dhe -gwɛ 'wo 'kɔ "kpan -ya -ta bha n -bha 'dhö, (bhi =nɛ 'i dho Atanna -bha mɛ -nu -loo 'ko -ta -sü bha- zü bho), 'mɛ 'wo "dhü bha ga -kɔ 'yii 'dho =mɔɔ- -nu -bha. ¹⁹A -dho Atanna -bha -gblüädhe -dhakɪ nu i -dhe, kö 'bha- "dhiü ta mɛ "ʊ mɛ 'ö- -gɔ "kpung =taa yö kö -yö kɛ ta -sü 'ka- -mɛ -gɔ dhang- 'gü, "ɛɛn kö 'bha- "pu 'pö mɛ "ʊ mɛ 'ö- -gɔ "kpung =taa yö kö -yö kɛ "pu -sü 'ka- -mɛ -gɔ dhang- 'gü.» ²⁰-Dhe 'ö =ya kɛ "dhü 'yö Yesu -yö -dhio dɔ- -nu -ta glɔɔglɔdhö =dhe 'wa 'dho- pö mɛ 'bha -dhe -dhe Atanna -bha -Yame 'ö- bɔ yö -mü ö 'ka.

Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang 'ö- zɛ 'ö Matiö -ya pö
(Makö 8,31-38; 9,1; Dhukö 9,22-27)

²¹-Dhe 'ö =yaa- pö- -nu -dhe "dhü, 'ö sü- 'yi bha -bha 'ö dho- 'ka "dhiü, 'yö zun ö -dɪ -wɔn -ta "pu -sü -bha ö -bha =klang -nu -dhe 'ö- pö: «N -dho Zedhizadhemö -wɔn -yö -dhö kö -kweagbö -nu waa- "saabhome -nu -gɔme -nu waa- Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔme -nu -wo n -wɛädhe =dede bho. -Wo -dho n zɛ 'ö 'a- bo -a -dhekpɔayi -yaaga -naa 'ka.» ²²-Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö Piedhö -ya sü =plɛ 'gü, 'yö -ya -dɔn -bho 'ka -sü -bha. 'Ö- pö: «Aa n Dɛme, -mɛ -dhiang =nɛ 'i- zɛ "dhü, -a 'dhe 'kö bha Atanna -ya dɔ i 'ka =gblɛɛn.»

²³"Kɛɛ 'yö Yesu -yö =slɛɛ ö 'gü, 'ö- pö Piedhö -dhe: «-Bhö bho n 'ka taa- =gblɛɛn, Sɔtraan! -Yö i "piü =dhe 'i n -da Atanna "dhiü, -a -gen -mü -dhe keng ka -zɔgɔngüwɔn 'yaa do, i i -zɔ -gɔn =dhe mɛ "bhu- -nu 'dhö.

²⁴-Dhe 'ö =ya kɛ "dhü 'yö Yesu -ya pö ö -bha =klang -nu -dhe 'ö- pö: «'Ö mɛ "ʊ mɛ 'ö- "piü =dhe 'ö zio n =keng-, -a -mɛ -yö bo -ya ö -dɪ -wɔn züɛn

-ta -sü 'ka kö -yö sëëbhodhe 'ö n -wɔn "glɔv "piü 'ö -dhe -a -mɛ -dɔ -bha 'dhü 'dhö bha- 'sü kö -yö ziö- 'ka n -keng-.

²⁵A -gen -mü -dhe 'mɛ 'ö- "piü 'ö ö -dɪ dha -a -mɛ -gɔ -dho 'to- 'gü, "kɛɛ 'mɛ 'ö- -gɔ -yö to n -wɔn -bha, -a mɛ -dho dha. ²⁶"ɛɛn =ya kɛ -dhe mɛ 'bha "kɔngtaapɛ -gban "pepe suu -slɔɔ "kɛɛ kö i 'nii- -zɛ -yö -dhɛng Atanna "piü bha -oo, kö- -trɔɔn -mü -mɛ 'ka? "ɛɛn -mɛ -nɛ mɛ- dho -mɔɔ- -bha kö -ya nu Atanna -dhe 'ö 'nii- -gɔtadhɔpɛ 'ka. ²⁷Ka -dhe -ga, mang Mɛgböme -a -dho nu n Dɛ -bha 'tɔbhɔdhe bha- 'gü yaa- ma "kiɛ -nu -dhö, 'yö 'a 'mɛ 'dhe "dhü -a =saa bho -a -tosea kɛ -kɔ -bha. ²⁸A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka -dhe 'mɛ 'wo -dhe ya- 'gü -a mɛ 'gbɛ 'wii 'dho ga kö 'wii mang Mɛgböme ma -gblüdedhe nu -dhe yö.

Yesu -bha ö 'gü "gla -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zɛ

(Makö 9,2-13; Dhukö 9,28-36)

17 ¹Dhe 'ö -dhekpɔyi "saɔdo =ya ziö, 'yö Yesu -yö Piedhö 'dhö, Zakö waa- Zan 'ö -kɛ Zakö dheebhang 'ka bha- -nu -dhe 'yö 'wo dho -tɔn =gblɛɛn do =gbin-. ²Yö- -gla -a -nu "yaan mü, 'yö- wëédhe 'gü 'dhö -ya 'bhü -sü -bha -dhe 'yɛnng- 'dhö, 'yö- -bha -sɔ 'bhü 'dhö -ya bhɔ -sü -bha 'yö -dhe -pɔ -a -zü. ³Yö- -bha =klangdhiü -nu -yaaga bha 'wo wo "yan -kpan Moizö waa- Edhi -a -nu -bha (kö =wa 'go dhang- 'gü =wa nu) kö waa- Yesu -nu -wo dhiang zɛ siɛ wo 'ko -dhe. ⁴Yö Piedhö -ya pö Yesu -dhe 'ö- pö: «N Dɛmɛ, 'kwa -ya yö -yö -dho kɛ -sɛ "dhe! -Bhö dɔ 'sa kö 'a sɔ 'kɔ 'nɛ -nu -yaaga dɔ 'yö kö- do- kɛ i -bha 'ka, kö- do- kɛ Moizö -bha 'ka, kö- do 'dhe 'ö to -yö kɛ Edhi -bha 'ka -dhe! ⁵Piedhö -yö -to dhiang bha- zɛ -dhe 'gü, 'yö "dhuu kpö "yan bhɔ -sü 'bha -yö nu 'yö sɔ- -nu -ta, 'yö -wɔ do -yö bɔ "dhuu kpö bha- 'gü 'ö- pö: «N Gbö (do 'ö n -gɔ) 'yö ya -a -dho -yö n -kɛ -dedewo, 'a n -gɔ -wɔn "pepe -gban =loo -sü 'ka yö -nɛ- =kwɛɛ-. =Ya 'pɛ 'ö- pö ka -dhe -kaa kɛ.»

⁶Dhe 'wo -wɔ bha- ma, 'yö "suü 'dhö -da -nu 'gü 'yö 'wo zun wo kpiö 'gü 'yö 'wo wo -gɔ "gblɛɛnu Yesu -dhe. ⁷Yö Yesu -yö =yɔɔn- -nu "sɔɔ, 'yö 'ö -kɔ -yɛ -a -nu -bha 'ö- pö: «Ka "wli, "suü 'ya 'dho ka kɛ!» ⁸'Wo dho wo "yan "dhiü "wli kö Yesu yöö do -nɛ -ya 'to mü.

⁹Dhe 'ö =wa zun -tɔn lɔɔ- -sü -bha, 'yö Yesu -yö -dhio dɔ- -nu -ta glɔglɔdhö 'ö- pö: «'Wɔn ka "yan 'dhö -da 'gü bha, 'ma 'dho- ma ka "dhi tongtongdhö kö ka- -gen dɔ siɛ mɛ 'bha -dhe "dhe! -Yö 'to ka zuɛ" "piü -yö 'to- ka "dhü -yö zun- 'ka mang Mɛgböme n -bö -yi -bha.»

¹⁰Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö- -bha =klang -nu 'wo- dheɛ" kpɔ 'wo- pö: «'Kɛɛ -a pö 'ö kwa -bha 'tɔnggɔmɛ -nu -wa wo 'sa =dhe Edhi -dho nu -kö -bleɛsü, 'yö Atanna -bha -Yame -yö gun -na nu ya- -gen -mü -mɛ 'ka?»

¹¹Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «A pö 'wo- wo "dhü bha tean- -mü, -a -gen -mü -dhe Edhi -dho nu kö -yö Atanna -wɔn =gban -ya -yɛ 'gü -deewo ("pepedhö, 'yö -a -bha -Yame gun -na nu). ¹²"Kɛɛ a- -pö ka -dhe -dhe Edhi

-ya nu 'nu, "kεε 'wii wo "tu këwɔn -bha 'wɔn 'ö -dhi -nu -dhe -në 'wo- -wo -ta. -Kɔ do 'wo Edhi -wëédhe bho- 'ka bha -në 'wo dho mang Megböme n -wëédhe bho- 'ka 'pö. ¹³Dhe 'ö Yesu -yaa- pö "dhü, 'yö- 'wɔn to 'ö -da -bha -klang -nu "yaan -dhe -yö "wɪ sië Zan Mezume -në- 'ka bha.

Yesu -bha "yina yaa -në do -kë "klööklö -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 9,14-29; Dhukö 9,37-43a)

¹⁴Dhe 'ö =wa nu =wa =loo -dhe 'wo me "dhaa to- -bha bha- 'gü, 'yö gɔndë do 'bha bha 'ö =yɔɔn Yesu "sɔɔ, 'yö zun ö kpiö 'gü- -dhe. ¹⁵Yö- pö: «N Dëme, -bhö n gbö ya- -wëë -ga -dhe. Glɔɔ "dhe -yua 'ö- 'gü ya -ya -wëë -kë wo sië "gbu- -wa. (-A "su yaa =ya bhɔ,) -ya -pö peng "dhiü -dhe -nu waa- "yi -bhaa -dhe -nu 'gü "kwëë klö klö =dedewo. ¹⁶A kë -nu 'nu- 'ka i -bha -klang -nu -në- -nu -dhe kö -wa dha n -dhe, "kεε 'wii =mɔɔ- -bha.»

¹⁷Dhe 'ö 'mε bha =ya bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö Yesu -ya pö ö -bha -klang -nu -dhe 'ö- pö: «Gɔɔgbume -nu, suuyaame -nu 'ka ya! -Dhekpaɔyi -dhe -në 'a dho 'sü 'zü -deewo kö 'a- kë ka "piü? "Een a -dho ka -kwεε bun 'zü -dhekpaɔyi -dhe -në 'ka -deewo kö 'ka gun -na 'wɔn 'gü ma kö 'ka 'dhang bho n "dhiü? 'Yö- pö -ka nu n -dhe 'në bha- 'ka!» ¹⁸Dhe 'wo nu- 'ka, 'yö =gbla "yina yaa 'ö gun- bha- 'gü bha- -ta. -Yö -to -dhe do bha- 'gü 'ö go- 'gü 'yö -kë "klööklö.

¹⁹Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö- -bha -klang -nu bha 'wo- -dhe -dɪ -wɔn "dhiü 'yö 'wo- dhe" kpɔ 'wo- pö: «Yi -kɔ 'ö 'yii =mɔɔ "yina yaa 'dhe ya- -bha bha- -gen -mü -më 'ka?» ²⁰Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A -gen -mü -dhe 'kaa 'dhang -në- bho Atanna "dhiü. A- -pö ka -dhe tεan- -dede 'ka -dhe: =Ya kë -dhe ka -bha -zɔ -yö Atanna -dhe -sü -blünga =ya kë -dhe kplɔɔ" ga -zian -në- 'dhö, ka -dho =mɔɔ- -bha 'ka- pö -tɔn -dhe: (-Bhö 'go i "gblɔɔ bha- 'gü 'i 'dho -dhe ya- 'gü!» 'ö -kë -dhe -kɔ bha- 'dhö. Ka -fiëbhawɔn 'yii dho kë.» ²¹["Kεε "yina yaa suu 'dhe 'kö bha- -kë mε 'gü -sü -faan -yö -slɔɔ -bhea Atanna -dhe -sü waa- 'sunng- 'ma -sü -në- 'gü.]

Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang -dee 'ö- zë
'ö Matiö -ya pö (Makö 9,30-32; Dhukö 9,43-45)

²²Dhe 'ö yi do 'ka kö waa- -bha -klang "dhiü -nu -gban "pεpe -wo -dhe do 'gü Gadhidhe -se 'gü, 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhe 'zü 'ö- pö: «-Wo -dho mang Megböme n "dhiü dɔ mε "bhü- -nu -dhe ²³'ö 'wo n zë. "Kεε a -dhekpaɔyi -yaaga -naa bha, a -dho -bö 'ka.» =Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö -wëë -yö bɔ- -bha -klang -nu bha- -nu -ta =dedewo.

'Nii- sɔng bho -sü 'ö Atanna -gɔ 'kɔɔdhö -a
-dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

²⁴Dhe 'ö Yesu waa- ö -bha -klang -nu =wa 'dho =wa =loo Kapεεnɔmö -pö 'gü, 'yö Atanna -dhökëgükö 'niisɔngkunme -nu 'wo =yɔɔn Piëdhö "sɔɔ

'yö 'wo- dhæ" kpɔ 'wo- pö: «Ka -gɔmɛ -yö Atanna -dhɔkɛgükɔ 'nii- sɔng -bho "we -ee?» ²⁵Yö Piedhö -ya pö: «=Iin, -ya -bho.» =Dhe 'ö Piedhö =yaa- pö "dhü, 'ö -da sië 'kɔɔdhö, Yesu -në dhiang zë- dhe -bleblesü 'ö- pö: «Simɔ, 'nii- sɔng bho -sü -nu waa- pë bho -sü -nu 'ö "kpung =taa -gblüdë -nu -dhe bha i i -bha -pö 'gü -dhe? -A -dhe a -bha kö de -nu -në -wa bho, -a -nu gbö -nu -ee, "ɛɛn mɛ "wɛɛ -nu -ee?» ²⁶Yö Piedhö -ya pö: «-A -dhe 'yaa- -bha kö -gblüdë gbö -nu -zë -wa bho.» Yö Yesu -ya -yɔ bɔ Piedhö -gɔ 'ö- pö: «Yö "dhü tean- 'ka, -a -dhe 'yaa- -bha kö -gblüdë gbö -nu -zë -wa bho (=ya kè "dhü kö -dhe 'yaa- -bha -dhe 'a- -bho 'pö).» ²⁷Kɛɛ yö =në- =gban 'gü, 'kwa 'dho 'mɛ 'wo ya -nu -siödhɛwɔn kè, =dhe 'ö "dhü, -bhö 'dho "yi "kpung "dhiü kö 'i piü" -da, 'yuü- -blesü 'ö bhaa- -sü bha 'i- "dhi "pɔ kö 'i -dhe -ga -a "dhiäng 'gü, i -dho "tanmaga do 'ö =mɔɔ kwɛng koo- 'nii- sɔng -bha -a yö 'mü kö 'i- 'sü 'i nu- 'ka kö 'i koo 'nii- sɔng bho- 'ka -a -nu -dhe.

'Mɛ 'ö- -due 'dhö 'kpüi- Atanna -bha -gblüdëdhe 'gü 'ö Yesu -ya pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 9,33-37; Dhukö 9,46-48)

18 ¹Yesu -bha =klang -nu -wo -yɔɔn "sɔɔ -a "töng =dede bha =në- 'gü 'yö 'wo- dhæ" kpɔ 'wo- pö: «Mɛ 'yi i =keng- ya de =në -due 'dhö 'kpüi- Atanna -bha -gblüdëdhekëdhe 'ö dhang- 'gü bha- 'gü, yi Dème?» ²=Dhe 'ö =waa- dhæ" bha- 'kpɔ "dhü, 'yö Yesu -yö 'në 'në 'dɛdɛ 'në do -dhe, 'yö- dɔ- -nu wëëdhö 'yö- pö: ³«-Ka -dhe -ga, a- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka -dhe kö 'kii ka zuë" slëë- kö 'ka "wɪ 'wɔn -bha -dhe 'në 'sensɛn 'në -nu 'dhö 'kii 'dho ka -due -zian =slɔɔ Atanna -bha -gblüdëdhepö 'ö dhang- 'gü bha- 'gü. ⁴-A -gen -mü -dhe 'mɛ 'ö- -due 'dhö 'kpüi- Atanna -bha -gblüdëdhe bha- 'gü, yö -mü 'mɛ 'ö- "tv 'yaa kè ö -dɪ -wɔn -bha -dhe 'në 'ö ya- 'dhö bha =në- 'ka. ⁵Mɛ 'ö dho 'në -nu 'ö- -nu suu 'dhö ya- -nu -dhɛng bun n -wɔn 'gü, kö -yö ma =në n -dhɛng bun bha.»

(Makö 9,42-48; Dhukö 17,1-2)

⁶Yö- pö: «Mɛ "vɔ 'mɛ 'ö dho kè 'në -nu 'wo 'dhang bho n "dhiü "dhü bha- mɛ do -zian -pö 'wɔn yaa 'gü -mɛ 'ka, -a fië- -to kö -wo -gwë kpö 'gbiin- do dun- -mɛ bhɔ -bha kö =wa -zuö 'ka =weeyi -bhaa kö -ya zë ('wɔn 'ö Atanna dho- wɔ- -ta bha- -bha). ⁷"Kpungtaame -nu -bha -yö -wëësü, -a -gen -mü -dhe 'wɔn -nu 'wo dho mɛ -nu -da 'wɔn yaa kè -sü 'gü "dhü bha -wo -dhö. -A -wɔn 'gü -wo -dho 'to kè -sü -bha -kpɛawo, "kɛɛ 'mɛ 'kö dho kè -a kè -mɛ 'ka bha =në- -mɛ -bha 'dhö -wëësü!

⁸Ya kè =dhe i -kɔ waa- i -gen =wa kè i -da 'wɔn yaa 'gü -pë 'ka, -bhö -a -nu "kan i -bha kö 'i- -nu -zuö -dhe =gblɛɛn 'gü ("töng 'ö 'bhii- kè =kö bha- 'ka). -A -gen -mü =dhe -da i -kɔ waa- i -gen "kplü 'ka -sü 'ö Atanna -bha -gblüdëdhekëdhe 'gü, -a fië- -dhö i -kɔ waa- i -gen =gban -to i -bha -sü 'ö 'wo i -zuö 'ka pɛng 'ö 'yaa "dhuu -a 'gü -sü -ta. ⁹Ya kè =dhe i "yanga do

-ya kë i -da 'wɔn yaa 'gü -pë 'ka, -bhö -a bho 'mü kö 'i- -zuö -dhe =gblæn 'gü ("tüng 'ö 'bhii- kë -kö bha- 'ka), -a -gen -mü =dhe i -da Atanna -bha -gblüdëdhëkëdhe 'gü -sü 'ö i "yanga do 'ka, -a fië- -dhö 'ö -ziö 'ka i "yanga -gban =ple -to mü -sü 'ö 'wo i -zuö 'ka peng 'ö 'yaa 'dhuu -a 'gü -sü -ta.»

**"Gwënnng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban "bhlaa 'ö -dheng
'wo- yö -a -bha 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 15,3-7)**

¹⁰Yö go mü 'ö- pö: «-Ka ka -dɪ 'kun 'në -nu 'wo ya- me do -zian -zë 'dhiisü -bha! -A -gen -mü =dhe 'a- pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe: Atanna -bha "kië -nu 'wo dhang- 'gü =në 'wo "yan -to -nu -bha -me -nu 'ka, 'yö 'wo dɔ -sü 'ka n Dë 'ö dhang- 'gü -a wëëdhö "tüng =gban 'gü (kö -wa -nu -bha za dɔ). ¹¹[-A -gen -mü =dhe mang Mëgböme a -nu 'me 'wo =dheng -sü 'ka =në- -nu dha -dhe 'gü.]

¹²"Een =ya kë =dhe "bhlaa këng do =ya kë me do -gɔ kö -a do -yö =dheng, 'yii 'dho- 'kaɔng "sueisiö ga "sueisiö -kpɛa 'ö to- 'to -tɔn =gbin- 'ö dho -a 'dhe 'ö =dheng bha- mɔɔ- -dhe 'gü -ee? "Een 'yaa 'dhü -ee? ¹³A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe: =Yaa- yö, -a zuë" =nii -yö -da "bhlaa doseng bha- yö -wɔn 'gü, 'ö -ziö 'ka -a -kaɔng "sueisiö ga "sueisiö 'ö 'wii =dheng bha- -ta. ¹⁴Ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bha, 'yaa- 'piü =dhe 'me 'wo (bɔ 'ö 'ka 'wo) =dhe 'në -nu ya 'dhö bha- me doseng -zian -yö =dheng -kɔ do bha =në- 'gü.»

**I dheebhang =ya 'wɔn yaa kë -a 'kun -kɔ -dhiang
'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö**

¹⁵Yö go mü 'zü 'ö- pö: =Ya kë =dhe i dheebhang =ya 'wɔn yaa kë, -bhö 'dho- "piü kö 'pë 'ö- -kë 'ö 'ya- bha 'i- -zɔn -dhe, "kɛɛ 'ka kë 'mü =ple. =Ya kë =dhe =ya "wɪ i -wɪ -bha kö 'bha- dha =naa bha. ¹⁶=Ya kë 'zü =dhe 'yii "wɪ i -wɪ -bha, -bhö 'dho 'i me do "een me =ple -dhe kö -wo =nëng i -bha kö 'ka 'dho mü. Kë "dhü kö pë "ɒ pë 'ö 'ka dho- pö 'mü bha kö 'ka- pö me =ple "een me -yaaga "yaan kö -wo kë ka "sɛɛ- 'ka =dhe -kɔ 'ö Atanna -wɪ -ya pö- 'ka- 'dhö. ¹⁷=Ya kë 'zü =dhe 'yii "wɪ me -yaaga bha ka -wɪ -bha, -bhö Atanna -bha me -nu =loo 'ko -ta kö 'i- -da -nu -dhe. =Ya kë =dhe 'yii 'ö "tu 'to me 'wo bha- -nu -wɪ -bha tongtongdhö, -bhö -a -ga =taamasü 'gü =dhe 'me 'yaa Atanna dɔ =në- 'dhö.»

¹⁸Yö- pö: «A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe: Mɛ "ɒ me 'ö ka dho- 'tɔng- -ya -ta Atanna -bha zian -ta "kpung =taa yö, 'tɔng- -dho kë- -me -ta dhang- 'gü. "Een me "ɒ me 'ka dho- -mawɔn 'to "kpung =taa yö, Atanna -dho -a -me -mawɔn 'to dhang- 'gü.

¹⁹A- -pö ka -dhe 'pö =dhe: Kö me =ple -wɪ -yö kë 'wɔn 'gü do ka kpö 'gü "kpung =taa yö, kö -wo bhea" n Dë Atanna -dhe pë "ɒ pë 'kö- -wɔn 'gü, yö 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bha, -yö -dho -a nu- -nu -dhe. ²⁰-A -gen -mü

-dhe -dhe 'ö me -ple "εεν me -yaaga 'wo -ya -sü 'ka wo kpö 'ka- bha n 'tö 'gü, kö a- -nu kpö 'gü.

**"Gwënnng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban gwëëmi 'ö 'yaa
me 'bha -mawön 'to -a -bha 'ö Matiö -ya pö**

21=Dhe 'ö Yesu -yaa- pö "dhü, 'yö Piëdhö -yö -yöwön- "söw 'ö- dheε" kpö 'ö- pö: «N Dëme, n dheebhang 'ö 'wön yaa -kë n 'ka -kpëawo, a -dho -a -bha 'wön yaa -mawön 'to -gen -yan 'ka -dhe? "εεν 'a- kë "dhü -gen -yan 'ka "saople -ee?» 22 'Yö Yesu -ya pö- -dhe 'ö- pö: «Abin! 'Mii- pö i -dhe -gen -yan 'ka "saople, "këε -gen -yan -kaöng "saople -gaö "saople. 23 (-Ya kë "dhü kö- "dhiütodhe 'yaa 'dhö =naa bha.) Yö =në- -wön 'gü, 'yö 'a dho- pö ka -dhe -dhe: Atanna -bha -gblüüdëdhe bha -yö -bho -gblüüdë do 'bha -bha 'wön -bha.

-Gblüüdë 'bha bha =në- pö ö -bha gwëëzë -nu -dhe yi do 'ka -dhe: «Ma =naö "pëpë 'ö ka -gö bha, -ka nu- 'ka kö 'kwa- dhung!»

24=Dhe 'ö =wa nu =naö bha- 'ka, 'ö =wa zun- dhung -sü -bha -së 'ka, 'yö 'wo -wo me do 'ö- -bha 'wëë- "gblü këng drun "pö -yö gun- -bha bha- 'ka, 'yö 'wo nu- 'ka- -dhe. 25 'Ö gun "dhü kö göndënë bha pë "bu pë 'bha 'yaa- -gö kö -yö "pö bha- bho- 'ka. =Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö- dëme -ya pö- 'dhö, -a -bha dhebho 'dhö, -a -bha 'në -nu 'dhö, -wa nu 'go =dhuëng 'ka waa- =slöwë =gban 'dhö kö ö -bha 'wëëga bha -yö =slöw.

26=Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö- -bha gwëëmi bha 'ö zun ö kpiö 'gü- -dhe 'yö =bhea 'ö- pö: «N Dëme, -bhö i zuë" kë -sea n "piü kö 'a i -bha "pö pë bha- maw- -dhe!» 27=Dhe =yaa- pö "dhü, 'yö- -wëë 'dhö -gblüüdë bha- -kë 'yö- pö- -dhe: «Ma i -mawön 'to, -bhö 'dho!»

28=Dhe 'ö göndënë 'ö -gblüüdë -ya -mawön 'to bha -ya zun "kpenng, 'yö -kpan ö yëkëyöw 'ö weng 'wo yë -kë -gblüüdë do bha- "piü, "këε 'ö yö -zë -a -bha 'wëë- këng =ple -nu "sinma "pö 'dhö- -bha bha- -bha. 'Yö sa- -ta, 'yö kun bhea" kpenngkpenngdhö 'yö- pö- -dhe: «-Bhö ma 'wëëga bha- nu!» 29 'Yö- yëkëyöw bha 'ö zun- -dhe kpiö 'gü, 'yö -bhea 'ö- pö: «-Bhö do "gbu- kö 'i i zuë" kë -sea n "piü kö 'a i bha "pö pë 'ö bha- maw-!» 30 "Këε 'yö yö -zë 'yii "wü- -bha, 'yö- kun 'ö- -da -kaso 'gü 'yö dho ö zun- 'ka -a -bha "pö bha- -gban bho -sü -bha. 31=Dhe 'ö- "teabö -nu 'wo 'wön bha- -dhe yö, 'yö -wëë -yö bö- -nu -ta -dedewo, 'yö 'wo dho 'wo -ziö 'gü wo -gömë -dhe.

32=Dhe 'ö- -nu -gömë -yö 'wön bha- ma, 'yö ö -bha gwëëmi bha- -dhe 'yö- pö- -dhe: «Gwëë" "klu yaasü! Bhea" =në 'i- wo n -dhe ma 'wëëga 'ö i -bha bha- -wön 'gü 'yö 'a- =gbao i -gö. 33=Ya kë "dhü -a -dhea bha 'nu kö i "teado bha- -wëë -yö i kë 'pö =dhe -kö 'ö i -wëë -yö n -kë 'ka bha- 'dhö, "këε 'yö 'bhii yö -zë kë.» 34 'Wön bha- -siö -gömë bha- -bha -kö yaa bha- -wön 'gü, 'yö- kun 'pö 'ö- -da -kaso 'gü kö -wa -wëë -kë wo -dedewo -yö 'dho -yö zun- 'ka -a -bha "pö bha- -gban bho -sü -bha. 35 'Yö Yesu -ya pö ö -bha -klang -nu -dhe: «=Ya kë -dhe 'më 'ka "dhü 'do 'do 'ka 'kii ka dheebhang -mawön

'to ka zuë" =gban 'ka, n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü, -yö -dho ka kè -kò do bha =në- 'gü.

**Yesu -bha me draan- -wu 'ö -gban dhe -bho "bü -sü -bha
-a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 10,1-12)**

19 ¹Dhe 'ö Yesu =ya bo -a -nu =klang kè -sü 'ka 'wɔn -nu bha- 'ka, 'yö go Gadhidhe -se 'gü 'yö dho Zude -se "pean 'dhe 'ö bɔ 'yi 'wo- Zuuden -kè bha- =taama bha- 'gü. ²Me kpö 'gbe =dede -wo -dho 'zü- =keng- mü 'ö- -nu dha -a -nu -bha 'yua -nu -gɔ.

³-Dhe bha =në Fadhizien -nu ga 'bha 'wo nu Yesu -gen mɔɔ- -dhe 'gü mü, 'yö 'wo- dhe" kpɔ 'wo- pö: «Mɛ i -bha dhebho =ya i -siödhwɔn kè bha -oo, 'kò 'zü 'ö -kè 'wɔn suu "su suu 'ö- 'ka, -yö -sè kö- -mɛ -ya -bha dhebho bha- bho "bü -ee? ⁴'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Pè 'ö -ben zë -sü 'ka Atanna -wu 'gü 'kaa- dɔ =në wo -ee?

<-A zübhoyi 'ka Atanna -yö gɔɔn- waa- dhebho =në- -nu -da.>

⁵'Yö go mü 'ö- pö:

<-A -kè "dhü -sü 'gü, gɔɔn- -dho "kan ö dë waa- ö dhe -a -nu -bha, 'yö waa- -bha dhebho 'wo -tosea -kè, 'yö weng 'wo -kè pè do 'ka.>

⁶=Ya kè "dhü kö dhe waa- gɔn 'wo bha 'waa me =plɛ 'ka 'zü, kö =wa kè pè do =në- 'ka. -A -kè "dhü -sü 'gü kö 'pè 'ö Atanna =yaa- =nëng 'kwëë- bha, me 'bha 'ya 'dho- pö 'ö- "kan 'kwëë-»

⁷'Yö Fadhizien -nu -wa dhe" kpɔ 'zü 'wo- pö: «-Yö -kè 'sa -dhe 'yö Moizö -zè 'ö- pö me "su me 'ö =yaa- pö 'ö dhe bho "bü, -a -mɛ -ya -bho "bü 'sëédhe kè kö -ya =nëng- -bha?» ⁸'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Kaa- gɔɔgbudhe bha =në- -kè 'yö Moizö -ya pö "dhü, "kɛɛ 'yaa gun "dhü -blɛɛsü. ⁹A- pö ka -dhe -dhe: Mɛ "su me 'ö ö -bha dhebho bho "bü, kö- -gen 'yii kè- -zuazəwɔn -zè 'ka, kö -yö 'dho -yö dhe "wɛɛ 'sü, kö- -mɛ -yö -da =në wo me -nu -bha dhe "piü bha.» ¹⁰'Yö- -bha =klang -nu 'wo =yɔɔn- "sɔɔ 'wo- pö- -dhe: «-Ya kè "dhü yö -zè 'gü kö -to -kiegbɔ 'ka -sü fië- -dhö 'sa -dhe.» ¹¹'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Wu 'dhe 'kö 'a go- pö bha me =gban 'wii 'dho yö -zè 'gü ma, kö 'yii kè me 'dhe 'kö Atanna -ya 'gü ma -sü nu- -nu -dhe -a -nu 'ka. ¹²'Wɔn -gen 'gbe -yö -dhö 'ö me 'gbe 'waa =mɔɔ- -bha kö -wo dhe 'sü- -wɔn 'gü. Mɛ 'bha -nu -wo -bho wo -bha 'ka, 'ö me 'bha -nu -dɪ 'pö me "bhu- -nu =në 'wo- -nu -kè "dhü. 'Yö- me 'bha -nu -dɪ 'pö, -a -nu -to -kegbɔ 'ka -wɔn -gen 'dhö -gban Atanna -bha -gblüédhe -wɔn -bha. Kè "dhü kö 'wo- -bha yè kè woo- -tosea =gban 'ka. 'Ma- pö "dhü, -a 'gü ma -mɛ -ya ma!»

**Yesu -bha 'dhuë- -kè 'në -nu -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya pö
(Makö 10,13-16; Dhukö 18,15-17)**

¹³=Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö me -nu -wo nu 'në 'sɛennë -nu 'ka- -dhe kö -yö ö -kɔ kpa -a -nu -ta kö -yö bhe" Atanna -dhe -a -nu -wɔn 'gü, "kɛɛ 'yö-

-bha -klang -nu 'wo -ya -ya 'me 'wo bha- -nu 'yan 'gü -sü -bha. 14 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe: «-Ka ka kwaa- 'nëseennë -nu -zü kö -wo nu n "piü 'ka 'dho -a -nu "piü kë, -a -gen -mü -dhe Atanna -bha -gblüdedhe -yö 'me 'wo bho 'në -nu ya- -nu -bha -në- -nu -bha 'ka.» 15 'Yö ö -kɔ -ya -nu -gbin-, 'yö 'dhuë -kë -nu -bha 'yö -ziö.

=Naomé do yee kë Yesu -keng- -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 10,17-31; Dhukö 18,18-30)

16 =Dhe 'ö dho 'ö =loo -dhe 'bha bha- 'gü, 'yö 'nëglɔnnë do 'bha bha 'ö nu- "piü 'yö- dhë" kpɔ 'ö- pö: «N Dëme, -më -wɔn -së =në 'ma- kë 'yö 'a dho =sii 'ö 'yaa yën -a =slɔ?» 17 'Yö Yesu -ya pö- -dhe 'ö- pö: «'I n dhë" -kpɔ 'wɔn 'ö -gban 'wɔn -së -bha -a -wɔn 'ka -më -wɔn 'gü? Atanna yöö do =në- këwɔn 'dhö -së. -Ya kë =dhe =sii 'ö 'yaa yën bha- -dho =ya kë i -bha kö -bhö i 'gü do "gbu- kö 'i Atanna -bha 'tɔng- -nu =në- =bhlëë -ya!» 18 'Yö- pö Yesu -dhe 'ö- pö: «'Tɔng- -më?» 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Tɔng- 'ö- pö =dhe:

'Bha 'dho me zë,

'bha 'dho -da me -nu -bha dhe "piü,

'bha 'dho =kwaan bho,

'bha 'dho =sua -ya me 'bha -bha,

19 -bhö i dë waa- i dhe- -nu -ya =bhlëë 'gü,

i këyɔɔ -dho -yö i kë =dhe i -dɪ 'dhö bha- yö.»

20 'Yö 'nëglɔnnë bha 'ö- pö Yesu -dhe: «'Tɔng- 'dhe 'kö bha 'ma- =gban 'kun, -a -më =në -ya 'to?» 21 'Yö Yesu -ya pö- -dhe: «'Bha- pö- "dhiü -yö pa Atanna wëëdhö, -bhö 'dho kö pë "pɛpɛ 'ö i -gɔ 'i- =gban 'go, kö 'i- sɔng bha- =gbaɔ "flëemɛ -nu -gɔ kö 'i nu 'i -da n -keng-. 'Bha- kë "dhü i -dho -naɔ 'dhe 'ö dhang- 'gü -a =slɔ.» 22 'Këe =dhe 'ö 'nëglɔnnë bha 'ö -wu -nu bha- ma, 'yö ö wë 'gü -siö, 'yö -ziö 'ö dho, -a -gen -mü -dhe =naɔ- -gun -gɔ =dedewo, (-a -wɔn 'gü, 'yaa gun- "piü =dhe 'ö ö -kɔ bho- 'gü).

23 =Dhe 'ö =ya 'dho, 'yö Yesu -ya pö ö -bha =klang -nu -dhe 'ö- pö:

«A- pö ka -dhe tɛan- =dede 'ka -dhe: =Naomé -nu -bha -da Atanna -bha -gblüdedhe 'gü -dhe -dho kë "gbu-. 24 'Ö 'a- pö 'zü ka -dhe =dhe: -Yɔnnmɛa -bha bɔ -sɛdha -yɛ 'ka -dhe -yö 'ya-, "këe =naomé -nu -bha -da Atanna -bha -gblüdedhe 'gü -sü -yö "gbu- 'ö -ziö -yɔnnmɛa -bha -ziö -sɛdha -yɛ 'ka -sü -ta.»

25 =Dhe 'ö- -bha =klangdhiü -nu 'wo -wu bha- ma, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn =dedewo 'yö 'wo- pö- -dhe: «-Ya kë "dhü yö -zë 'gü 'sa kö 'dee dho dha?»

26 'Yö Yesu -ya -nu -ga "sɛnngdhö, 'yö- pö: «Mɛ "bhu- -zë -kɔ 'yaa =mɔɔ- -bha, "këe Atanna -zë -fiëbhawɔn 'yaa 'dhö.»

27 'Yö Piëdhö -ya pö Yesu -dhe 'ö- pö: «'Yö 'me 'kö yi -zë 'ya yii- pë =gban -pë =gban 'to, 'ö 'ya -da i -keng- 'sa ya =wɛ, -më =në dho kë yi -zë yi -dhe?» 28 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe 'ö- pö: «A- pö ka -dhe tɛan- =dede 'ka -dhe mang Megböme 'a dho -ya ma -gblüdedhe -gbloo -bhlëësü bha- 'gü

"kpungtaadhe -dee bha- 'gü -dhekpaɔyi 'ö- 'ka, me -kaɔng do ga =ple 'ka -ziö n =keng- bha, kaa -di 'pö ka -dho -ya -gblüedhe -gbloo -nu -ta kö 'ka za do Izraedhö "sɛɔ -kaɔng do ga =ple bha- 'gü -me -nu -bha yi 'ö bha -në- 'ka. ²⁹Ya 'go mü me "pepe 'wo dho woo- 'kɔ -nu waa- wo dheebhang ɔɔɔn- -nu waa- dhong -nu, wo dë -nu, wo dhe -nu waa- woo- dhebhɔ -nu, woo- 'në -nu "ɛɛn woo- 'bhlaa- -nu 'to n -wɔn 'gü, -wo -dho -a "dhiü -ziö -ta -slɔɔ, 'ö 'wo dho 'wo =sii 'ö 'yaa yën bha- -slɔɔ. ³⁰"Kɛɛ 'me 'wo me -bleesü -nu 'ka "töng ya- 'gü bha, -a me 'gbe -dhe -dho 'to =taama, 'ö 'me 'wo =taama 'pö "töng ya- 'gü bha- me 'gbe 'wo bɔ "dhiü.»

**"Gwënnɔ 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban yëkëme -nu
-bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë**

20 ¹Yö Yesu -ya pö: «-A pö 'a- wo "dhü bha- -gen -mü =dhe Atanna -bha -gblüedhe -yö =dhe ɔɔndë do 'ö yëkëme -da ö -gɔ 'bhlaa- kö -ya =saa bho =në- 'dhö. ɔɔndënë bha -dhekpaɔ tii 'gü yi do 'ka 'yö dho me mɔɔ- -dhe 'gü kö -wo yë kë ö -gɔ -drɔɔ -dhü -bhlaa 'gü. ²Yö 'wo =mɔɔ- =saa "dhi 'gü -suga do -dhekpaɔyi do, 'yö- -nu bɔ yë kë -dhe 'gü. ³=Dhe 'ö 'yënnɔ- "tɛɛ =ya -wo -së 'ka, 'yö dho 'zü me 'bha mɔɔ- -dhe 'gü. 'Yö dho 'yö -kpan me kpö 'bha -bha kö -wo do sië "dheɛdhö kö yë 'yaa- -nu -gɔ ⁴'yö- pö- -nu -dhe: Kaa -di 'pö -ka 'dho n -gɔ -drɔɔdhe 'gü kö 'ka yë kë 'mü, a -dho ka =saa bho- bho -kɔ 'ka.» ⁵=Dhe 'ö- pö- -nu -dhe "dhü, 'yö 'me 'wo bha 'pö 'wo -ziö 'wo dho. =Dhe 'ö 'yënnɔ- -ya -me -gɔ =zinng 'gü "töng bha -ya -loo, 'yö -drɔɔ -bhlaa dëme bha 'ö dho 'zü me 'bha mɔɔ- -dhe 'gü, 'yö 'dho 'bha wo kö 'yënnɔ- =ya 'kɔ me -gɔ 'ka, 'yö -kpan 'zü me 'bha -nu -bha, 'yö -wu do bha- pö- -nu -dhe 'yö 'wo dho 'pö. ⁶=Dhe 'ö 'yënnɔ- -gɔ =ya -ya -tɔn -ta, 'yö dho 'bha wo 'yö -kpan me kpö 'bha -bha 'zü kö -wo do sië "dheɛdhe bha- 'gü, 'yö- -nu dheɛ" kɔ 'ö- pö: «-Më -wɔn 'ö mü 'yö 'ka do -dhe ya- 'gü "weɛweɛ 'yö 'kii yë 'bha kë -dɛɛ?» ⁷Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «'Me 'ö dho yi 'sü =në- -me 'yaa 'dhö -wa!» 'Yö- pö- -nu -dhe: «=Dhe 'ö "dhü kö -ka 'dho kö 'ka yë kë n -gɔ -drɔɔ -bhlaa 'gü!» 'Yö 'wo dho 'pö.

⁸=Dhe 'ö "bin =ya 'ma, 'yö 'bhlaadë -ya pö ö -kɔdhiüme -dhe 'ö- pö: «-Bhö yëkëme -nu bha- -nu -dhe 'kii- -nu =saa bho, "kɛɛ -a zü bho 'me 'wo nu =taama bha =në- -nu -ta kö 'i- "dhiü ta 'me 'wo nu -bleesü bha- -nu -ta!» ⁹=Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö 'me 'wo nu yë "dhiü kö 'yënnɔ- -gɔ =ya -ya -tɔn -ta bha 'wo nu 'yö 'wo- -nu =saa bho -suga 'do 'do 'ka. ¹⁰Yö 'me 'ö woo -di 'pö, 'wo -da yë 'gü -bleesü bha 'wo nu. -Yö -kë -nu 'gü =dhe -a -nu -bha -dho ziö 'me 'wo nu =taama bha- -nu -bha -ta, "kɛɛ 'yö 'wo -suga 'do 'do -gblü -a -nu -ta 'pö. ¹¹=Dhe 'wo -suga 'do 'do bha- sü 'yö 'wo -ya -dɔn bho -sü -bha wo yun 'gü -drɔɔdhe dëme bha- 'ka ¹²'wo- pö: «'Me 'wo -da yë 'gü kö "bin =ya ma ya, i- -nu =saa -bho 'pö =dhe 'me yi -zë 'yi yë -kë 'yënnɔ- 'ka 'yi -gloo -bha yö yi 'dhö =dhe?» ¹³'Yö- -yɔ bɔ me do -gɔ 'ö- pö: «N "taɔngdë, 'mii "kpënnɔ- kë ka -gɔ -wa, "ɛɛn 'kwii =mɔɔ -suga do =në -wɔn 'gü, 'yö 'ka gun

-na yë zü bho -ee?» ¹⁴Dhe 'ö "dhü, -ka kaa- 'dho wo ka -saa bha- 'ka, me 'dhe 'wo nu =taama bha- -nu -saa -bho "dhü -wɔn -yö -ga ma =në n 'gü 'yö 'a- bho "dhü. ¹⁵"Een n -du -bha =nao 'yaa -mü, pë 'ö -dhi n -dhe 'maa -mɔɔ- -bha 'kaa- -kë 'ka -ee? "Een n "klv -kë -së -wɔn =në -siö ka -dhe -ee?»

¹⁶'Yö Yesu -ya pö: «Pë 'ö -kë 'yö 'a- pö ka -dhe -dhe (Atanna -bha 'wɔn kë -kɔ waa- me "bhu- -bha 'waa do, -a -wɔn 'gü) 'me 'ö nu -blëesü waa- 'me 'ö nu =taama -a -nu -saa- -dho kë do bha 'yö bha.»

**Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn pö -kɔ -yaaga -naa 'ö- pö -a
-dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 10,32-34; Dhukö 18,31-34)**

¹⁷'Ö gun kö Yesu -yö 'dho sië Zedhizadhëmö, waa- ö -bha =klang -nu 'yö me -kaɔng do ga =plë bha- -nu -dhe =plë 'gü 'ta -zian bha- -ta 'yö- pö- -nu -dhe: ¹⁸«-Ka -dhe -ga, 'dho do 'kwa- wo sië Zedhizadhëmö ya, -wo -dho mang Mëgböme n =gbao "saabhome -nu -gɔme -nu waa- Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔme -nu -gɔ 'ö 'wo n zë za 'ka, ¹⁹'yö 'wo n -dɔ 'me 'waa Zuifö 'ka- -nu -gɔ, 'yö 'wo =wɛɛ dɔ n -bha, 'yö 'wo n -ma -sabhlü 'ka, 'yö 'wo n dɔ "dhü -bha 'yö 'a ga 'yö- -dhekpaɔyi -yaaga -naa 'ka 'a -bö.

**Gba 'ö Zan waa- Zakö -nu dhe -ya -dhe Yesu -gɔ -a
-dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 10,35-45)**

²⁰=Dhe 'ö go yö -zë 'gü, 'yö Zebede -bha dhebho -yö -yɔɔn Yesu "sɔɔ 'waa- ö gbö -nu 'wo gun -keng- -a -bha =klangdhiü 'ka bha- -nu 'dhö 'yö zun ö kpiö 'gü- -dhe -bhea -dhe kian 'ka. ²¹'Yö Yesu -yö to 'ö- dhe' kpo 'ö- pö: «-Yö i "piü -dhe 'a kë i -dhe =dhe? 'Yö dhebho bha 'ö- pö: «-Bhö dɔ "gbu-, n dëme, kö n gbö -nu =plë ya, -due 'ö i "piü dhang- 'gü bha- -bhlëesü =dede 'ö- 'gü bha 'i- nu- -nu -dhe i -bha -gblüdedhe -yö -bha -yi 'ka -dhe!» ²²'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «Pë -nu 'ka- pö sië bha 'kaa- 'klɔɔ- dɔ. "Een 'wɔn "gbu- 'ö maa- "yi mü ya ka -mɔɔ -bha 'ka- mü -ee?» 'Yö 'wo- pö- -dhe: «-Iin, yi -mɔɔ -bha 'yi- mü.» ²³'Yö- pö 'zü- -nu -dhe: «-Yö "dhü -zë wo tean- 'ka -dhe 'wɔn "gbu- do 'ö maa- "yi mü bha ka -dho ka -bha mü, "kɛɛ -a 'dhe 'kö -gban -due 'ö n "piü dhang- 'gü -a -blëesü -sü -wɔn -zë -bha bha, ma -zë 'maa- -nu me -dhe -me 'ka, -a -gen -mü -dhe -yɛa -nu 'wo "dhü bha 'me 'ö n Dë -ya -ya -a -nu -gɔ -ya wo =në- -nu -bha 'ka.» (Yö =në- -nu -a -nu -dhe -me 'ka).

²⁴=Dhe 'ö- -bha =klang -nu bha- me -kaɔng do 'wo to 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö -siö -nu -dhe me =plë 'dhe 'wo bha- -nu kwi -bha. ²⁵'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe: «Ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö =dhe "segɔdhiüme -nu -wo -gbaɔn woo- "següme -nu -ta, 'ö faanme -nu 'wo faan -dhe -wo me -nu -ta. ²⁶'Kɛɛ -a -dhe 'yaa- -bha kö ka -zë ka -bha -yö kë "dhü. Ka -zë ka -bha 'ka 'me 'ö- "piü -dhe 'ö kë me =bhlëesü =dede 'ka Atanna 'gü bha- -dhea -bha kö- -me

-në -yö kè ka "dhiü -ziö wo -mε 'ka. ²⁷Me 'ö- "piü 'zü -dhe ö -due kè 'kpii- (Atanna "piü), -a -dhea -bha kö- -mε -në -yö kè kaa- =dhuëng 'ka. ²⁸Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö mang Mεgböme 'mii nu kö -wo ma -zè n "dhiü -ziö wo, "kεε 'yö 'a -nu kö ma -në 'a mε "bhu- -nu "dhiü -ziö wo kö 'a n -dɪ nu -a -nu dha -wɔn 'gü bha 'yö bha.»

Yesu -bha "yanwlüme =ple -kè "klüöklü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zè
(*Makö 10,46-52; Dhukö 18,35-43*)

²⁹-A -nu 'dho -sü 'ka, =dhe 'ö =wa 'go Zedhiko, mε 'gbe =dede -wo -ziö 'zü Yesu =keng-. ³⁰"Yanwlüme =ple -wo -gun -ya -sü 'ka zian "güng "piü -dhe 'bha 'gü mü. =Dhe 'ö =waa- ma =dhe Yesu -yö ziö sië, 'yö 'wo -ya "gbla -sü -bha 'wo- pö: «Yi Dëme, Davi Gbö, -bhö "ta yi -dhe -dhe!» ³¹Yö mε kpö 'wo gun Yesu =keng- bha 'wo -ya "gbla -sü -bha -a -nu -ta 'wo- pö -wo wo "dhi ta. "Kεε 'yö 'wo wo -wu "dhiü =wlü 'pö "gbu- 'ka 'wo- pö: «Yi Dëme, Davi Gbö, -bhö "ta yi -dhe!» ³²Yö Yesu -yö 'daɔnnu, 'yö- -nu -dhe, 'yö- -nu dheε" kpö 'ö- pö: «Ka- pö 'a- kè ka -dhe =dhe?» ³³Yö 'wo- pö: «Yi Dëme, -bhö yi "yan "dhiü "pu!» ³⁴=Dhe 'ö =waa- pö "dhü 'yö -wëë -yö bɔ Yesu -ta, 'yö ö -kɔ -yε -a -nu "yan -bha, -wo -to -dhe do bha- 'gü 'ö- -nu "yan "dhiü -yö -pu 'yö 'wo -dhe yö, 'yö 'wo -ziö Yesu =keng-.

Yesu -bha -da Zedhizadhemö -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zè
(*Makö 11,1-11; Dhukö 19,28-40; Zan 12,12-19*)

21 ¹=Dhe 'ö =wa 'dho =wa =yɔɔn Zedhizadhemö -dhe 'sɔɔ, 'yö 'wo bɔ 'pödhe 'wo- -dhe Betöfaze 'ö Odhivie -tɔn "pean "piü bha- 'gü. =Dhe 'ö =wa =loo 'pö- bha- "saan "dhiü, 'yö Yesu -yö ö -bha =klang -nu =ple bɔ, 'yö ö -wu kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: ²«-Ka 'dho 'pödhe 'ö -ya ka "dhiü bha- 'gü, 'ka 'dho ka -dho -kpan =soofëng -dhee do waa- ö 'në -a -nu -bha kö -wo -kplü -sü 'ka, kö 'ka- -nu "pu 'ka nu- -nu 'ka n -dhe! ³=Ya kè -dhe =wa ka dheε" 'kpɔ -kaa pö- -mε -dhe: «Yi Dëme -mawɔn -ya -bha». Ka- pö "dhü -yö -dho 'to -dhe do bha- 'gü 'ö ö -kɔ bho ka 'gü 'ö 'ka nu- nu 'ka n -dhe yö! ⁴⁻⁵'Pë 'ö Atanna -wudhiüloome -ya pö 'ö- pö -dhe:

«Sion -me -nu, -ka -dhe -ga,
kaa -gblüdë -yö nu sië ka "piü,
-a -bha -gblüedhe -yö dhɔng -sü,
-yö -ya -sü 'ka =soofëng do -ta,
"kεε =soofëng 'në "gbɔng -zian
'ö -tun ö dhe =keng- =në
'ö -ya -sü 'ka- -ta bha- 'gü -wɔn -yö -kè -kɔ bha =në- 'gü.

⁶Yö =klang -nu =ple bha 'wo dho, 'yö 'wo- -kè =dhe -kɔ 'ö Yesu -ya pö- 'ka- -nu -dhe bha- 'dhö. ⁷Yö 'wo nu =soofëng -dhee waa- ö 'në bha- -nu 'ka Yesu -dhe. 'Yö 'wo woo- sɔ -nu kpɔ- -nu -ta, 'yö Yesu -yö -ya =soofëng 'në bha- -ta. ⁸=Dhe 'ö =ya kè "dhü, 'yö mε kpö 'gbe bha 'wo -ya wo -bha -sɔ

-nu 'kpɔ -sü -bha zian -ta. 'Yö me 'bha -nu -du 'pö 'wo "dhü kwɛɛ" -nu -kan 'wo- -nu -loo -zian -ta -dhe -gban 'gü (-a "dhiama kian 'ka). ⁹'Mɛ 'wo bha- -nu kpö 'bha- -gun Yesu 'dhiü, 'yö- 'bha -yö gun- -taama, kö -wo 'dho sië "gɛɛ kɛ -sü 'ka- -zü, 'ö 'wo -bhabhoo kun- -ta 'wo- pö: «"Sookwedhi, -bha -bha -bha, Davi Gbö 'tɔ -yö bhɔɔɔɔ! 'Mɛ 'ö nu kwa Dɛmɛ 'tɔ 'gü bha- 'tɔ -yö bhɔɔɔ, -yö -bho "kpong =taa! -Yö bho "dhü dhang- "güüü!

¹⁰Yesu -bha -da Zedhizadhɛmö -sü 'gü, -a -ting -yö -da 'ö 'wo -ya wo 'ko -nu dhɛɛ" 'kpɔ -sü -bha 'wo- pö: «Dee ya!» ¹¹=Waa- pö "dhü, 'yö me "dhaa 'wo gun- -keng- bha =waa- pö: «Atanna -wudhiüloome 'wo- -dhe Yesu, 'ö go Nazadhetö Gadhidhe -se 'gü bha yö -mü.»

Yesu -bha -bhlëë -ya Atanna -dhɔkëgükö -bha -kɔ

-dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 11,15-19; Dhukö 19,45-48; Zan 2,13-22)

¹²'Yö Yesu -yö dho 'yö -da Atanna -dhɔkëgükö 'ö 'plöö mü bha- 'gü. 'Yö 'mɛ 'wo gun "dhɔɔ dɔ sië oo, 'mɛ 'wo gun pɛ 'dhɔ sië oo, 'yö -ya -a -nu kɛ -sü -bha, 'yö -ya 'mɛ 'wo nu 'wëë- fië bho -dhe 'gü 'wëë- 'dhe 'ö Atanna -dhɔkëgükö 'gü mü bha- -bha bha- -nu -bha 'kpongpa -nu 'wo gun 'wëë- fië bho sië- -ta bha- -nu "dhiü -zuö -sü -bha, waa- 'mɛ 'wo gun -tong -nu "dhɔɔ dɔ sië mü (kö -wo "saa- bho- 'ka bha-) -nu -ya -ta -gbloo -nu 'dhö.

¹³=Dhe 'ö -ya ö bo 'yö- pö- -nu -dhe 'ö- pö: «-Yö -ben zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëédhe 'gü -dhe:

<Wo -dho ma 'kɔ -dhe -bhea Atanna -dhe 'gü -kɔ>

"kɛɛ ka -zë 'ka- kɛ -kwaanme -nu -ya 'gü -yɛ 'ka.»

¹⁴=Dhe 'ö -ya kɛ "dhü, 'yö "yanwlüme -nu waa- -genloome -nu 'wo nu Yesu "piü Atanna -dhɔkëgükö 'gü mü, 'yö- -nu dha -a -nu -bha "yua -nu -gɔ.

¹⁵Yesu 'dhö gun 'wɔn -sɛsɛngbɔ -nu bha- -nu kɛ sië "dhü kö 'nɛ 'sɛɛnnɛ -nu -wo -zlöö bho sië- -zü Atanna -dhɔkëgükö 'gü 'wo- pö: «-A 'tɔ -yö bho! Davi Gbö 'tɔ -yö bho! =Dhe 'ö "saabhome -nu -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'wo- -dhe yö "dhü, 'yö -siö -nu -dhe. ¹⁶'Yö 'wo- pö Yesu -dhe 'wo- pö: «"Gbla -kɔ suu 'wo- kɛ sië ya i- -dhe -yö -ee?» 'Yö Yesu -ya pö: «=Iin, a- -ma "kɛɛ 'yaa -ben zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëédhe 'gü -dhe:

<I 'tɔ bho -sü -dho 'go 'nɛ 'sɛɛnnɛ -nu "dhi 'gü,

waa- 'nɛ "blë -dee -nu 'dhö -ee?»

"ɛɛn 'kii- -wu pö do -ee?»

¹⁷=Dhe 'ö -ya kɛ "dhü, 'yö go 'pödhe bha- 'gü 'yö dho Betani 'yö -wɔ mü.

Yesu -bha "dhang -da figö -dhü do 'bha -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 11,12-14.20-24)

¹⁸=Dhe 'ö gun ö yee kɛ sië kö -yö 'dho Zedhizadhɛmö -a -tadhekpɔɔta dhia" 'piü, 'yö din- -ya kun zian -ta. ¹⁹'Yö dho 'ö -kpan figö -dhü do -bha

zian 'ka, 'yö =yɔɔn- 'sɔɔ kö- -kpu 'bha 'dhö mü kö 'ö- bho 'ö- -bhö, "kɛɛ 'yö 'yii pɛ 'bha yö- 'gü, 'yö- "dhe -dɪ -slɔɔ =nɛ yö mü, (-a -gen -mü -dhe 'ö gun 'dhü kö figö -pɛ kɛ "tɔng 'yii =loo -kö), -yö "dhang -da figö -dhü bha- -bha yö =nɛ- -wɔn 'gü 'ö- pö: «I bhe 'ya 'dho -ya i 'gü 'zü tongtongdhö!» Figö -dhü bha -yö -to -dhe do bha- 'gü 'ö ga. ²⁰Dhe 'ö- -bha =klang -nu bha 'wo- -dhe yö "dhü, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn =dedewo 'yö 'wo- pö Yesu -dhe: «-Yö kɛ -kɔ -kɛ =dhe 'yö figö -dhü 'kö ya 'ö ga 'gü klöö- -bha "dhü?» ²¹'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhe tɛan- =dede 'ka =dhe: =Ya kɛ =dhe kö -zu -yö Atanna -dhe -sü -yö kɛ ka -gɔ kö 'kômüdhe 'yii kɛ- "piü, 'wɔn 'a- -kɛ figö -dhü bha- 'ka bha, ka -dho -a kɛ 'ö ka -ya mü 'ka- pö -tɔn -zian -dhe: «-Bhö 'go i "gbluv bha- 'gü kö 'i dho -pö =weeyi =bhaa!» 'ö -kɛ "dhü ka -wu "dhiü. ²²=Ya kɛ =dhe 'ka ka -zu yö Atanna -dhe, pɛ "pepe 'ka dho- -gbadhe -a -gɔ ka -bha bhea" -sü 'gü, -yö -dho -a kɛ ka -dhe.»

Yesu -bha -to -bha -sü -gengodhe -dhiang 'ö- zɛ 'ö Matiö -ya pö
(*Makö 11,27-33; Dhukö 20,1-8*)

²³=Dhe 'ö =wa 'dho "dhü =wa =loo Zedhizadhémö, 'yö Yesu -yö -da 'zü -deewo Atanna -dhökëgükö 'gü, 'yö -ya mɛ draan- -sü -bha mü. 'Yö "saabhómɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- -kweagbö -nu 'wo 'se 'gü, 'wo nu 'yö 'wo- pö- -dhe: «Wɔn -nu 'i- -kɛ -nu wo ya, i- -kɛ de =nɛ- -bha kɛ 'gü? "Eɛn de =nɛ- pö 'i- kɛ "dhü?» ²⁴'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'pö- -nu -gɔ 'ö- pö: «A -dho ka dheɛ" do 'kpɔ 'pö, =ya kɛ =dhe 'ka- -yɔ bɔ n -gɔ kö mang -dɪ 'pö 'a 'wɔn -nu bha- kɛ 'mɛ 'ö- -bha kɛ 'gü kö 'a- -mɛ pö ka -dhe. ²⁵De =nɛ Zan bɔ kö -yö mɛ "zu? Atanna -ee, "ɛɛn mɛ "bhu- -nu -ee?» =Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö 'wo -ya -a -pö wo 'ko -dhe -sü -bha 'wo- pö: «=Ya kɛ =dhe 'kwa- pö- -dhe =dhe Atanna -mü, -yö -dho kwa dheɛ" 'kpɔ 'zü 'ö- pö: «'Kɛɛ -yö -kɛ -mü =dhe 'yö 'kii 'dhang bho -wu 'ö- pö n -bu 'gü bha- "dhiü?». ²⁶'Kwii kɛ- pö "dhü 'zü 'kwa- pö: «Mɛ "bhu- -nu -mü 'kwa -kpla "següme -nu -gɔ, -a -gen -mü =dhe mɛ =gban "pepe -wa 'wɔn -dɔ =dhe Atanna -wudhiüloomɛ =nɛ gun Zan 'ka.» ²⁷=Dhe 'ö =ya kɛ "dhü, 'yö 'wo- -yɔ bɔ Yesu -gɔ 'wo- pö: «Yaa- -mɛ dɔ.» 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe 'pö 'ö- pö: «-Eɛ, kö mang -dɪ 'pö 'mii 'dho n -bha -gen pö ka -dhe.»

Yesu -da "gwënnng 'ö -gban dheebhangzɛ -nu -ple -bha 'ö Matiö -ya pö

²⁸=Dhe 'ö Yesu =ya ö bo- -pö -nu -dhe "dhü -sü 'ka, 'yö- pö: «'Gwënnng 'ö maa -da bha, 'ka ka -bha 'sü- 'gü!» 'Yö- pö: «Gɔndɛnɛ do 'bha bha- gbö -nu -wo -gun =ple. Yi do 'ka 'yö- pö- mɛ -blɛɛsü -dhe: «Gɔnnɛ, -bhö 'dho =dɛɛ -zɛ 'gü n -gɔ 'bhlaa- kö 'i yɛ kɛ 'mü!» ²⁹'Yö 'nɛ bha 'ö- pö ö dɛ -dhe: «N dɛ, 'mii 'dho 'dho.» "Kɛɛ =dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'ö =ya ö "tɛɛ 'nɛ 'bha 'pa 'ö =ya ö -zu 'gɔn, 'yö -ziö 'yö dho mü. ³⁰-A mɛ 'dhe 'ö to bha 'yö- dɛ -ya pö 'pö- -dhe =dhe -kɔ do 'ö- pö- 'ka mɛ -blɛɛsü -dhe bha- 'dhö. 'Yö yö -zɛ 'ö- pö: «-A =oo, n dɛ, 'bha- pö "dhü 'ma- ma.» "Kɛɛ 'yö 'yii 'dho. ³¹-Ya kɛ "dhü kö mɛ

=ple bha- de -sü 'pö kē ö dē -wu -ya -bhlēē 'gü?» 'Yö 'wo- pö- -dhe: «-A me -blēēsü.»

'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe 'ö- pö: «A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka -dhe: -Flüme -nu 'wo -kē 'niisongkunme -nu 'ka bha waa- -zuadhe -nu -wo -dho -da Atanna -gɔ -gblüädhe 'gü ka "dhiü. ³²-A -gen -mü -dhe Zan kē -nu 'ö zian 'ö- du 'yaa -bha -a -zɔn ka -dhe, "kēē 'kii 'dhang bho- -wu "dhiü, "kēē 'sa 'niisongkunme -nu 'kö 'wo bha waa- -zuadhe -nu -zē -wo kē 'dhang bho- -wu "dhiü, 'ö- -kē "dhü -sü -gban waa- -bha -bha, ka zuē" 'yii slēē-tongtongdhö kö 'ka 'dhang bho- -wu "dhiü.»

**"Gwënnng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban buzankëme -mawɔn
yaa -nu -bha 'ö Matiö -ya pö
(Makö 12,1-12; Dhukö 20,9-19)**

³³-Dhe 'ö -ya kē "dhü 'yö Yesu -ya pö 'zü- -nu -dhe -deewo 'ö- pö: «-Ka ka 'tu 'to "gwënnng 'ö maa- -da bha- -bha!» 'Yö- pö: «Gɔndënë do =nē gun, 'yö -drɔɔ -bhlāa -yö gun- -gɔ. 'Yö- zü -klēēn, 'yö -drɔɔ "yi -bho 'gü -ye do pɔn, 'yö dho 'yö 'kɔ 'nē do dɔ kö -yö -nu kē -dhe bha- -maa -kē =wlöö -kɔ 'ka. 'Yö ö -bha 'bhlaadhe bha- -da buzān 'gü, 'yö dho "ta 'gü. ³⁴-Dhe 'ö- -ga -dhe -drɔɔ ga bho "tüng -ya -loo, 'yö ö -bha gwëézē -nu bɔ kö buzankëme -nu bha -wo ö -bha 'ö -slɔɔ -a dɔ- -nu -gɔ kö -wo nu- 'ka ö -dhe. ³⁵"Kēē 'yö 'me 'wo bha 'wo gwëézē -nu bha- -nu kun 'yö 'wo- me do -ma tēētēēdhö, 'yö 'wo- me do zē, 'yö 'wo- me -yaaga -naa -zuö -gwē 'ka 'yö to- "dhiü 'ö ga 'pö. ³⁶'Yö 'bhlaa dēme -yö dɔ 'zü 'yö- me 'bha bɔ, 'yö me 'dhe 'wo bha 'wo -kē 'gbe 'ö -ziö 'me 'wo gun -blēēsü -a -nu -ta, "kēē 'yö buzankëme -nu bha 'wo- -nu -kē 'zü -dhe -kɔ do 'wo me -blēēsü -nu -kē 'ka bha- 'dhö.

³⁷-Dhe 'ö -ya kē "dhü, 'yö 'bhlaa- dēme bha 'ö ö -zu gɔn -dhe -yö kē 'ö- wo gwëézē -nu 'ka 'yö -kē. 'Yö ö gbö bɔ. ³⁸"Kēē -dhe 'ö buzankëme -nu bha 'wo- gbö bha- yö, 'yö 'wo- pö wo 'ko -dhe 'wo- pö: «'Mē 'ö yöö kē 'bhlaa- ya- -mē 'ka yipleebha 'yö bha, -ka kwaa- 'kun 'kwa- zē kö -dhe bha -yö 'to kwa -gɔ!» ³⁹'Yö 'wo- kun 'yö 'wo- sü 'wo go- 'ka -drɔɔ -bhlāa 'gü, 'yö 'wo- zē.

⁴⁰'Yö Yesu -yö 'me 'wo "tu 'to siē- -wu -bha bha- -nu dheē" kpɔ 'ö- pö: «Ka ka -zu -gɔn -dhe 'bhlaadhe bha- -me bha -ya nu, -yö -dho buzankëme -nu bha- -nu kē -dhe?» ⁴¹'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «'Mē -mawɔn yaa -nu bha -yö -dho -a -nu 'kun =nē- wo 'ö- -nu zē, -a -nu -wēē 'yii 'dho- kē, 'yö ö -bha -dhe bha- sü 'ö -dɔ mē "wēē -nu 'ö -waa- -yē kē 'wo dho- -bha nu- -dhe -a -nu "tüng -bha bha- -nu -dhe.»

⁴²'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe 'ö- pö: «Pē 'ö -ben zē -sü 'ka Atanna -wu 'gü -dhe:

«-Gwē 'ö 'kɔdɔmē -nu 'wo wo -kwaa- -zü bha =nē,
kē -kē 'kɔ "kpan -ya -ta -gwē 'ka» bha 'kii- ma do -ee?
"Eēn 'yaa -ben zē -sü 'ka "dhü -ee?

«Kë 'ö- wo "dhü bha -yö -go kwa Dëme =në- 'gü,
 -yö "dhabhliwɔn 'ka kwa -zë kwa "yan 'gü.»⁴³ 'Yö- pö- -nu -dhe 'zü
 'ö- pö: «Yö =në -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhe -dhe: Atanna -dho ö
 -bha -gblüädhe bha- 'sü (Zuifö -nu) ka -gɔ 'ö- nu me "wæe -nu
 'wo =mɔɔ- -bha 'wo- =trɔɔn -së -kë -a -dhe bha- -nu -dhe. ⁴⁴-A
 -gen -mü =dhe -gwë 'ö 'kɔɔme -nu -wo wo =kwa- -zü "dhü
 bha 'me 'ö dho -pö -ta, -a -me -dho "yɛ, 'sa yö -zë yaa- -pö 'me
 'ö- -ta -a -me -dho -büü bho.»

⁴⁵Yesu 'dhö "gwënnɔ -nu 'ö -da "dhü bha -dhe 'ö "saabhome -nu -gɔme
 -nu waa- Fadhizien -nu 'wo- ma, -wo kë- 'wɔn -dɔ -dhe -yö -wɔ wo =në
 wo 'ka. ⁴⁶'Yö 'wo -ya -a "slë mɔɔ- -sü -bha kö 'wo- 'kun, "kɛɛ kö -wo "suü
 sië me kpö bha- -nu -gɔ, -a -gen -mü =dhe kö wo -zë -wo Yesu 'sü sië =dhe
 Atanna -wudhiüloome =në- 'dhö.

Troo 'kpüi- 'ö -gban dhe 'sü -sü -bha -a kë "gwënnɔ 'ö

Yesu -ya -da 'ö Matiö -ya pö

(*Dhukö 14,15-24*)

22 ¹=Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö Yesu -yö dhiang 'bha zë 'zü "tv -to ö -wu
 -bha -me -nu -dhe 'ö- pö: ²«Atanna -bha -gblüädhe bha- =teni -kë
 =dhe -gblüädë do 'ö ö gbö -bha dhe 'sü -sü troo yi kpö =në- 'dhö. ³=Dhe 'ö
 troo bha- yi =ya =loo, 'yö ö -bha gwëézë -nu bɔ 'me 'ö- -nu -dhe troo bha-
 -ta bha- -nu -dhe -dhe 'gü, "kɛɛ 'yö 'me 'ö- -nu -dhe bha 'wo -kɔ. ⁴'Yö -ya
 mü 'zü 'ö me 'bha bɔ 'yö- pö- -nu -dhe: «-Ka 'dho 'ka- pö- 'me 'a- -nu -dhe
 bha- -nu -dhe -dhe -bhöpë -gbaan ma, 'ma ma -du -nu waa- ma -tuü "wæe
 -nu 'ö =wa "yɔn kë -a -gban zë, -a -gbɔ =ya 'go peng -ta, -wo nu kö 'kwa
 dhe dɔ -pë bha- -bhö.» ⁵"Kɛɛ 'yö 'me 'ö- -nu -dhe bha 'wii wo "tv kë -a -bha
 =dhiɔwu bha- -bha, 'yö 'wo dho wo -mawɔn -nu kë -dhe 'gü. -A me 'bha -ya
 "wli 'yö dho ö -gɔ 'bhlaa-, 'yö- me 'bha -yö =wli 'yö dho ö -bha "dhɔɔ dɔ
 -zian 'ka. ⁶'Yö- me 'bha -nu -dɔ 'pö 'wo gwëézë -nu bha- -nu kun 'wo- -nu
 =wëädhe bho 'yö 'wo- -nu zë.

⁷-A kë 'wo- wo "dhü bha, 'pu 'ö- wo -gblüädë bha- -bha -a -naa 'yii kë. 'Yö
 ö bha "sɔdha -nu bɔ 'yö 'wo dho 'wo mezëme -nu bha- -nu zë, 'yö 'wo- -nu
 -bha 'pö- -nu -gü. ⁸=Dhe 'ö go mü, 'yö- pö ö -bha gwëézë -nu -dhe -dhe:
 «-Dhököpë ya -ya ma, "kɛɛ me -blɛsü -nu 'a- -nu -dhe bha 'waa gun- =bhlëë
 'gü -me 'ka. ⁹=Dhe 'ö "dhü, -ka 'dho zian -gloo -ta -dhe -nu 'gü 'dɔɔndhö, kö
 me "pɛpɛ 'ka dho -kpan -a -nu -bha kö 'ka- -nu -dhe!» ¹⁰=Dhe 'ö =yaa- pö
 "dhü, 'yö- -bha gwëézë -nu bha 'wo dho zian -gloo -ta -dhe -nu 'gü 'yö 'wo
 'wɔnsëkëme -nu oo, 'wɔnyaakëme -nu oo, me "pɛpɛ kö 'wo -kpan -bha, 'yö
 'wo- -nu -dhe, 'yö -dhökédhe -kë 'gü -kɔ bha 'ö pa.

¹¹=Dhe 'ö me =ya 'kɔ pa =dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö -gblüädë -yö nu kö 'ö ö
 "yan -kpan 'me 'wo nu ö -bha =dhiɔwu -bha bha- -nu -bha. =Dhe 'ö =ya -da
 'kɔɔdhö, 'yö ö "yan -kpan gɔndë do 'bha -bha mü kö -dhökédhe bha- -ta

-sɔ ('ö- -pë -kë -a -yan -ta kö 'ö- -gbao 'me 'wo dho -da 'kɔ bha- 'gü -a -nu -gɔ =dhe -kɔ 'wo- -kë 'ka wo wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö 'ö 'yaa 'me 'ö- -gɔ 'yaa -da -dhɔkédhe -kë 'gü -kɔ 'gü bha) 'yaa- -bha, ¹²'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «N "taɔngdë, i -da 'kɔ ya- 'gü -kɔ -kë =dhe kö -dhɔkédhe -ta -sɔ 'kô ya 'yaa i -bha? "Kɛɛ dhɛɛ" kpɔ 'ö bha- -yɔ 'yii- -slɔɔ 'me bha- -gɔ.

¹³'Yö -gblüdë -ya pö ö -bha gwëézë -nu -dhe 'ö- pö: «-Kaa 'kun 'ka -kɔ waa- -gen -nu -lö kpɛngkpɛnggdhö kö 'ka- -zuö -dhetiidhe 'gü "kpɛnggdhö kö -yö -wëë -gbu bɔ kö -yö ö "sɔn "dhiü -bhö 'ka klöklödhö.

¹⁴=Dhe 'ö Yesu =yaa- pö "dhü, 'yö ö -wu "zɔ dɔ 'ö- pö: «-A pö 'a- wo "dhü bha- -gen -mü -dhe me 'ö Atanna -ya -nu -dhe kö -wo -ya ö -bha -ya 'gü bha -wo 'gbɛ "dhü tɛan- 'ka, "kɛɛ me 'dhe 'wo dho kë -a dhɔɔbhaame =dede 'ka 'ö 'wo dho 'to- -bha 'to 'gü =në 'waa 'gbɛ.

'Nii- sɔng -bho Wlɔmö -me -nu -bha -gblüdë -dhe -sü -dhian 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

(Makö 12,13-17; Dhukö 20,20-26)

¹⁵=Dhe 'ö Yesu =ya bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö Fadhizien -nu 'wo zun -a "slë mɔɔ- -sü -bha kö 'wo- 'kun -a -dɪ -wu -bha, 'yö 'wo- -ya 'kwëë- -kë. ¹⁶'Yö 'wo woo- -klangdhiü -nu 'bha -nu waa- Edhodö -bha me 'bha -nu bɔ Yesu "piü, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, yi- 'wɔn -dɔ =dhe i tɛanwɔn =në- pö, 'ö 'i me =klang -nu -kë tɛanwɔn 'ö zian 'ö dho Atanna "piü =në- -zɔn me -dhe -a 'ka, 'bhaa "suü me "bhu- -nu -gɔ, -a -gen -mü -dhe 'bhaa -kpla me 'bha -gɔ -a -bha kë -tiandhö -sü -bha. ¹⁷-A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'nii- sɔng 'yi- bho sië Wlɔmö -me -nu -bha -gblüdë 'kpüi- -dhe ya -yö këwɔn 'ka, "ɛɛn 'yaa këwɔn 'ka? i -bha 'ö 'i i -zu gɔn- 'ka -a pö yi -dhɛ!» ¹⁸"Kɛɛ 'ö gun "dhü kö Yesu -ya -nu zuëpiüwɔn -dɔ, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Flüme -nu 'ka ya, 'wɔn 'ö 'ka -zu "piü 'yaa kë "dhü, n 'gü =në 'ka nu- dan.» ¹⁹'Yö- pö: «-Ka 'wëëga 'wo 'nii- sɔng bho- 'ka bha- do -zɔn n -dhe!» 'Yö 'wo "tanmaga do nu- -dhe. ²⁰'Yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «De =në- -gɔ "blɛɛn- waa- -a 'tɔ 'wo 'wëëga ya- -ta ya?» 'Yö 'wo- pö- -dhe: ²¹«Wlɔmö -me -nu -bha -gblüdë 'kpüi- -mü.» 'Yö- pö- -nu -dhe 'ö- pö: «Kö -ka 'pë 'ö- -bha 'ka -a nu- -dhe kö 'ka- 'dhe 'ö Atanna -bha 'ka -a nu Atanna -dhe!»

²²=Dhe 'ö 'me 'wo bha 'wo dhiang -yɔ 'ö Yesu -ya bɔ bha- ma, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn 'yö 'wo- to 'mü 'wo -ziö.

Dhɛɛ" 'ö -gban -go ga 'gü -sü -bha 'ö Sadusien -nu 'wo- kpɔ Yesu -gɔ -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 12,18-27; Dhukö 20,27-40)

²³-A yi do bha- 'ka 'yö 'me 'wo -kë 'pö Sadusien -nu 'ka 'ö 'wo- pö 'me =ya ga 'yaa -bö 'zü bha 'yö- me ga 'bha 'wo nu Yesu "piü 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: ²⁴«Yi Dëmɛ, Moizö -ya -pö yi 'bha 'ka -dhe =ya kë =dhe me 'bha =ya ga kö 'në 'yaa- -me -gɔ, -a -dheɛ -bha kö- -me 'zlaa- -ya -me -bha dhebho bha-

'sü kö weng -wo 'në 'kpɔ -a -dhoo 'ö ga bha- -bha 'kpɔ 'gü kö -yö kë -dhoo bha- 'tɔ 'ka. ²⁵'Kεε 'sa dheebhangzë -nu "saɔplɛ 'bha -wo -gun yi kpɔ 'gü yi 'bha 'ka, 'yö- mɛ 'kpiisü -yö dhe sü 'yö dho 'ö ga kö 'wii 'në 'bha 'kpɔ. 'Dhe 'ö -kë -dhe 'wii 'në 'kpɔ bha 'yö- -bha dhebhɔ bha 'ö -ya -a 'zlaa- -gɔ. ²⁶-A mɛ -ple -naa bha 'zü waa- dhebhɔ bha 'wii 'në 'kpɔ 'yö ga, 'yö- mɛ -yaaga -naa -bha 'dhö -kë 'pö "dhü 'yö 'wo dho- 'ka "dhü "dhü "dhü, 'yö dho 'ö zun- mɛ "saɔplɛ -naa -bha, 'yö ga kö 'wii 'në 'kpɔ do.

²⁷-Dhe 'ö- -nu -gban =wa ga, 'yö dhebhɔnë bha yöö -dɔ 'pö 'ö ga. ²⁸-Ya kë "dhü, yi 'ö 'mɛ =wa ga 'wo dho -bö 'ka bha =ya =loo bha -oo, -a dhebhɔ bha- -dho kë mɛ "saɔplɛ bha- de -sü -në- -bha dhebhɔ 'ka kpenngdhö? Dheε" 'yi- kpɔ "dhü bha- -gen -mü =dhe -a -nu -gban -wo kë- -sü dhe 'ka!»

²⁹'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Ka ka -dɔ -pö, -a -gen -mü =dhe 'kaa 'pë 'ö -ben zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëédhe 'gü bha- dɔ. =Ya 'go mü 'zü 'kaa Atanna -bha 'gügbudhe dɔ. ³⁰-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe 'mɛ =wa ga -a -nu -bö -yi bha- 'ka, dhe 'sü -wɔn 'yii 'dho kë, "εεn gwaan- 'kpɔ -wɔn 'yii 'dho kë, mɛ =gban- -dho -tosea kë =dhe Atanna -bha "kië -nu 'wo dhang- 'gü bha =në- 'dhö. ³¹-A 'dhe 'ö -gban 'mɛ =wa ga -a -nu -bö -sü -bha 'pö bha, 'pë 'ö Atanna -ya pö ka -dhe -a -bu 'gü 'kii- ma =në wo do -ee?

³²Atanna -ya -pö:

«Ma =në 'a Ablaamö -bha Atanna 'ka,
'a Izaakö -bha Atanna 'ka,
'yö 'a Zakɔbö -bha Atanna 'ka.»

A- -pö ka -dhe =dhe -ya kë 'nu =dhe 'mɛ =ya ga kö =ya ga 'yaa -bö 'zü, kö -a pö 'ö Atanna -ya wo "dhü bha- -gen 'yaa 'dhö, "kεε -yö kë ka "yaan -dhe mɛ 'yaa ga kö mɛ- 'to- 'gü, 'mɛ =wa ga bha -wo "yaan, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'ö- -nu 'tɔ pö ö -bha bha 'yö bha, ('yaa "dhü 'nu kö -yö -dho -a pö ma =në 'a gun- -nu -bha Atanna 'ka). ³³'Wɔn bha- -yɔ 'ö Yesu -ya bɔ "dhü bha, 'mɛ 'wo- ma -wo -gun kpö 'ka, "kεε -a 'wɔn =në- -nu kɔn -zianwo.

**Atanna -bha 'tɔng- -gban "pepe =bhlëësü 'ö- 'gü 'ö Yesu -ya
pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 12,28-34; Dhukö 10,25-28)**

³⁴-Dhe 'ö Fadhizien -nu waa- ma =dhe dhiang -yɔ 'ö Yesu -ya bɔ Sadusien -nu -gɔ bha yaa- -nu "dhi ta =wa 'dho, 'yö 'wo =loo 'ko -ta. ³⁵'Yö- -nu -bha mɛ do 'ö kë Atanna -bha 'sëédhe dɔ mɛ 'kpii- 'ka, 'yö Yesu dheε" kpɔ -a 'gü dan kian 'ka 'ö- pö: ³⁶«'N Dëme, Atanna -bha 'tɔng- -nu 'wo- -gɔ 'sëédhe 'gü bha- -mɛε -sü =dede =në- =bhlëësü 'ka?» ³⁷-Dhe 'ö -yaa- pö "dhü 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Tɔng- -nu bha- =bhlëësü =dede 'ö- 'gü yö -mü =dhe: -A -dheε -bha kö i Dëme i -bha Atanna bha a- -dhɔ -yö i kë 'böbödhö, kö 'i- -wɔn 'kun i 'nii- 'ka klöklödhö, kö- -dhɔ bha =në -yö kë i -zugɔngüwɔn =gban "pepe -gen -gban -dhe 'ka bha- 'ka. ³⁸Atanna -bha

'tɔng- -nu bha- 'dhe 'ö- -wɔn 'dhö "gbu- 'ö -ziö -a =gban "pepe -ta 'yö bha. 39-A =ple -naa 'ö dɔ- 'dhe bha- "piü, "kɛɛ 'ö wɛng 'wo do yö -mü -dhe: I këyɔɔ -dhɔ -yö i kë -dhe -kɔ 'ö i -dɪ -dhɔ -yö i -dɪ kë- 'ka bha- 'dhö. 40-Wu =ple bha =në Moizö -bha 'sëédhe =gban "pepe waa- Atanna -wudhiüloomɛ -nu -bha =gban zü -gban 'gü 'ka.

**'Wɔn 'ö -gban Atanna -bha -Yame waa- Davi -a -nu -bha -a -dhiang 'ö
Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 12,35-37; Dhukö 20,41-44)**

41'Ö gun kö Fadhizien -nu =wa =loo 'ko -ta, 'yö Yesu -yö dheɛ" 'kpɔ do -kë -nu -gɔ 'ö- pö: 42«Ka ka -zɔ -gɔn Atanna bha -Yame bha- -wɔn 'gü -kɔ kë -dhe? Ka ka -zɔ -gɔn =dhe -yö -dho 'go de =në- suu 'gü?» 43'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Yö -dho 'go Davi =në- suu 'gü.» 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe: "Kɛɛ -yö -kë -mü =dhe 'sa 'yö Davi -zë 'ö- -dhe Atanna -bha 'Nii- 'slüüslü -kɔ 'ka, n Dëmɛ? -A -gɛn -mü =dhe Davi -ya -pö yö =në- -bu 'gü yi 'bha 'ka 'ö- pö:

44 «Atanna -ya -pö n Dëmɛ -dhe:
-Bhö -ya -yea =bhlëésü ya- 'gü
-yö 'dho- 'ka "dhü -yö zun- 'ka yi
'a dho i 'yaɔ- -nu -da 'ka i -gɛn =wlöö bha- -bha!»

45-A -kë "dhü -sü 'gü 'mɛ 'kö Davi -zë 'ö- -dhe ö Dëmɛ, -yö -mɔɔ -bha 'ö -kë yö -zë bhaanë 'ka -kɔ -kë -dhe?

46Dheɛ" 'kpɔ 'ö Yesu -ya wo "dhü bha- -yɔ 'yii =slɔɔ mɛ do -zian -gɔ 'mɛ bha- -nu kpö 'gü kö -ya bɔ- -gɔ. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'ö sü yi 'dhe 'kö bha- -bha 'ö dho- 'ka "dhiü, -a -nu 'bha 'wii- dheɛ" 'kpɔ 'zü.

**Yesu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhizien -nu -bha -zɔ -to wo -dɪ 'gü -kɔ
-dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 12,38-39; Dhukö 11,43.46; Dhukö 20,45-46)**

23 1=Dhe 'ö -ya kë "dhü 'yö Yesu -yö zun dhiang -zë ö -bha =klang -nu -dhe -sü -bha waa- mɛ kpö 'wo gun mü bha- -nu 'dhö 'ö- pö: 2«Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhizien -nu -wo dɔ sië Moizö -due =në- 'gü bha kö -wa -bha 'tɔng- -zɔn ka -dhe. 3=Dhe 'ö "dhü pé "pepe 'wo dho- pö ka -dhe -kaa kë! "Kɛɛ kɛng- -nu ka 'ta -kɔ -zë 'ya 'dho kë do, -a -gɛn -mü =dhe -wo mɛ -nu =klang -kë 'ka "kɛɛ wo -zë 'waa- kë. 4Wo -zë -a -nu -bha 'tɔng- -zɔn -sü bha -yö -kë =dhe =kwɛɛ 'gbiin- dhu -sü kö -wa -ya mɛ =gbin- bha =në- 'dhö. -Wo mɛ -nu dɔ =në- bho- 'ka, "kɛɛ 'waa "wɪ- -bha kö wo -zë -wo wo kɔngga do -zian -ya -bha. 5-Wo wo -bha 'wɔn =gban -wɔn =gban -kë kö mɛ "bhü- -nu =në -wa -nu yö. Yö =në- -wɔn 'gü 'yö 'wo Atanna -wu "kplükplü -nu -ben zë 'sëédhe -ta, 'yö 'wo- -da wü kwi "gbeagbea -nu 'gü, 'yö 'wo- -ya wo -kpong "dhiü -dhe -nu waa- wo -gbe -bha -dhe -nu 'gü, 'yö- -nu -bha =gbauu- -nu 'sɛɛ 'dhö -kë =gblɛngblɛn.

⁶Yö 'wo -yea =bhlëesü -nu =në- =mɔɔ -dhɔkëdhe -ta -dhe -nu 'gü, 'yö 'wo -yea =sesengbo -nu =në- =mɔɔ kö 'wo -ya 'gü Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgüko -nu 'gü, ⁷yö- -nu 'piü =dhe -wo wo =në wo =bhlëë -ya "tüng =gban "pɛpɛ 'gü "dhɛdhe -nu 'gü kö me =gban "pɛpɛ -wo wo -dhe <n Dëmɛ> bha, ⁸"kɛɛ ka -zë 'ka 'dho "wɪ- -bha 'wo ka -dhe wo Dëmɛ, -a -gen -mü =dhe dheebhangzë -nu -mü me =gban ka 'ka. =Ya 'go mü 'zü ka Dëmɛ 'ö 'dhö -yö dosengseng. ⁹Mɛ 'bha 'ya dho- pö 'ka ö -dhe "kɔpung =taa yö ka dë -a =bhlëë -ya -wɔn 'gü 'ö 'ka -wɪ -bha, -a -gen -mü =dhe ka Dë -yö doseng, yö =në dhang- 'gü. ¹⁰'Ka 'dho "wɪ- -bha 'zü 'wo ka -dhe wo dëmɛ, -a -gen -mü =dhe ka Dëmɛ -yö doseng, yö -mü Atanna -bha -Yamɛ bha =në- 'ka. ¹¹'Mɛ 'ö- 'piü =dhe 'ö -due 'kpii- =slɔɔ ka kpö 'gü, -a -dhe -bha kö- -me =në -yö kè yè -kè ka -dhe -me 'ka. ¹²-A -gen -mü =dhe 'mɛ 'ö dho- pö 'ö ö -dɪ fië- bho 'ö "tɛabɔ -nu -bha, Atanna -dho -a -me -da -a "tɛabɔ -nu =wlöö. "Kɛɛ 'mɛ 'ö dho "wɪ- -bha kö -yö ö -dɪ -da ö "tɛabɔ -nu =gban =wlöö bha, Atanna -dho -a -me gba -due 'kpii- 'ka.

Yesu -bha Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhizien -nu këwɔn -nu -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö

(Makö 12,40; Dhukö 11,39-42.44.52; Dhukö 20,47)

¹³=Dhe 'ö =ya kè "dhü 'yö Yesu -ya pö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhizien -nu -dhe 'ö- pö: «'Tɔnggɔmɛ -nu kaa- Fadhizien -nu, ka -bha -yö -wëësü, =flüme -nu! -A -gen -mü =dhe ka Atanna -bha -gblüädëdhe "dhiü =në- ta me -nu -gɔ. Kaa =dede 'kaa "wɪ- -bha kö -yö kè kaa- =gblüädë 'ka, "kɛɛ 'sa 'kaa "wɪ- -bha kö- -dho 'dhö 'mɛ 'kö- -nu -bha -yö kè- -nu -bha -gblüädë 'ka.

¹⁴['Tɔnggɔmɛ -nu kaa- Fadhizien -nu, ka -bha -yö -wëësü, =flüme -nu, -a -gen -mü =dhe ka =në 'ka =geandhe -nu -tabhö -sü -gɔ -bha, "kɛɛ 'ka 'go mü 'sa 'yö 'ka -bhe -Atanna -dhe -kɔ 'gü =gblɛngblɛn -nu bha- -kè, kè "dhü kö -wo ka yö 'dhang -bho "dhiü -me -nu 'ka. Yö =në- -wɔn 'gü, 'yö 'wɔn 'ö Atanna dho- wɔ ka -ta 'yö dho kè -ziisü.]

¹⁵'Ka -bha -yö -wëësü, 'tɔnggɔmɛ -nu kaa- Fadhizien -nu, "gblüüdhetiime -nu, -a -gen -mü =dhe ka "ta -kpɔ "kɔpungtaadhe =gban "pɛpɛ 'gü, "ɛɛn =weeyi -ta -dhe -nu 'gü kö 'mɛ 'yaa Zuifö 'ka, "kɛɛ 'ö- 'piü =dhe 'ö -da Zuifö -nu -bha -bhe -Atanna -dhe -kɔ 'gü bha 'ka- yö, kö 'ka- kè -dho peng -kaso 'ö =geebɔ -a 'gü -me 'ka, 'yö 'ka- -kè 'yö- -me -bha -kè pè yaa 'ka -sü "dhiü -yö -ziö ka -bha -zë -ta -gen -yan 'ka -dhe pè =plɛ 'dhö.

¹⁶Zian -bho me 'ka -me "yan 'wü -sü -nu, ka -bha -yö -wëësü! -A -gen -mü =dhe ka- -pö =dhe: Mɛ =ya -sö -bhö Atanna -dhɔkëgüko 'tɔ 'gü kö -sö -bhö -sü 'yaa "dhü, "kɛɛ 'mɛ 'ö -sö -bhö "sënnng 'ö- -dhɔkëgüko 'gü bha =në- 'tɔ 'gü kö =ya -sö -bhö =dedewo.»

¹⁷-Gɔgütiime -nu, "yanwlüme -nu! Pè =plɛ bha- -mɛɛ =në- =bhlëë 'dhö 'kpii-? -A "sënnng bha "ɛɛn -a Atanna -dhɔkëgüko 'kö- "sënnng -kè "slüüslü

bha- yō -mü -ee? ¹⁸'Ka 'go mü 'zü, 'yō 'ka- pō -dhe: 'Mε 'ö -sō -bhō "saa-
-bho -ta -pē 'tō 'gü kö 'yii -sō -bhō. "Kεε 'mε 'ö- -bhō "saapē 'ö "saabhotapē
-ta bha -nē- 'tō 'gü kö -ya -sō =dede -bhō.

¹⁹-Gōgütüime -nu! Pē =plε bha- -mεε -nē -bhlēēsü? "Saabhodhe -ee εεn
"saapē -ee? 'Sa "saabhodhe -nē "saapē -kē -bhlēēsü. ²⁰A- -pō ka -dhe =dhe
mε 'ö -sō -bhō "saabhodhe 'tō 'gü kö -ya -bhō "saapē -nu -gban -nē- 'tō 'gü
bha. ²¹'Mε 'ö -sō -bhō 'zü Atanna -dhōkägükō 'tō 'gü, kö -ya -bhō Atanna
'ö- 'kōadhō -mü bha -nē- -gban 'tō 'gü bha. ²²'Mε 'ö -sō -bhō dhang- 'tō 'gü
kö -ya -bhō Atanna -bha -gblüädēdhe -gblooa- yō 'ö- -yεa 'dhō -mü bha -nē-
-nu 'tō 'gü bha.

²³Fadhizien -nu kaa- 'tōnggōmε -nu, ka -bha -yō -wēēsü, =flüme -nu!
-A -gen -mü =dhe pē -nu -zian 'ö- -zun "dhiü -bhlōō 'yaa 'dhō =dhe kpiēng
-nu, "dhōngbhεε -nu, "εεn siōnng" ga -nu 'dhō bha ka wo -zē -gban "pεpε
'nii- -bho Atanna -dhe, "kεε 'yō 'ka ka -ta yō mε draan- -wu 'kō- -wōn
'dhō 'gbu-, 'ö -kē Atanna -bha 'tōng- 'ka =dhe, -kē kpengdhō -sü -nu oo,
"klūsēdhe -nu oo, -to -wu -ta -sü -nu 'dhō bha wo -zē -a -nu -bha, "kεε 'sa
kö yō =nē kē -pē 'ka -blēēsü 'yō- -kpεa -yō gun -na dō- "piü.

²⁴Zian -bho mε 'ka -mε "yan 'wü -sü -nu! Ka 'ö 'ka ka mü -we -ziō -pee
'gü kē 'dhü kö =flanflannē -zian 'ya 'dho 'to- =bhaa 'ö 'ka- mü- 'ka bha, "kεε
'sa ka pē "gblügblü -zē -mēng!

²⁵Ka -bha -yō -wēēsü, 'tōnggōmε -nu, Fadhizien -nu, =flüme -nu! -A
-gen -mü =dhe ka =dhe 'mε 'ö "yitakōō -nu waa- pē -bhō 'gü -tea -nu kwi
-bha -dhe -zē -zu, "kεε 'ö- 'gü -zian -zē to "dhü =nē- 'dhō. (Ka 'wōn 'nē
seennē -nu 'kō bha- -kē =dhe -kō bha- 'dhō kē "dhü kö 'ka bhō mε -nu 'gü
Atanna -bhlēēyame -nu -bha "kεε kö) ka 'kōō -zian -zē -yō pa -sü 'ka kaa-
-kwaanpē -nu waa- pē yaya -nu 'ö ka zuē" -yō bhō- -bha bha -nē- 'ka.

²⁶Fadhizien -nu, "yanwlüme -nu! -Ka kaa- pē -bhō 'gü -tea -nu 'gü -dhe
"zu -kö -blēēsü kö 'ka gun -na -bha -dhe "zu kö -yō kē "puu!

²⁷Ka -bha -yō -wēēsü, Fadhizien -nu kaa- 'tōnggōmε -nu, "gblüüdhetiime
-nu! -A -gen -mü =dhe ka -bhō bun ö =wa "yōō "puu -da -bha -nē- -bha.
'Bha- kwi -bha -dhe yō i- pō pē -sē -zē 'bha =nε, "kεε kö- 'gü -zian -zē -yō
pa -sü 'ka mε ga zloō" waa- pē "busü -dt -slōō =nē- 'ka. ²⁸-Kō do bha -nē
'ka- -bha, =wa ka -ga ka kwi -bha ka -bhō mε -nu 'gü 'mε 'ö pō 'aa- -bha -a
-bha, "kεε ka "gblüüdhe -zē -yō pa -sü 'ka "kpēnng- -kē mε -nu -gō -sü waa-
'wōn yaa "wεε 'gbe =nē- 'ka.»

'Wōn 'ö Atanna yōō- wō 'mε 'wo bha- -nu -ta -a -dhiang

'ö Yesu -ya zē 'ö Matiö -ya pō

(Dhukö 11,47-51)

²⁹'Yō go mü 'ö- pō: «Ka -bha -yō -wēēsü, 'tōnggōmε -nu kaa- Fadhizien -nu,
"gblüüdhetiime -nu! -A -gen -mü =dhe ka Atanna -wudhiüloome -nu bun -nu -pē
-kē -sē 'ka, 'ö 'ka 'mε 'ö pō 'aa- -nu -bha -tosea -bha 'pō =dhe -a -nu 'dhō bha- -nu

bun -pë -kë -së 'ka. ³⁰Ö 'ka- pö -dhe: «Ya kë 'nu -dhe yi -tosea -kë yi "bhema -nu -bha "tüng 'gü kö yi -wu 'yii 'dho kë- -nu -bha "piü Atanna -wudhiüloome -nu zë -wɔn 'gü.» ³¹Ya kë "dhü kö kaa =dede ka- 'wɔn -dɔ -dhe 'me 'wo Atanna -wudhiüloome -nu zë bha- -nu 'gü -në -nu -mü ka 'ka. ³²Dhe 'ö "dhü kö -ka ka 'gü dɔ "gbu- kö yë 'ö ka "bhema -nu -wa zü bho bha 'ka- "dhiü -ya!

³³-Flüme -nu 'ka ya! «Ya kë "dhü ka -dho dha -kɔ kë -dhe -wëédhe bhodhe 'ö =geebɔɔ peng 'gü bha- -gɔ?» ³⁴Dhe 'ö "dhü -ka ka "tu to, a -dho Atanna -wudhiüloome -nu bɔ ka -dhe waa- me -kpaɔsü -nu waa- 'wɔndɔme -nu 'dhö. Ka -dho me 'bha -nu zë 'ö 'ka- me 'bha -nu dɔ "dhü -bha 'ö 'ka dho 'ka- me 'bha -nu -ma -nu wo -klangga 'ka kaa- -yakwëékégüko -nu 'gü 'ö 'ka- -nu -wëédhe bho 'pö- -nu 'gü 'ka -ziö 'ka. ³⁵Kë "dhü kö Atanna -bha me -nu 'wo- -nu zë "wlaa- 'gü "wëewëe 'wo -bho 'ka yi 'bha 'ka 'ö- zü -yö bho Abedhö 'ö pö 'aa gun- -bha bha- -ta 'ö dho 'ö zun- 'ka Zakadhi 'ö -kë Badhasi gbö 'ka 'ö 'ka- zë Atanna -dhɔkégüko 'gü, "saabhodhe waa- Atanna -dhɔkédhe =dede -a -nu =zinnng 'gü bha- -bha bha- "dhang -yö ka =në ka 'kun. ³⁶A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe: 'Me 'wo- -nu zë 'dɔɔndhö "dhü bha- 'gü -wɔn -dho nu 'me 'wo "tüng ya- 'gü ya =në- -nu -ta.»

**"Gbu 'ö Yesu -ya bɔ Zedhizadhemö -me -nu -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 13,34-35)**

³⁷Yö Yesu -ya pö: «Zedhizadhemö -me -nu, Zedhizadhemö -me -nu, ka 'ö 'ka Atanna -wudhiüloome -nu zë sië 'ö 'ka- me 'bha -nu -zuö sië -gwë 'ka 'ka- -nu zë- 'ka bha, 'ma- "slë mɔɔ- -kɔ =gban -kɔ =gban 'gü kö 'a ka =loo 'ko -ta -dhe -kɔ 'ö -tɔ -dhee -yö 'ö 'në -nu =loo- 'ka 'ö gban =wlöö bha- 'dhö, "këe 'kii- -yɔ bɔ n -gɔ! ³⁸-Ka -dhe -ga, a -dho n kwaa- ka -wɔn -zü 'ö ka -yeabhaadhe -yö to "fië. ³⁹-Ka -dhe -ga! A- pö ka -dhe -dhe 'ö sü "tüng ya- -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka "tüng 'ka dho- pö- 'ka -dhe 'dhuë- -yö 'to 'me 'ö dho nu kwa Dëme 'tɔ 'gü bha- -ta bha- -bha, 'kii 'dho n yö 'zü.

**Yesu -bha Atanna -dhɔkégüko 'wü -wɔn -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 13,1-2; Dhukö 21,5-6)**

24 ¹-Dhe 'ö Yesu -ya 'ö bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka, 'yö go Atanna -dhɔkégüko bha- 'gü 'yö dho. -Dhe 'ö 'dho sië 'yö- -bha -klang -nu 'wo =yɔɔn- "sɔɔ, 'yö 'wo- pö- -dhe 'wo- pö: «Yi Dëme, Atanna -dhɔkégüko ya i "yan -ya -bha "wë -ee? -A dhi -kɔ bha- -ga bha!» ²"Këe -dhe =waa- pö "dhü, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ka "yan -yö pë -nu bha- -nu -bha -ee? -Ka -dhe -ga! A- pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe: 'Kɔ 'ka- -ga sië bha- -gwë kpö do -zian 'yii 'dho 'to 'ko -ta "dhüng 'gü, -a =gban -dho 'wü trënrëndhö.»

**-Wëewɔn -nu 'wo dho kë kö "kpongtaadhe -yö gun -na yën -a -dhiang 'ö
Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 13,3-13; Dhukö 21,7-19)**

³-Dhe 'ö =wa 'dho =wa =loo Odhivie -tɔn =gbin-, 'yö Yesu -yö dho "sia- 'yö 'yaanu, 'yö- -bha =klang -nu 'wo =yɔɔn- "sɔɔ =ple 'gü 'yö 'wo- dhee" kɔ 'wo-

pö: «Yi Dëme, 'wɔn -nu 'i go- -pö yi -dhe -dhe 'gü ya, -wo -dho kë "dhü -më "tüng -në- 'gü, "ɛen -ya kë -dhe 'bha 'dho dhang- 'gü i "dhiü yee kë -sü waa- "se "dhiütöyi -nu bha, yi -dho -a -nu 'suan- bho -më -nu -në- -bha?»
 4'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ka -dhe -ga, -ka ka -zu kë ka -du "piü kö me 'bha 'ya 'dho "kpënn- kë ka -gɔ. 5-A -gen -mü -dhe me 'gbe- -dho nu n 'tɔ 'gü 'ö 'wo- pö -dhe wo -në 'wo Atanna -bha -Yame bha- 'ka. -Wo -dho "kpënn- kë me 'gbe -gɔ 'ö 'wo- -nu -kan Atanna -bha. 6-Ya 'go yö -zë 'gü, ka -dho -gblü -da -wɔn -nu ma ka -ziü -dhe -nu 'gü 'ö 'ka- -taong -nu ma -dhe =gblëen 'gü, "këe -ya kë "dhü ka "gblüüdhe 'ya 'dho "muu bho, -ka ka -zu -gban, -a -gen -mü -dhe 'wɔn -nu 'bha -wo -dho kë gbonggbongdhö 'yii 'dho 'to- 'gü, "këe 'sa kö "kpungtaadhe "dhiütöyi 'yii -loo -kö. 7"Segɔ 'bha- -dho "wlü 'ö -pö "segɔ 'bha- -ta 'ö 'wo -gblü gɔɔn, 'ö -gblüüdë 'bha -yö =wlü 'ö dho 'ö -gblü -da -gblüüdë 'bha -ta, 'ö "vüü -yö -da, 'ö "sɛ -yö =zii "segɔ 'bha -nu 'gü. 8"Këe yö -zë =gban -dho kë -dhe 'në 'kpɔ "gblükë zü bho -sü -në- 'dhö. 9-Ya 'go yö -zë 'gü, ka -san -dho me "bhu- -nu kë 'ö 'wo ka "dhiü dɔ -gɔme -nu -dhe, 'ö 'wo ka -wëë -kë wo 'ö 'wo ka zë -nu wo n -wɔn 'gü.

10 Me 'gbe =dede -dho 'go Atanna -bha zian -ta -a "tüng bha -në- 'gü 'ö 'wo wo 'ko -nu -san -kë 'ö 'wo -da wo 'ko -nu -dhe pë "piü. 11 Ö Atanna -wudhiüloome =flüsü -nu 'wo nu 'wo- "kpënn- -kë me 'gbe -gɔ 'ö 'wo- -nu -kan Atanna -bha. 12 Wɔn yaa kë -sü -dho kë -dhe 'yi 'dhö 'ö pa, 'ö "sanni -yö dɔ 'mü kö pë 'wo- -dhe -dho, me 'bhaa- dɔ 'zü. 13 Këe 'me 'ö dho 'ö 'gü dɔ 'gbu- 'ö 'dho 'ö zun- "dhiütodhe -bha -yö -dho dha. 14 Wɔn -taong -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüüdëdhe -wɔn -bha bha -wo -dho -a -dhiang zë "se =gban "pepe 'gü kö me =gban "pepe "tu -yö -da n -wɔn 'gü. Yö -në -ya bo -kë "dhü -sü 'ka "peepedhö, 'yö "kpungtaadhe "dhiü yöö 'to 'yö gun -na 'to.»

**Atanna -bhlëë -siö -pë yaa -yënnngsü -dhiang 'ö Yesu
 -ya zë 'ö Matiö -ya pö**

(Makö 13,14-23; Dhukö 21,20-24)

15 Yö- pö: «"Se yën "tüng bha 'ö 'to sië klöö" "tüng 'ö- 'gü, ka "yan- -dho -da pë yaa -yënnng -yënnngsü 'ö Atanna -wudhiüloome Danie -ya -dhiang zë yi 'bha 'ka, Atanna -bhlëë -siö -pë 'ka bha- -bha kö -yö -ya sië- -dhökëdhe "slüüslü 'ö 'yaa- -yaa 'ka bha- 'gü. ('Yö Matiö -ya pö) 'me 'ö dho 'sëëdhe ya- -wu pö, -a -me -ya 'gü ma 'ö 'klɔɔ- 'ka! 16-A "tüng bha- 'gü, 'me 'wo dho kë Zude -se 'gü =waa- pö 'wo ziö -bɛang 'ka -a -dhe -bha kö -wo wo wë dɔ -tɔn -gbeng 'gü -zian -në- 'ka kö -wo 'dho wo -gblen 'kpɔ mü. 17-A "tüng bha yaa- wo 'me 'ö- -bha kö -yö "kpënn, 'ya 'dho- pö 'ö 'dho pë 'bha 'sü 'ö -gɔ 'kɔɔdhö. 18-ɛɛ 'me 'ö yaa- kë 'zü 'ö -gɔ 'bhlaa-, 'ya 'dho- pö 'ö 'ö yee kë kö 'ö 'dho 'ö -bha =gbauu- 'sü -dhe 'gü 'pödhö. 19-A "tüng bha- 'gü, dhong -nu 'ö waa- -kë 'gbiödhe 'ka, "ɛen 'ö 'në =yaa- -kë -a -nu -gɔ 'yɔn -bha -a -nu -bha -dho kë -wëësü =dedewo! 20-Ka bhe" Atanna -dhe kö ka -bha =dua -sü -gen 'ya 'dho -ya 'nene yi -bha "ɛen Atanna -bha =glooyi -bha! 21-A -gen

-mü -dhe -wëëwɔn -nu 'wo dho kē "tüng bha- 'gü bha, -yö -dho kē -ziisü -dedewo. 'Ö sü "kpongtaadhe kē -yi -bha 'ö nu 'ö zun- 'ka -dɛɛ -bha, -a suu 'yii kē do, 'sa -a -bho -bha 'yii 'dho kē 'pö 'zü 'ö to- -bha. ²²-Ya kē -dhe Atanna 'yii -dhekpacyi bha- 'bha "kan- "dhiü 'nu -zianwo kö -dha 'wɔn bha- -gɔ -mɛ 'yii 'dho -slɔɔ. "Kɛɛ -kē -sē "kē "sē, Atanna -yaa- 'bha bho- "dhiü 'mɛ 'ö- -nu sü ö -bha 'ka bha- -nu -wɔn 'gü.

²³-A "tüng bha -ya -loo, mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- pö ka -dhe -dhe: <Atanna -bha -Yame bha -yö yö!> "ɛɛn <-Yö -dhe 'bha 'gü tii- -dhe!> 'ka 'dho 'dhang bho- "dhiü! ²⁴-A -gen -mü -dhe a- -pö ka -dhe -dhe 'mɛ 'wo dho- pö wo -dɪ -dhe -dhe wo -nē 'wo Atanna -bha -Yame bha- 'ka, waa- Atanna -wudhiüloome -flüüsü -nu -dho nu "tüng bha- 'gü, 'ö 'wo "slē "gblüglbü -nu -kē 'ö 'wo "dhabhliwɔn -nu -kē, kē "dhü kö aa" -ni 'mɛ 'ö Atanna -ya -nu sü ö -bha 'ka bha, -a -nu -kɔ -zē -ya =mɔɔ- -bha kö -wa -nu "kan Atanna -bha. ²⁵-Ka -dhe -ga! 'Wɔn bha 'ma- 'to mü =gblɛɛn 'ma- pö ka -dhe. ²⁶-A -kē "dhü -sü 'gü, kö 'zü -ya kē -dhe mɛ -zian -nē -ya nu -yaa- pö ka -dhe -dhe <Atanna -bha -Yame bha -ya nu, -yö "tungtadhe ya- 'gü!> "ɛɛn <-Yö -dhe 'ö -kē -ni- 'gü!> 'ka 'dho 'dhang bho- "dhiü tongtongdhö "ɛɛn 'ka 'dho 'dho mü. ²⁷-A -gen -mü -dhe mang Megböme n nu -sü -zē -yö -dho kē -dhe -kɔ do 'ö dha -yö "yan kun- 'ka dhang- 'gü, 'ö -gban 'yënn- -wo -zian 'ka, 'ö "dhiü ta 'yënn- -pö -zian 'ka bha -nē- 'dhö, 'yii 'dho -bin mɛ 'bha -gɔ. ²⁸-A -gen -mü -dhe -kɔ do 'ö pē =gee 'dhö -dhe 'ö- -bha -a -dhe yö -sü 'yaa =gbaɔn "gblē- -nu -ta bha, -nē mang Megböme n nu -sü dho kē- -bha.»

(Makö 13,24-27; Dhukö 21,25-28)

²⁹'Yö- pö: «"Kɛɛ -wëëwɔn "nenegasü 'a- -dhiang zē ka -dhe bha- -dhekpacyi ya bo zun -sü 'ka 'ko "dhiü, 'yënn- -dho 'to -dhe do bha- 'gü 'ö -tröö -blünblündhö, 'ö "su -yö ö bo 'bhü -sü 'ka, 'ö "susëngga -nu 'wo dhang- -bha 'wo go 'mü 'wo -wënn- 'ö -ta "mlüü bɔ -pē -nu 'wo dhang- 'gü 'wo go "gblü-". ³⁰Yö -nē -ya kē "dhü, 'yö 'wɔn 'suan- -bho -bha -pē 'ö dho- -zɔn -dhe mang Megböme n nu "tüng -ya -loo bha 'ö -wo "yaa- dhang- -bha, 'yö "sɛgɔ "pepe 'wo "kpong -taa -a 'gü -mɛ -nu -gban "pepe 'wo -ya -wu 'kpɔ -sü -bha -tɔn, kö -wo wo -kuu -ta -ma siē "gbu 'ka, 'yö 'wo wo "yan -kpan mang Megböme n -bha kö a nu siē dha 'kpong- -ta dhang- 'gü, 'gügbudhe waa- 'tɔbhɔdhe -ziisü 'ka. ³¹"Truu 'kpii- bha -yö -dho 'wɪ 'yi bha -nē- 'ka, 'yö 'a ma "kiē -nu bɔ "kpongtaadhe -gban "pepe 'gü, 'yö 'wo mɛ 'a- -nu sü n -bha 'ka bha- -nu sü -dhe "pepe bha- -gban 'gü, 'yö 'wo- -nu -loo 'ko -ta -dhe do 'gü.»

**Yesu -bha mɛ draan- -wu 'ö -gban figö -dhü -bha
-a -dhiang 'ö Matiö -ya pö**

(Makö 13,28-31; Dhukö 21,29-33)

³²'Yö 'go mü 'ö- pö: «-Ka 'wɔn 'suan- bho 'wɔn -zɔn 'ka 'ö maa- -zɔn ka -dhe bha -nē- -bha. Yö -mü -dhe "tüng 'ö figö -dhü 'dhö ö -gbeng -dee do

sië, 'ö ö "dhe -dee -ya sië kö 'ka- 'wɔn dɔ -dhe blea" =ya ziö, -nɛɛ 'gü =ya -loo. ³³-Kɔ do bha- 'gü, ka "yan 'dhö -da sië 'wɔn -nu 'a -ziö 'gü bha- -nu 'gü, -kaa 'wɔn dɔ -dhe -a "tüng =ya =tëng, =dhe 'ma -ya "saan -bha.

³⁴A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe 'me 'wo "yaan =dɛɛ -yën ya- 'gü ya, -a -nu =gban 'wii 'dho ga 'ö 'wɔn 'a- pö sië ka -dhe bha- =gban 'gü -wɔn -yö -kë. ³⁵-Yö kë ka "yaan =dhe "se waa- dhang- -wo -dho ziö, "kɛɛ n -wu -zë do 'yii 'dho 'go "gblɔv tongtongdhö.»

**"Kpungtaadhe "dhiütöyi -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 13,32-37; Dhukö 17,26-30.34-36)**

³⁶'Yö go mü 'ö- pö: «Ya 'go yö -zë 'gü, -a 'dhe 'kö -gban n nu -yi waa- n nu "tüng =dede -zë -bha bha, Atanna -bha "kië -nu oo, -a mang -zian 'a- Gbö 'ka 'a "wɪ sië ka -dhe ya me 'bha 'yaa yö -zë dɔ kö 'yii kë n Dë Atanna -zë 'ka. ³⁷'Wɔn do 'ö -kë Noe -bha "tüng 'gü =në dho kë mang Megböme n nu -yi 'ka. ³⁸'Ö gun "tüng bha- 'gü, kö "yi 'kpii- bha 'yii pa =kö me "bhu- -nu "tu 'yaa gun Atanna -wɔn -bha, -wo -gun pë =në- -bhö sië, 'wo we mü, 'wo dhe sü, 'wo 'në -nu dɔ gwaan- -bha 'ö dho- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka yi 'ö Noe -yö -da 'ka "yitagɔ 'gü bha- -bha. ³⁹-A -nu "tu 'yaa gun 'wɔn "wɛɛ 'bha -bha -a 'dhe 'kö bha- zian 'gü 'ö 'to- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka dha 'kpii- 'ö ban 'ö "yi -yö "kpungtaadhe bho bha- ban -yi -bha, 'ö "yi -yö nu 'ö sɔ- -nu -ta. -Yö -dho kë 'pö -kɔ do bha =në- 'gü mang Megböme n nu -yi 'ka.

⁴⁰A- -pö ka -dhe =dhe -a 'yi bha- 'ka, gɔɔn- -nu =plɛ 'wo dho kë 'bhlaa- do 'gü, -a me 'dhe 'ö 'dhang bho n "dhiü -yö -dho 'dho 'ö- me do -yö to. ⁴¹Dhong -nu =plɛ 'wo dho kë pë zɔn -dhe 'gü "wlü do 'gü, -a me 'ö 'dhang bho n "dhiü -yö -dho 'dho 'ö- me do -yö to. ⁴²-A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka -ya ka "yaan, -a -gen -mü -dhe yi 'ö ka Dëme dho nu- 'ka 'kaa- dɔ. ⁴³-Yö kë ka "yaan =dhe 'kɔdëme -yö "tüng 'ö =kwaanme dho nu- 'ka gbeng -a -dɔ 'nu kö -yö -dho -ya 'ö "yaan 'ö 'waa- -bha 'kɔ 'wü.

⁴⁴Yö =në- -wɔn 'gü 'yö kaa -dɪ 'pö =dhe 'ö -kë =dhe 'kaa n nu "tüng dɔ bha, 'yö ka -dho -ya ka "yaan; -a -gen -mü -dhe "tüng 'ö ka -zɔ 'yaa 'ka -dhe mang Megböme a -dho nu bha =në 'a dho "kan- 'ka ka 'gü.»

**"Gwënnng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban gwëëzë "klüsë waa- me 'dhe "klv 'dhö
'ya- -nu -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 12,41-48)**

⁴⁵=Dhe 'ö Yesu =ya dhiang -nu bha- zë "dhü, 'yö "gwënnng do 'bha -da -nu -dhe 'ö- pö: «Ya kë "dhü yö -zë 'gü kö 'me 'ka bha 'dee dho kë gwëë" "klüsë 'ö 'wɔn dɔ -a 'ka? Gwëë" "klüsë 'ö "dhü bha =në- dëme -ya -ya -a "tɛabɔ -nu -gɔ "dhiü kö -yö -bhöpë nu- -nu -dhe -a nu "tüng -bha 'yö nu 'yö -kpan -bha kö -ya kë sië =dhe -kɔ 'wo -wu kpɔ 'ka- -bha bha- 'dhö. ⁴⁶-A me 'dhe 'kö "dhü bha kö- -bha =ya kë -së. ⁴⁷A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe: «Mɛ 'ö "dhü bha- dëme =ya nu, -yö -dho -a -ya 'ö =slɔɔpë =gban "pɛpɛ

-gɔ "dhiü. ⁴⁸"Kɛɛ ɣa kɛ =dhe gwëemi bha- "klu ɣa kɛ 'ya-, -yö -dho -a pö ö -dɪ -dhe =dhe: «'Dho 'ö n dɛmɛ -ya wo ya, -yö -dho nu -mɛ yi 'ka?» ⁴⁹'Yö -ya ö "tɛabɔ -nu -ma -sü -bha, 'yö -ya pɛ -bhö -sü waa- we mü -sü -bha we mü -dudu -nu "piü. ⁵⁰'Yö -dho 'to- -kɛ "dhü -sü -bha, 'yö- dɛmɛ -yö nu 'yö -kan 'gü "tüng -dede 'ö- -zɔ 'yaa- -bha bha- 'ka. ⁵¹Mɛ 'dhe 'kö bha kö- -bha ɣa kɛ -wëüsü, -a -gɛn -mü -dhe -a -gɔmɛ -dho 'wɔn wɔ- ta 'ö -kɛ -ziiziisü, 'yö 'wɔn suu 'wo dho- wɔ -flüme -nu -ta bha, 'yö 'wo- wɔ- ta 'pö. -Yö -dho 'gbu bɔ -dhe bha -nɛ- 'gü 'yö ö "sɔn "dhiü -bhö 'ka klöklödhö.»

**"Gwënnɔ 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban 'nëdhiëng -nu -kaɔng
do 'wo dho dhesütroo -ta -a -bha 'ö Matiö -ya pö**

25 ¹=Dhe 'ö Yesu ɣaa- pö "dhü 'yö "gwënnɔ do 'bha -da -nu -dhe 'zü 'ö- pö: «Atanna -bha -gblüdedhe kɛ "tüng- -dho kɛ =dhe 'nëdhiëng -nu -kaɔng do 'wo woo- -dhangbha -nu sü 'wo dho dhedɔ troo -ta -a -nu -bha 'wɔn 'dhö. ²'Nëdhiëng -nu -kaɔng do bha- mɛ "sɔɔdhu 'waa gun -kpaɔsü, 'yö- mɛ "sɔɔdhu 'dhe 'wo to wo -zɛ 'wo gun -glengmɛ 'ka. ³-A mɛ "sɔɔdhu 'dhe 'wo gun -taamasü 'ka bha, 'yö 'wo woo- -dhangbha -nu sü "kɛɛ 'yö 'wii peng 'yi -zɛ 'bha kun wo -kɔ "piü. ⁴'Yö- mɛ 'dhe wo -zɛ 'wo gun -glengsü bha, 'yö wo -zɛ 'wo- -kɛ "dhü.

⁵=Dhe 'ö =wa 'dho =wa =gwëë mü 'ö dhesügɔn bha 'yaa nu sië, 'yö yi -yö -da -nu "yan -bha, -pling 'yö 'wo -da yi 'gü.

⁶=Dhe 'ö gbeng =zinng 'gü ɣa =loo, 'yö 'wo mɛ do 'bha -wu ma kö -yö "gbla sië 'ö- pö: «Dhesügɔn ɣa nu bhoo! Dhesügɔn ɣa nu bhoo! -Ka 'dho dɔ- -gɔ zian- bhoo! -Ka 'dho dɔ- -gɔ zian- bhoo!» ⁷'Yö 'nëdhiëngnɛ -nu bha 'wo -bö 'mɛ bha- -wu 'ka, 'yö 'wo woo- -dhangbha -nu -pɛ -kɛ, 'yö 'wo zun "kpenng. ⁸-A mɛ 'dhe 'waa -kpaɔsü 'ö 'wii peng 'yi 'bha 'kun wo -kɔ "piü bha 'wo dho -dhe -ga kö -a -nu -bha -dhangbha -nu -wo 'dho sië "sia- "wɛ -yɔɔndhö 'yö 'wo- pö 'mɛ 'dhe 'wo -kpaɔsü bha- -nu -dhe 'wo- pö: «-Ka yi -bha peng 'yi 'nɛ 'dɛdɛ 'nɛ 'bha nu -dhe, yii- -dhangbha -yö 'dhuu sië -wa!» ⁹'Yö 'wo- pö- -nu -dhe: «Aa bhoo! Yi -bha ɣa ɣa bhɔ- -bha -dhe 'pɛ 'yii 'dho =mɔɔ- 'dhö, -ka 'dho peng 'yi "dhɔɔdɔmɛ -nu "piü kö 'ka ka -bha taa 'dhɔ!»

¹⁰=Dhe 'ö =waa- pö- -nu -dhe "dhü, 'yö 'mɛ bha 'wo -ziö 'wo dho woo- peng 'yi mɔɔ- -dhe 'gü kö 'wo- 'dhɔ. -Wo -tɔ peng 'yi mɔɔ- -zian 'ka 'yö dhesügɔn -yö nu, 'yö ö -kɔ -da mɛ 'dhe 'wo gun wo baa- -sü 'ka bha- -nu 'gü 'yö 'wo -da 'kɔɔdhö, 'yö 'wo "kwɛɛ ta 'wo "dhü -ziö 'gü.

¹¹=Dhe 'ö =wa -da 'kɔɔdhö 'ö- yi 'nɛ 'bha ɣa =gwëë, 'yö- mɛ "sɔɔdhu 'dhe 'wo gun =taama bha 'wo nu, 'yö 'wo zun "gbla -sü -bha 'wo- pö: «Yi dɛmɛ, yi dɛmɛ, -bhö dɔ "gbu- kö i "kwɛɛ "pu yi -gɔ -dhe!» ¹²"Kɛɛ 'yö dhesügɔn -yö bɔ 'kɔɔdhö 'ö- pö- -nu -dhe: «A- -pö ka -dhe tɛan- =dede 'ka =dhe 'maa ka dɔ!»

¹³=Dhe 'ö Yesu -yö "gwënnɔ bha- -da -nu -dhe =dhe -kɔ bha- 'dhö, -a "dhiütodhe bha 'yö- pö- -nu -dhe 'ö- pö: «-Ka -ya ka 'yaan! -A -gɛn -mü -dhe yi 'a dho nu- 'ka 'ɛɛn "tüng 'a dho nu- 'ka 'kaa- dɔ!»

Yesu -bha "gwënnng do 'bha 'ö- -da 'zü 'ö -gban yëkëme -nu
 -yaaga -bha 'ö Matiö -ya pö
 (Dhukö 19,11-27)

14'Yö- pö 'zü- -nu -dhe 'ö- pö: «Atanna -bha -gblüedëdhe bha -yö -dho kë 'zü -dhe gôndënë do 'bha 'ö dho 'ta 'gü -a -bha 'wôn 'dhö. =Dhe 'ö yöö 'dho 'yö ö -bha gwëëzë -nu -dhe 'yö ö =slôwpë -gban sü 'yö- -kefama bho- -nu -bha. 15'Yö "sënnng kpö këng "sôwdhu nu mē do -dhe, 'yö dho 'yö- këng =ple nu mē =ple -naa -dhe, 'yö dho 'yö- këng do nu mē -yaaga -naa -dhe. =Dhe 'ö =yaa- dan, 'ö 'mē 'dhö- -bha 'ö- -kô dho =môw- -ziö 'gü ziö -sü -bha =yaa- nu -dhe 'yö dho. 16=Dhe 'ö =ya 'dho 'yö mē 'dhe 'ö "sënnnga këng "sôwdhu =slôw bha, 'yö dho 'yö- -ziö 'gü -ziö 'yö dho 'yö- kpö këng "sôwdhu 'bha =slôw 'yö- -da -ta. 17'Yö mē 'dhe 'ö- këng =ple =slôw 'pö bha, 'yö dho 'yö- -ziö 'gü -ziö, 'yö- këng =ple 'bha -yö -da 'gü. 18"Këe 'yö 'mē 'kö- -bha gun këng do bha 'yö dho 'yö "se pôn, 'yö ö dëme bha "sënnnga bha- =loo mü, 'yö "se kpa- -ta. 19=Dhe 'ö "tüng 'bha =ya ziö 'ö- yi =ya =gwëë, 'yö- -nu dëme bha 'ö nu 'yö- pö- -nu -dhe mē 'ö "dhü -yö nu kö -yö ö "kplëng bho ö -dhe.

20'Yö- mē -blëesü 'ö "sënnnga këng "sôwdhu nu- -dhe bha 'ö nu. 'Yö- 'dhe 'wo- nu- -dhe bha- këng "sôwdhu 'bha =nëng- -bha 'yö- pö ö dëme -dhe 'ö- pö: «N dëme, "sënnng kpö këng "sôwdhu 'i- nu n -dhe bha- këng "sôwdhu =në 'a =slôw i zian 'gü 'yö 'a- =nëng- -bha, yö =në!» 21'Yö- dëme -ya pö- -dhe 'ö- pö: «=Ya dhi n -dhe, ma gwëëmi, i këwôn -yö -së. 'Wlôw- -mü i 'ka, i -to i -wu -ta. =Dhe 'kö 'bha kë 'wlôw- 'ka pë 'në 'dëdë 'a- to i "piü bha- -wôn 'gü bha, -a -dho i 'sü 'a i -ya -a 'kpiki -kpiki -gô "dhiü. =Dhe 'ö "dhü, -bhö nu kö 'kwa kwa "dhia bho.

22=Dhe 'ö 'mē 'dhe bha =ya ziö 'yö- mē =ple -naa 'ö- dëme -yö "sënnnga këng =ple nu- -dhe bha 'yö nu. 'Yö- pö ö -gômē -dhe 'ö- pö: «N dëme, "sënnnga këng =ple 'i- to n -gô bha- këng =ple =në 'a- =slôw i zian 'gü 'yö -da -ta, yö =në!» 23'Yö- dëme -ya pö- -dhe 'ö- pö: «=Ya dhi n -dhe, i këwôn -yö -së, 'wlôw- -mü i 'ka, i -to i -wu -ta. =Dhe 'ö 'bha 'wlôw- -dhe kë pë 'në 'dëdë 'a- to i -gô bha- -wôn 'gü bha, a -dho i 'sü 'a i -ya -a 'kpiki -kpiki -gô "dhiü. =Dhe 'ö "dhü, -bhö nu kö 'kwa- 'gü "dhia bho.

24'Yö dho 'yö zun 'mē 'dhe 'ö "sënnnga këng do nu- -dhe bha- -bha. 'Yö =yôwôn 'pö ö dëme "sôw kö 'ö ö "kplëng bho. 'Yö- pö ö dëme -dhe: «N dëme, a- 'wôn -dô =dhe i -bha 'wôn kë -dhe 'yaa -së. A- 'wôn -dô =dhe 'bhii pë ta -dhe 'ö- bha i- -bho mü, 'ö 'bhii pë 'kpô =dhe 'ö 'gü 'i dho 'i pë -wlö mü. 25'Wôn 'ö- "suü -yö n -kë 'yö 'mii i -bha "sënnnga 'i- to n -gô bha- -ziö 'gü ziö bha 'yö bha. A ka -dho 'a- -da "sëdhö 'yö 'a "se kpa- -ta, -a yö =në.» 26'Yö- -gômē -ya pö- -dhe 'ö- pö: «'Bha- pö "dhü 'ma- ma. Gwëëmi -mawôn yaasü, "fiame, mangga i- -pö i- 'wôn -dô =dhe 'mii pë ta -dhe 'ö- 'gü -a -bho mü, 'ö 'mii pë 'kpô -dhe 'ö- 'gü, 'a- -wlö mü -këe? "Eën 'bhii- pö "dhü -ee? 27=Dhe 'ö -kë =dhe i- 'wôn -dô "dhü bha, -më =në -kë 'sa 'yö 'bhii ma =nao

bha- -duε bho 'wëë- -kɔ 'gü kö "sanni 'a n "dhiü yee kë kö -a -trɔɔn -ya -da -ta kö 'a ma pë 'sü.»

²⁸Yö- pö ö -bha gwëëzë -nu -dhe 'ö- pö: «-Ka "sënnnga këng do 'ö- -gɔ bha- 'sü- -gɔ kö 'ka- dɔ mε 'ö- "gblü do 'dhö- -gɔ bha- -gɔ. ²⁹-A -gen -mü -dhe pë -ya kë 'mε 'ö- -gɔ 'ö- -ziö 'gü -ziö bha -në 'wo dho- mε taa kë 'yö- -bha 'dhö -kë 'gbe, "kεε mε 'dhe 'kö pë -tiandhö 'bha 'yaa- -gɔ, "kεε 'ö- 'dhe 'ö- -gɔ 'yaa- -ziö 'gü -zë ziö bha, -a 'dhe 'në -zian 'ö dho kë- -gɔ -në 'wo dho- 'sü- -mε -gɔ. ³⁰Ya 'go yö -zë 'gü gwëëmi 'dhe 'ö- -trɔɔn 'yaa 'dhö 'ö dɔ bha, -kaa 'kun 'ka- -zuö "kpenng -dhetiidhe 'gü, -yö -dho "gbv bɔ -dhe bha -në- 'gü, 'yö ö "sɔn "dhiü -bhö klöklödhö.»

Za 'kpii- dɔ -yi -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

³¹Yö go mü 'zü 'ö- pö: «Mang Mεgbömε 'a dhiang zë sië ka -dhe ya, dho 'ö maa- wo ya, n "dhiü yee kë -yi 'ka, a -dho nu ma -gblüädhe 'gü kö Atanna -bha "kië -nu "pεpε =gban -wo n =keng-, 'yö 'a -ya ma -gblüädhe -gbloo 'gü. ³²-A 'yi bha -në- 'ka 'yö "sεgɔ =gban "pεpε 'gü -mε -nu dho -loo 'ko -ta n wëëdhö, 'yö 'a- -nu bho 'koo =dhe -kɔ 'ö -tuü -gɔdhiümε -yö "bhlaa -nu waa- -bhv -nu bho- 'ka 'koo -a 'dhö. ³³Me 'wo dho kë =dhe "bhlaa -nu 'dhö, a -dho -a -nu bɔ n -kɔ -së 'gü, 'yö 'mε 'wo dho kë =dhe -bhv -nu 'dhö, 'a- -nu bɔ n =kwaa- 'gü.

³⁴Ma bo -a -nu -kan 'koo -sü 'ka =dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'a- pö 'mε 'wo dho kë n -kɔ -së 'gü bha- -nu -dhe 'mε 'ö n Dë Atanna bha 'dhuë- 'dhö ka 'kun -sü 'ka bha, -ka nu -yεa 'ö n Dë -ya -pë -kë ö -bha -gblüädhekédhe 'ka yi 'bha 'ka bha kö 'ka -ya 'gü. ³⁵-A -gen -mü -dhe din- 'dhö gun n kë sië "töng 'ö- 'gü ka kë -bhöpë -nu n -dhe, 'ö -dhe 'ö "yi mü -dho -ya n 'kun 'ka 'yi nu n -dhe. 'A -kë -dheng 'ka "töng 'ö- 'gü bha ka -në 'ka n -yëë bho. ³⁶Yi 'a gun- 'ka n 'kpee- -ka bha ka -në 'ka sɔ -da n -bha. "Töng 'ö- 'ka 'ö n 'gü 'yaa gun -së bha, ka -në 'ka nu 'ka -wo n -bha. Yi 'a gun- 'ka -kaso 'gü bha ka -në 'ka nu zun n -dhe 'gü.»

³⁷Yö mε 'ö pö 'aa- -nu -bha bha 'wo- dheε" kpɔ 'wo- pö: «Yi dëmε, yi -mεε -në 'yi -kpan 'ka i -bha kö din- -yö i -bha, 'yö 'yi i gba -bhöpë 'ka? "Een yi -mεε -në 'yi mü -dho -yö gun- 'ka i -bha 'yö yi "yi nu i -dhe? ³⁸Yi -mεε -në 'yi -kpan 'ka i -bha kö i -dheng 'ka, 'yö 'yi i -yëë bho "een kö i 'kpee- 'ka 'yö 'yi sɔ -da i -bha? ³⁹Yi -mεε -në i 'gü 'yaa gun- 'ka -së, 'yö 'yi nu 'yi -wo i -bha, "een 'zü kö i -kaso 'gü, 'yö 'yi -wo i -bha?» ⁴⁰-Gblüädë -dho pö- -nu -dhe yö -në- 'gü 'ö- pö: «A- -pö ka -dhe tεan- =dede 'ka =dhe mε -wëësü -nu 'ö- -nu =bhlëë 'bha 'yaa 'dhö mε 'bha wëëdhö, 'ö 'wo n dheebhang 'ka, 'ka 'wɔn -së -kë mε do -zian 'ö- -dhe bha kö ka- -kë ma -në n -dhe bha.»

⁴¹-Ya 'go mü 'yö- pö 'mε 'wo- =kwaa- 'gü bha- -nu -dhe 'ö- pö: «"Dhang -mε -nu! -Ka 'go n -bha bha! Peng 'wo- -ya Sɔtraan waa- ö -bha "kië -nu -dhe bha ka -zë kaa 'dho yö -në- 'gü. ⁴²-A -gen -mü -dhe "töng 'ö din- 'dhö

gun n kē siē- 'ka, 'kii -bhöpē nu n -dhe, "yi mü -dhō 'dhö n kun 'kii "yi nu n -dhe, ⁴³'a gun -dheng 'ka 'kii n =yēē bho, 'a gun n 'kpee- 'ka 'kii sō -da n -bha, n 'gü 'yaa gun -sē, a -gun -kaso 'gü 'kii -mɔɔ- -bha kō 'ka -wo n -dhe 'gü.»

⁴⁴-Wo -dho -yɔ bɔ- -gɔ 'pö 'wo- pö: «Yi Dēme, yi -kpan i -bha 'mε kō din-yö i -bha, "εen kō "yi mü -dhɔ -yö i -bha "εen 'zü kō i -dheng 'ka "εen 'zü kō i i 'kpee- 'ka "εen kō i 'gü 'yaa -sē, yi -mεε =nē 'yi -kpan 'ka i -bha 'zü kō i -kaso 'gü, 'yö 'yii "ta i -dhe?»

⁴⁵'Yö- -yɔ bɔ 'pö- -nu -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe: N dheebhang -nu 'ö- -nu =bhlēē 'bha 'yaa gun mε -nu wēēdhö bha, 'kii- kē- mε do -zian -dhe. =Ya kē "dhü kō 'kii- kē ma =nē n -dhe bha.»

⁴⁶=Dhe 'ö- pö- -nu -dhe "dhü 'yö- -ta yɔ 'ö- pö: «'Mε 'wo "dhü bha -dhe 'ö Atanna dho 'wɔn wɔ mε -ta -a 'gü, 'ö- "dhiü 'to -dhe 'yii 'dho kē tongtongdhö bha -wo -dho 'dho yö =nē- 'gü, 'yö 'mε 'ö pö 'aa- -nu -bha bha 'wo dho =sii 'ö 'yaa yēn 'ö Atanna "piü bha- kē -dhe 'gü.

Zuifö -nu -gɔme -nu -bha yang -ya Yesu -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zē
(*Makö 14,1-2; Dhukö 22,1-2; Zan 11,45-53*)

26 ¹=Dhe 'ö Yesu =ya ö bo 'wɔn -nu bha- -nu pö -sü 'ka, 'yö- pö ö -bha =klang -nu -dhe 'ö- pö: ²«Ka- 'wɔn -dɔ =dhe -dhekpɔɔyi =ya 'to do -a =ple -naa bha =nē dho kē Pakö yi 'ka, -a yi 'ö bha =nē dho kē mang Megböme n -da pē =kwεε- -yi 'ka kō -wo n -dɔ "dhü -bha.»

³=Dhe 'ö =ya kē "dhü 'yö "saabhöme -nu waa- -kweagbö -nu 'wo "sε bha- 'gü, 'wo =loo 'ko -ta "saabhöme 'kpii- 'wo- Kaifö -kē bha- -gɔ 'kɔɔdhö. ⁴'Yö -kɔ 'wo dho- kē- -bha kō 'wo Yesu 'kun -gleng 'gü 'wo- zē bha 'wo- -ya 'kwēē- -kē -dhe bha- 'gü, 'yö- -nu -wɔ -yö to- bha do =dhe: ⁵«'Kwa 'dho- 'kun Pakö yi 'ka, -a -gen -mü -dhe 'kwa- kē "dhü mε 'wo dho nu Pakö -ta bha -wo -dho "wliü kwa "piü.»

Dhebhönē do 'bha -bha -dhasiklɔɔ "yi -wεnng Yesu
-ta -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zē
(*Makö 14,3-9; Zan 12,1-8*)

⁶⁻⁷'Ö gun kō Yesu -yö Simɔ 'ö =wee -yua -yö gun- -bha bha- -gɔ 'kɔɔdhö Betani, kō -wo pē -bhö siē, 'yö dhebhö 'nē do 'bha bha 'ö =yɔɔn- "sɔɔ kō -sangdhe suu 'bha 'wo- -kē gēnng' -gwē 'ka bha- do 'ö -dhasiklɔɔ 'yi 'bha 'ö- sɔɔn 'dhö "gbu- 'ka -dhe pē 'bha 'dhö bha -ya 'gü, kō -yö dhebhö bha- -gɔ. Dhebhö bha -yö Yesu -to pē -bhö -dhe 'gü mü, 'yö pē 'yi bha- =wεnng- =gbin-.

⁸'Wɔn bha =dhe 'ö- -bha =klang -nu 'wo- -dhe yö, 'yö -siö -nu -dhe 'yö 'wo- pö: «Pē 'gü see- -kɔ suu -mεε =nē =ni? -A kē 'ö- wo "dhü ya- =trɔɔn -mü -mē 'ka? ⁹=Ya kē =dhe -dhasiklɔɔ 'yi =fii -sē ya- "dhɔɔ =nē 'yi- dɔ 'nu sɔng "gbu- bha, 'ö yi- 'wēēga bha- sü 'yi- =gbaɔ -wēēme -nu -gɔ kō =trɔɔn 'yaa- 'gü -ee!»

¹⁰Yö Yesu 'tu 'dhö -da dhiang 'wo- zë bha- 'gü 'yö- pö- -nu -dhe 'ö- pö: «Ka dhebhone bha- -din -yën "dhü -më -wɔn 'gü? 'Kaa- 'wɔn dɔ -dhe 'wɔn -së -në 'ö- kē n -dhe bha -ee? ¹¹-Ka -dhe -ga, "flæmɛ -nu, "ɛɛn -wëëmɛ -nu -zë -wo ka "piü yö -kpɛawo, "kɛɛ ma -zë 'mii 'dho kē ka "piü yö yi -gban 'ka. ¹²-A -kē "dhü -sü bha- 'gü, dhebhone bha 'ö pē "yi 'ö- =wɛnng n -ta bha, dhasiklɔɔ 'yi 'ö 'wo dho- zio n -gee -bha 'wo n -wɛɛ bho- 'ka bha -në -yaa- 'to "dhiü 'yö yaa- kē bha. ¹³A- pö ka -dhe tɛan- -dede 'ka -dhe: 'Wɔn 'ö dhebhone bha 'ö- -kē bha, -dhe "pɛpɛ 'wo dho 'wɔn -taɔng -së ya- pö- -bha "kpung =taa, -wo -dho -a -dhiang zë mü kö me 'bha -zu 'ya 'dho bho- 'ka.»

Zuda -bha Yesu "dhiü dɔ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,10-11; Dhukö 22,3-6)

¹⁴-Dhe 'ö =ya kē "dhü 'yö Yesu -bha -klang -nu -kaɔng do ga =plɛ bha- me 'dhe 'wo- -dhe Zuda Isikadhiotö bha 'yö =wliü 'yö dho "saabhómɛ -nu -gɔmɛ -nu "piü, ¹⁵'yö- pö- -nu -dhe 'ö- pö: «Ya kē =dhe 'ma Yesu nu ka -dhe, ka -dho n gba -më -në- 'ka?» =Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo 'wëë- 'puu ga -kaɔng -yaaga -dhung 'yö 'wo- nu Zuda -dhe. ¹⁶-Dhe 'ö 'wɔn bha =ya kē "dhü, 'yö Zuda -yö zun -kɔ 'ö dho- kē 'ka kö 'ö Yesu "dhiü dɔ 'mɛ bha- -nu -gɔ -a "slë mɔɔ- -sü -bha.

Yesu waa- ö -bha -klang -nu -a -nu -bha Pakö -bhöpë -
bhö -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,12-21; Dhukö 22,7-14,21-23; Zan 13,21-30)

¹⁷-Dhe 'ö "dhɔɔɔ 'ö 'bluu- 'ö "seke 'yaa- -bha 'wo- -bhö 'ka 'wo- Pakö -kē bha- -dhekpɔɔyi -blɛsü =ya -loo, 'yö Yesu -bha -klang -nu 'wo- dhɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yö i "piü =dhe 'yi Pakö -bhöpë ya- -kpa i -dhe -dhe -mɛɛ -në- 'gü?» ¹⁸Yö Yesu -ya pö- -nu -dhe: «-Ka 'dho 'pödhɛ 'ö -ya ka "dhiü bha- 'gü kö 'ka 'dho 'mɛ 'ö -ni bha- -gɔ 'kɔɔdhö kö 'ka- pö- -dhe: «Yi Dëmɛ -ya -pö ö -bha "tüng =ya -loo, "kɛɛ yöö Pakö -bhöpë ya ö -bha -bhö i -gɔ 'kɔɔdhe -në- 'gü waa- ö bha -klang -nu 'dhö.»

¹⁹-Dhe 'ö =ya ö -wu 'kpɔ- -nu -bha -dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'wo dho 'wo- -kē -dhe -kɔ 'ö- pö- 'ka- -nu -dhe bha- 'dhö, 'yö 'wo Pakö -pë bha- -kpa mü.

²⁰-Dhe 'ö "bin =ya 'ma, 'yö Yesu waa- ö -bha -klang -nu -kaɔng do ga =plɛ bha 'wo dho pë -bhö -dhe 'gü. ²¹-Dhe 'wo pë -bhö sië 'yö- pö ö -bha -klang -nu -dhe 'ö- pö: «-Ka -dhe -ga! A- -pö ka -dhe tɛan- -dede 'ka -dhe 'mɛ 'ka bha me do- dho n "dhiü dɔ n 'yaɔ- -nu -gɔ.

²²"Kɛɛ -dhe 'ö =yaa- pö "dhü 'yö -siö -a -bha -klang -nu bha- -nu -dhe -dedewo 'yö 'wo wo wë 'gü -siö, 'yö 'mɛ =ya dɔ 'yö- dhɛ" kpɔ 'ö- pö: «Mɛ kpö 'yi ya de -mü, n Dëmɛ? "ɛɛn ma -mü -ee? ²³Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «Mɛ 'ö yɛng 'yi yi -kɔ -da sië 'tɛa- 'gü ya -në dho -da n -dhe pë "piü.» 'Yö ö -wu -ta -yɔ 'ö- pö: ²⁴«-Yö "dhü tɛan- 'ka =dhe mang Mɛgböme a -dho ga

-dhe -kɔ 'ö -ben zë -sü 'ka- 'ka n -bu 'gü Atanna -bha 'sëedhe 'gü -në- 'dhö, "kɛɛ 'mɛ 'ö yaa- -kë 'ö -bha 'wɔn 'ka -në- -mɛ -bha 'dhö -wëësü. -Yö -së -zianwo -mɛ -bha 'ka 'nu kö 'ya 'dho bhɔ.»

²⁵=Dhe 'ö Yesu =yaa- pö "dhü, 'yö Zuda =dede 'ö yöö- "dhiü dɔ bha 'ö-dheɛ" kpɔ 'pö 'ö- pö: «N Dëmɛ, "ɛɛn ma -mü -ee?» 'Yö Yesu -ya pö- -dhe 'ö- pö: «Bha yö -në- pö bha.»

Atanna -bha -bhöpë -bhö -sü zü bho -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,22-26; Dhukö 22,15-20; 1 Kodhengtö 11,23-25)

²⁶=Dhe 'wo pë -bhö sië 'yö Yesu -yö 'bluu- sü. =Dhe 'ö =ya Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü, 'yö- "kplükplü bho 'yö- nu 'ö -bha =klang -nu -dhe 'yö- pö: «Ka -dhe -ga, n kwi "blɛɛn- =nɛ. -Kaa 'sü kö 'ka- -bhö.» ²⁷=Dhe 'ö =ya 'ö bo 'yö we -kɔɔ -yan do sü 'yö Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü, 'yö- nu -nu -dhe 'ö- pö: «Mɛ =gban "pɛpɛ -ka ka -ben -ya -ta 'dɔɔndhö, ²⁸-a 'dhe 'ö bha n =yɔɔn "blɛɛn- =në bha. N =yɔɔn bha =në dho =wɛnng mɛ kpö 'gbe =dede -wɔn 'gü, kö Atanna -ya -nu -mawɔn 'to. Yöö do bha =në -mlɛɛ 'ö maa- -da waa- mɛ "bhü- -nu -a -nu =zinng 'gü bha- zü -bho -dhe 'ka. ²⁹A- -pö ka -dhe tean- =dede 'ka =dhe: «Drɔɔ ya, =ya 'go =dɛɛ 'gü, 'mii 'dho- mü 'zü 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'ö kwɛng- -nu 'kwa dho- -dee mü- 'ka n Dë -bha -gblüädhe 'gü bha- -bha.»

(Makö 14,27-31; Dhukö 22,31-34; Zan 13,36-38)

³⁰=Dhe 'ö =ya 'ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö 'wo troo 'ö kë Pakö troo 'ka bha- ta "tan -nu 'wo Atanna 'tɔ bhɔ "tan -nu 'ka bha- bho, 'yö 'wo -ziö 'wo dho Odhivie -tɔn =gbin-.

Yesu -bha Piedhö -bha 'ö -wɔn zɔɔ -sü -to "dhiü
kö -ya -dhiang zë -kɔ 'ö Matiö -ya pö

³¹=Dhe 'wo 'dho sië 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhe 'ö- pö: «A -dho kë ka -gen "dhiü -zuö -bha -pë 'ka gbeng do 'ö =dɛɛ- 'gü. -A -gen -mü -dhe -yö -ben zë -sü 'ka Atanna -wɔ 'sëedhe 'gü -dhe:

«A -dho -tuö -gɔdhiöme -ma

'yö- -bha -tuö -nu 'wo dɔ bunnggɛɛdhö.»

³²"Kɛɛ 'ma -bö kö 'a 'go ga 'gü, a -dho -da ka "dhiü 'a dho Gadhidhe.»

³³=Dhe 'ö =yaa- pö "dhü 'yö Piedhö -ya pö- -dhe 'ö- pö: «'Kö 'zü 'mɛ 'yi ya mɛ "pɛpɛ =gban woo "kan i -bha, "kɛɛ ma -zë 'mii 'dho "kan i -bha tongtongdhö, n Dëmɛ.» ³⁴"Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -dhe 'ö- pö: «A- -pö i -dhe tean- =dede 'ka, Piedhö, =dhe gbeng do 'ö =dɛɛ- 'gü, "sanni -wa pö =dhe -tɔɔɔn =ya "wɪ kö 'bha n -wɔn zɔɔ- -gen -yan 'ka -yaaga.» ³⁵'Yö Piedhö

-ya pö- -dhe 'ö- pö: «'Kö 'zü 'ö -kë n -gɔ -to 'gü -wɔn 'ka, kö n -gɔ =në dho 'to- 'gü, "kɛɛ 'mii 'dho i -wɔn -zë zɔɔ- 'ö to- -bha. 'Yö- -bha =klang -nu bha- =gban "pɛpɛ 'wo- pö 'pö "dhü.

(Makö 14,32-42; Dhukö 22,39-46)

³⁶'Yö Yesu waa- bha -klang -nu bha 'wo dho "dhü 'wo -loo -dhe do 'bha 'wo- Zesemane -dhe -kë bha- 'gü. -Dhe 'ö =wa -loo mü 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhe: «-Ka -ya yö kö ma -zë 'a bhö 'në 'bha wo taa- kö 'a 'dho bhea" Atanna -dhe.» ³⁷'Yö -ziö 'yö Piedhö 'dhö, Zebede gbö -nu =ple 'dhö, 'yö- -nu sü 'yö 'wo dho, "kë kö "suö =ya -da 'gü, kö "nënga -sea =ya -ya bha -sü -bha -a -bha, kö -wëë -yö bə sië- -ta -dedewo. ³⁸-Dhe 'ö =wa bhö 'në 'bha wo 'me 'wo bha- -nu -dhe taa-, 'yö- pö 'me 'wo gun- =keng- bha- -nu -dhe: «-Ka -ya yö kö 'kwa -toyaan kë, -a -gen -mü =dhe ga -zii -ya kpa n -ta.» ³⁹-Dhe 'ö =yaa- pö "dhü 'yö bhö 'në 'bha wo -a -nu 'ka taa- 'bleng -bleng, 'yö "gblënu 'yö =bhea Atanna -dhe 'ö- pö: «N Dë, 'ö =ya kë =dhe 'ö dho kë -mɔɔ "kwëë -wɔɔn 'ka kö -bhö do "gbu- kö 'wɔɔn "gbu- 'ö maa- 'yi mü ya 'i- bho n -bha, "kë yö -zë =gban 'gü, -yö n "piü =dhe -yö kë bhi =në i dhɔɔbhaa 'ka 'ya 'dho 'to ma -zë n -bha -bha.»

⁴⁰-Dhe =ya ö bo -bhea Atanna -dhe -sü 'ka =dhe -kɔ bha- 'dhö, 'yö -ziö 'ö dho zun ö -bha -klang -nu -yaaga 'dhe 'wo nu "kwëë bha- -nu -dhe 'gü, 'ö dho 'ö =loo mü kö -wo yi zë sië (=dhe 'ö =ya 'pa- -nu -bha). 'Yö- pö Piedhö -dhe: «Piedhö, yi -zian =në- 'ka- zë sië, 'kii =mɔɔ- -bha kö 'ka "töng do -zian -to "yaan kë n "piü -wa? ⁴¹A- -pö 'ka -ya ka "yaan kö 'ka bhea" kö Sotraan -bha "kpëng- -kɔ 'ya 'dho =mɔɔ ka -bha, -a -gen -mü =dhe -yö me 'nii- 'kö me 'gü bha- "piü =dhe 'ö Atanna -dhidhewɔɔn =në kë yi =gban 'ka, "kë "sɪ 'yaa me kwi =në- -dhe.»

⁴²-Dhe 'ö =yaa- pö "dhü 'yö- -nu to 'zü =ple -naa wo, 'yö dho -bhea Atanna -dhe -dhe 'gü 'ö- pö: «N Dë, 'ö =ya kë =dhe 'wɔɔn "gbu- 'ö yöö wɔ n -ta bha, -a -bho n -ta -wɔɔn 'yii 'dho kë -mɔɔ "kwëë -wɔɔn 'ka kö -a 'dhe 'ö -dhi i -dhe =në -yö 'to- -bha.» ⁴³-Dhe 'ö =ya ö bo, 'yö ö yee -kë 'zü -deewo 'ö dho ö -bha -klang -nu bha- -nu -dhe 'gü, 'yö -kpan 'zü- -nu -bha -dee 'bha wo kö =wa yi zë, -a -gen -mü =dhe 'ö gun "dhü kö- -nu "yankɔ =gbaan kë 'gbiin- yi kɔɔ.

⁴⁴'Yö Yesu -yö -kan 'zü- -nu -bha -deewo 'yö dho 'yö bhea" -kɔ -yaaga -naa 'bha wo 'zü Atanna -dhe -wu do bha- 'gü. ⁴⁵'Yö ö yee -kë 'ö nu ö -bha -klang -nu bha- -nu "piü -dee 'bha wo ('yö pa- -nu -bha) 'yö- pö- -nu -dhe: «Ka -zë yi =në 'ka zë sië =zɔɔ 'yö 'ka ka 'gü -dhië sië- 'ka -wa! -Ka -dhe -ga, "töng 'a gun- -dhiang zë sië ka -dhe bha =ya -loo, mang Megböme n "dhiü -dɔ 'wɔɔnyaakëme -nu -gɔ "töng bha =ya -loo. ⁴⁶-Ka "wliü kö 'kwa 'dho! 'Me yöö -da n -dhe pë "piü bha =ya =tëng kwa -ta.»

Yesu 'kun -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,43-50; Dhukö 22,47-53; Zan 18,3-12)

⁴⁷Dhiang bha -yö -to Yesu 'dhi 'yö Zuda 'ö -kë -bha -klang -nu -kaɔng do ga =ple bha- me do 'ka bha 'ö -wo kö me kpö 'gbe 'ö "dhü "kpla -nu oo,

-siang -nu 'wo- -nu -kwæ- 'ö Zuifö -nu -bha "saabhome -nu -gɔmɛ -nu waa- -kweagbö -nu 'wo 'se bha- 'gü 'wo- -nu bɔ bha kö -wa -keng- "wɛ -dungdhö. ⁴⁸Ö gun 'dhü kö Zuda 'ö -da Yesu -dhe pɛ "piü bha -ya ö -wu 'kpɔ- -nu -bha 'nu kö =yaa- pö: «Ya kɛ -dhe 'kwa -loo mü, 'mɛ 'a dho- -loo- -bha bha kö 'mɛ bha 'yö bha, kö 'ka- 'kun.» ⁴⁹Dhe 'ö -wa 'dho =wa -loo mü 'yö Zuda -yö -yɔɔn Yesu "sɔɔ 'yö- pö- -dhe: «N Dɛmɛ, 'bha -boo mü!» =Dhe 'ö =ya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö -loo- -bha. ⁵⁰Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N "taɔngdɛ, 'wɔn 'i nu- kɛ -bhö i bha pɛ kɛ wo i -ta "puu 'ka!»

=Dhe 'ö =ya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo =yɔɔn- -bha 'yö 'wo- kun. ⁵¹=Dhe 'ö =waa- 'kun 'yö 'mɛ 'wo gun Yesu -keng- bha- mɛ do 'dhö ö -bha -siang bho ö -kpee 'gü, 'yö "saabhome 'kpɛi- -bha gwɛɛmi zɛ- 'ka- 'tu kpö -bha "wɛ "beidhö 'yö- bho mü. ⁵²Yö Yesu -ya pö- -dhe 'ö- pö: «N "taɔngdɛ, -bhö i -bha -dhaa bha- -da -kpee 'gü, -a -gen -mü =dhe mɛ "vɔ mɛ 'ö dho -piö 'si mɛ "piü, -a -mɛ -dho 'to -piö =nɛ- -gɔ. ⁵³Ɛɛn 'bhaa- 'wɔn =nɛ- dɔ =dhe a -mɔɔ -bha 'a "tabhoo -da n Dɛ Atanna -dhe 'ö ö -bha "kiɛ -nu 'wo- -bha "sɔɔdha 'ka 'ö mɛ 'yaa =mɔɔ- -bha kö mɛ -ya a "dhi dɔ bha- -nu bɔ n -dhe kö 'wo n -ta -gblü gɔɔn -ɛɛ? ⁵⁴Kɛɛ =ya kɛ -dhe 'ma- kɛ "dhü kö 'pɛ 'ö -bɛn zɛ -sü 'ka Atanna -gɔ 'sɛɛdhe 'gü bha- 'gü -wɔn -dho kɛ -kɔ -kɛ =dhe "kɛɛ kö- -dhe a -bha =dhe -yö kɛ =dhe -kɔ bha =nɛ- 'dhö?»

⁵⁵=Dhe 'ö =ya kɛ "dhü 'yö Yesu -ya pö mɛ kpö bha- -nu -dhe 'ö- pö: «Ka -nu n 'kun -dhe 'gü "dhü "kpla -nu waa- -siang -nu 'ka =dhe mɛ- dɔ 'wɔnyaakɛmɛ 'bha 'ka -mɛ -wɔn =nɛ- 'gü "kɛɛ kö a -gun 'dho siɛ ka kpö 'gü Atanna -dhɔkɛgükɔ 'gü yi =gban "pɛpɛ 'ka 'ö 'a mɛ -nu -klang -nu kɛ mü 'yö 'kii n 'kun yö -zɛ 'bha 'gü! ⁵⁶Kɛɛ -yö -kɛ "dhü kö 'pɛ 'ö Atanna -wudhiüloomɛ -nu -wa pö n -bu 'gü bha- 'gü -wɔn =nɛ -yö kɛ. =Dhe 'ö =ya kɛ "dhü, 'yö- -bha =klang -nu =gban "pɛpɛ 'wo -kan -zü 'kwɛɛ- 'wo dho.

Yesu -bha -wo zagɔbhome -kuu "dhiü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zɛ
(*Makö 14,53-65; Dhukö 22,54-55.63-71; Zan 18,13-14.19-24*)

⁵⁷=Dhe 'ö =wa Yesu 'kun, 'yö 'wo dho- 'ka "saabhome -nu -gɔmɛ 'kpɛi- 'wo- Kaifö -kɛ bha- -kuu "dhiü, 'yö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- -nu -bha -kweagbö -nu 'wo =loo 'ko -ta -dhe bha- 'gü. ⁵⁸Wo gun 'dho siɛ Yesu 'ka "dhü kö Piedhö -ya -keng- "klɛngklɛngdhö 'wɔn 'suan- bho -sü 'ka, 'ö 'wo dho- 'ka "dhü 'wo =loo- 'ka "saabhome -gɔmɛ 'kpɛi- bha- -gɔ "kweandhö. =Dhe 'ö =wa -da "kweandhe bha- 'gü, 'yö Piedhö -yö dho 'yö -ya "yan -to 'kɔ -bha -mɛ -nu kpö 'gü kö 'wɔn bha- "dhiü- dho -ya -kɔ 'kö- -bha -zɛ wo 'ö- dɔ. ⁵⁹Ö gun 'dhü kö 'mɛ 'wo -kɛ "saabhome -nu -gɔmɛ -nu 'ka waa- 'mɛ 'wo -kɛ zagɔbhome -nu 'ka waa- Zuifö -nu -bha -kweagbö -nu 'dhe 'wo to kö 'pɛ 'wo dho- pö Yesu -bha, 'kö 'zü 'ö -kɛ =sua 'ka "kɛɛ 'ö dho kɛ- zɛ -gen -zɛ 'ka bha -wa mɔɔ- siɛ. ⁶⁰Kɛɛ kö mɛ 'gbɛ =dede =waa- dan kö 'wo =sua -za -nu mɔɔ- kö 'wo- -ya -bha kö =waa- dan =wa =fiɛ- -bha. =Dhe 'ö mɛ kpö 'gbɛ =wa ziö mü, 'ö- 'bha -bha 'yii 'to- -bha, 'yö mɛ =plɛ 'bha bha 'wo =wli

'wo- pö: ⁶¹«'Mε 'ö dɔ bha =nē- pö, Atanna -dhɔkägüko bha ö -dho 'wü 'ö-dee dɔ -dhekpaɔyi -yaaga 'ka.» ⁶²Dhe 'ö =waa- pö "dhü 'yö "saabhome -nu -gɔmε 'kpii- bha 'ö =wliü 'ö- pö Yesu -dhe: «'Wɔn 'ö 'mε 'wo ya 'wo- pö sië i -bha ya, 'bhaa- ma =nē- wo 'yö 'bhaa- yɔ bɔ -ee?» ⁶³'Kεε 'yö Yesu -yö ö "dhi ta 'yö 'yii 'wt. 'Yö "saabhome -nu -gɔmε 'kpii- bha 'ö- pö 'zü- -dhe -deewo 'ö- pö: «'I- zë Atanna "yaandhe =dede -dhe, =sii -dede -ta, bhi =nē 'i- -bha -Yame 'ö- Gbö 'ka bha- 'ka -ee? 'Ö =ya kē =dhe bhi =nē 'i- 'ka tean- =dede 'ka, -bhö -a pö yi -dhe!» ⁶⁴'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «=lin, ma -mü, "kεε yö -zë =gban 'gü a -pö ka -dhe =dhe 'ö sü =dεε -bha 'ö dho- 'ka "dhiü ka "yan- -dho -kpan mang Megböme n -bha kö a -ya -sü 'ka Atanna 'ö- 'gü 'dhö "gbu- 'ö pē 'bha 'yaa =mɔɔ- 'ka bha- "sɔɔ -dhe =bhlēēsü 'ö dhang- 'gü bha- 'gü. =Ya 'go mü 'zü ka -dho n "dhiü yee kē -sü yö kö a nu sië dha 'kpong- -ta dhang- 'gü.»

⁶⁵=Dhe =yaa- pö "dhü 'yö -siö "saabhome 'kpii- bha- -dhe =dedewo 'yö ö -bha -sɔ -nu -pe 'yö- pö: «'Sεε- -wɔn -zian 'yaa- 'gü 'zü, =ya "si bho Atanna -gɔ! "Een dhiang 'ö- zë bha 'kii- ma -ee? ⁶⁶Ka ka -bha -pö 'wɔn bha- 'gü -dhe? =Dhe 'ö =yaa- pö "dhü, 'yö 'wo- yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-A zë =nē -yö wo!» ⁶⁷'Wo -to -wu bha =nē- -ta, 'yö 'wo "dhidhi -suö -a wëëdhö kö -wa zë sië -kɔ kpö -nu 'ka ('yö 'wo sɔ "pen -kplü -a "yan "dhiü). ⁶⁸'yö mε bha -nu 'wo- "tu -nu -ma kö -wa pö sië 'wo- pö: «Atanna -bha -Yame, (bhii- pö i -dɔ -dhe -a -wudhiüloome -mü i 'ka -ee) i- -zë "dhü de nē i -ma bha?»

Piedhö -bha Yesu -wɔn zɔɔ- -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(*Makö 14,66-72; Dhukö 22,56-62; Zan 18,15-18.25-27*)

⁶⁹'Wo gun- -bha "dhü "tüng 'ö- 'gü bha kö Piedhö -zë -yö -ya sië "kpenng "kweandhö mü. 'Yö gwëëdhe do -yö =yɔɔn- "sɔɔ 'yö- pö =dhe: «Bhi 'i ya =ya bhɔ- -bha -dhe i -gun 'pö Yesu 'ö go Gadhidhe bha- -keng- "dhe?» ⁷⁰'Kεε 'yö Piedhö -ya =zɔɔ me "pepe 'wo gun mü bha- -nu "yan "dhiü mü 'ö- pö: «'Wɔn 'dhe 'kö 'i- pö sië bha -yö "ye i -ta -wa.»

⁷¹=Dhe 'ö =ya kē "dhü 'yö Piedhö -yö =wliü 'yö ö wë dɔ "kweε "dhi -zian 'ka. 'Yö gwëëdhe -nu bha- mε "wεε do 'bha -ya yö kö -yö 'dho sië 'yö- pö 'me 'wo gun 'mü bha- -nu -dhe 'ö- pö: «'Mε 'ö 'dho sië ya -yö -gun 'pö Yesu 'ö go Nazadhetö bha- -keng-!» ⁷²'Yö Piedhö -ya =zɔɔ 'zü -deewo, 'yö -sö -bhö 'ö- pö: «('A- zë Atanna -dhe) a- -pö ka -dhe 'maa 'mε bha- dɔ! (=Ya kē =dhe -a pö 'a- wo sië bha =ya kē =sua 'ka 'a ga).» ⁷³=Dhe 'ö "tüng 'nē 'bha =ya ziö 'zü, 'ö 'me 'wo gun mü bha =wa =yɔɔn Piedhö "sɔɔ 'yö 'wo- pö- -dhe 'wo- pö: «'Wɔn 'wo- pö sië i bha ya tean- -mü, 'me 'ö ya- -bha mε -nu bha- mε do -mü i 'ka, -a zɔɔ- -dhe 'bha 'yaa 'dhö, -a -gen -mü =dhe i -wu -zian 'ö i "dhi bha -yö -bhɔ 'mε 'wo bha =nē- -nu -wu -bha.» ⁷⁴=Dhe 'ö =waa- pö "dhü, 'yö Piedhö -ya pö: «Dhiang 'a- zë sië ka -dhe bha =ya kē =sua 'ka 'a ga. A- -pö ka -dhe =dhe 'maa 'mε bha- dɔ tongtongdhö.» -A -pö "dhü -sü -yö -to Piedhö "dhi 'yö -tɔɔɔn -yö -wt. ⁷⁵'Yö Piedhö -dɔ 'pö- -zu 'dhö to 'ö -bö

-wu 'ö Yesu -ya pö- -dhe =dhe 'sanni -təgən -yö "wı -dæe kö 'bha n -wən
 zao- -gen -yan 'ka -yaaga' bha- 'ka. =Dhe 'ö =ya kē "dhü 'ö Piædhö =ya zun
 "kpenng 'yö -ya 'gbu bə -sü -bha =dedewo 'yö -kē -wëewëesü 'ka =ni.

Yesu -dho Pidhatö -kuu "dhiü -kə -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 15,1; Dhukö 23,1-2; Zan 18,28-32)

27 ¹=Dhe 'ö =ya kē "dhü 'ö- -tadhē =ya =kpaɔ, 'yö "saabhomē -nu -gɔmē
 -nu waa- -kweagbö -nu bha 'wo -suü 'wo dho "slēn 'gü, 'yö 'wo
 Yesu zë -wən -ya 'kwëē- -kē 'yö- -nu -wu -yö to- -bha do. ²'Yö 'wo dho 'wo
 Yesu -lö, 'yö 'wo dho- 'ka Wlɔmō -mē -nu 'wo 'mē 'ö- -ya "sedē 'ka Zuifö -nu
 -gɔ "dhiü 'wo- Pidhatö -kē bha- -dhe.

(Këwən -nu 1,18-19)

³=Dhe 'ö Zuda 'ö -da Yesu -dhe pē "piü bha =yaa- 'wən dɔ =dhe 'wən bha
 =ya kē Yesu -gɔtogüwən 'ka, 'yö -da 'gü -zinngdhö, 'yö- zuē' dhö -ya za
 -dɔ -bha -sü -bha, 'yö -ya -a "slē mɔɔ- -sü -bha kö 'ö ö "gblu -ta baa-. 'Yö
 "tanma -kaɔng -yaaga 'ö "Saabhomē -nu -gɔmē -nu waa- -kweagbö -nu 'wo-
 nu- -dhe bha- sü 'yö dho- 'ka- -nu -dhe ⁴'yö- pö: «Ma 'wən yaa kē, -a -gen
 -mü =dhe 'mē 'a- "dhiü dɔ ka -dhe bha 'wən yaa 'bha kö yöö- kē kö 'a- dɔ
 'yaa 'dhö.» 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «'Yö -yö -dɔ yi -zē yi -gɔ 'mē? I -ta
 -wən =nē 'yö -zē 'ka.

⁵'Yö Zuda -yö 'wëē- "puu ga -kaɔng -yaaga bha- =wennng Atanna
 -dhəkëgükö 'gü mü, 'yö -ziö 'yö dho 'yö ö -dɔ dun.

⁶=Dhe 'ö Zuda =ya bo 'dho -sü 'ka, 'yö "saabhomē -nu -gɔmē -nu bha 'wo
 'wëē- bha- -wlö. =Dhe 'ö =wa wo bo- -wlö -sü 'ka 'yö 'wo- pö: «'Yaa -sē kö 'kwa
 'wëēga 'ö- suu 'dhö ya -da Atanna -bha -naɔ- -pē 'gü, -a -gen -mü -dhe mē zë
 'wëē- -mü. ⁷=Dhe 'ö =wa wo bo- -ya 'kwëē- kē -sü 'ka, 'yö 'wo dho 'wo gbɔdɔmē
 -bha 'bhlaa- dhɔ- 'wëē- bha- 'ka kö 'wo -dhe kē -dheng -nu bun bho -dhe 'ka.
⁸'Wən 'ö- -wən 'gü 'yö go- 'yi bha- -bha 'ö nu 'ö zun- 'ka =dæe -bha, 'yö 'wo-
 'bhlaadhe bha- -dhe «mē =yɔɔn sɔɔn -bhlaa» bha 'yö bha. ⁹'Këe 'sa 'yö -nē -kē
 'pö -wu 'ö Atanna -wudhiüloome Zedhemi -ya pö yi 'bha 'ka 'ö- pö -dhe:

«Wëē- "tanmaga -kaɔng -yaaga,

'wëēga 'ö Izraedhö -mē -nu 'wo =mɔɔ- 'gü

kö -wa nu mē =bhlëesü bha- -wən 'gü bha -wa -sü

¹⁰'yö 'wo gbɔdɔmē -bha 'bhlaadhe dhɔ- 'ka

=dhe -kɔ 'ö kwa Dëme -ya pö- 'ka n -dhe -a 'dhö» bha- 'gü -wən kē -kɔ
 'ka.»

Pidhatö -bha za -dɔ Yesu -bha -kə -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 15,2-5; Dhukö 23,3-5; Zan 18,33-38)

¹¹=Dhe 'ö =ya kē "dhü, 'yö Yesu -yö dho 'ö -loo Pidhatö -kuu "dhiü. =Dhe
 'ö 'mē 'wo dho- 'ka "sedē -kuu "dhiü bha =waa- -gen bho- -dhe 'kpakpadhö,

'yö Yesu dhεε" kpö 'ö- pö: «Bhi -në 'i Zuifö -nu -bha -gblüde 'wo -wu 'ka bha- 'ka -ee?» 'Yö- pö- -dhe 'ö- pö: «=Iin, ma -mü.»¹² "Kεε -a pö 'ö- wo "dhü bha za 'kö "saabhome -nu -göme -nu waa- -kweagbö -nu 'wo dö- -bha -suasua -dhiang -nu 'ka bha 'yii yö -zë 'bha -yö bö.¹³ Pidhatö -ya -pö -dhe yö -në- -wön 'gü 'ö- pö: «Dhiang 'gbe 'wo- zë sië i bha ya 'bhaa- ma -në- wo -ee?»¹⁴ "Kεε Yesu 'yii- "wt- -bha kö -ya 'bha -yö bö, yö -në- 'wön -yö -gblüde Pidhatö kön -dedewo.

Pidhatö -bha Yesu -nu -a zë -mε -nu -dhe -kö -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(*Makö 15,6-15; Dhukö 23,13-25; Zan 18,39-19,16*)

¹⁵-A "töng bha- 'gü kö Pakö yi =ya =loo -kö 'ö- -bha 'do 'do, 'yö -gblüde =ya 'mε 'wo -kaso 'gü bha- mε 'dhe Zuifö -nu -wo wo -kö -ye -bha bha- bho -kaso 'gü -a -nu -dhe.¹⁶ "Töng 'wo Yesu kun- 'ka "dhü bha, kö "gasagön do 'bha 'ö mε =gban "pepe 'wo- dö -a këwön yaa -nu -bha 'wo- -dhe Badhabasö bha -yö -kaso 'gü.¹⁷ Dhe 'ö Pidhatö -yö mε kpö bha- yö =dhe -kö bha- 'dhö, 'yö- -nu dhεε" kpö 'ö- pö: «Mε =ple 'wo ya- de -sü -në 'ka- "piü -dhe 'a- bho -kaso 'gü ka -dhe -kwe ya- 'ka? Badhabasö -ee? "Een -a mε 'dhe 'wo- -dhe Yesu Klisi ya -ee?»¹⁸ -A pö 'ö- wo "dhü bha- -gen -mü =dhe 'ö gun "dhü kö -ya 'wön -dö 'kpakpadhö =dhe gblεen" =në -da -nu 'gü 'yö 'wo- "piü =dhe 'wo Yesu zë bha.

¹⁹Pidhatö -yö -to 'wön -nu bha =në- -nu kë -sü -bha zadö dhe 'gü mü "dhü, 'yö- -bha dhebhö -yö naö bö- -dhe 'ö- pö: «'Ka 'dho -kaa pö Pidhatö -dhe -yö ö -dö 'kun kö- -kö =ya 'dho -da 'mε bha- zë -wön 'gü, -a -gen -mü =dhe -song 'bha 'yaa- -bha. "Kεε 'mii yi zë =dεε gbeng 'mε bha- -wön 'gü, 'yεen 'a- bho -dεε -yö -gban 'mε bha =në- -bha, "kεε -yö -ziisü.»

²⁰"Kεε kö Zuifö -nu -bha -kweagbö -nu waa- "saabhome -nu -göme -nu -zë -wo -wu =në- 'ma sië mε "dhaa 'wo gun mü bha- -nu "tuü, 'wo -da -nu -gö 'gü kö -wa pö -gblüde dhe -dhe -yö Badhabasö =në- löw- wo -dhe kö -yö Yesu -zë zë.²¹ Dhe 'ö =ya kë "dhü 'yö -gblüde -ya -nu dhεε" 'bha kpö 'ö- pö: «Ka- pö 'a mε =ple ya- de -sü -në löw- ka -dhe!» 'Yö 'wo- -yö bö- -gö 'wo- pö: «Badhabasö.»²² 'Yö Pidhatö -ya pö- -nu -dhe: «=Dhe 'ö "dhü -yö ka "piü =dhe 'a Yesu 'wo- -dhe Klisi ya- kë =dhe?» 'Yö- -nu =gban "pepe -wa pö: «=Bhö -a dö "dhü -bha! (-Bhö -a dö "dhü -bha!)»

²³'Yö -gblüde bha 'ö- pö: «=Yö -më -wön yaa =në- -kë?» "Kεε 'yö 'wo =gbang dö -yuudhö 'gbu- 'ka 'wo- pö: «Bhi -zë, -bhö -a dö -zë wo "dhü -bha =zöö!»

²⁴=Dhe 'ö Pidhatö =yaa- 'wön dö =dhe 'ya =nëng 'wön bha- 'gü kö yöö 'to 'mε bha- -nu "yënnng "wεεwεε, kö -wo =gbang =në- dö sië do 'wo dho- 'ka 'waa "tu -zian -dö ö -wu -bha, 'yö 'yi sü, 'yö ö -kö -zu 'ka 'mε 'wo bha- =gban "pepe "yan "dhiü mü 'yö- pö: «'Mε 'ö -song 'bha 'yaa- -bha -a zë -wön 'ka dö- 'ka bha ma -zë n -kö 'yaa- 'gü, -yö 'to kaa do kaa 'wön 'ka.

²⁵'Yö mε "pepe bha- =gban 'wo- pö: «=Iin, -yö kë "dhü, -yö 'to yaa yii- 'në -nu yii- 'wön 'ka!»

26=Dhe 'ö =waa- pö Pidhatö -dhe "dhü, 'yö ö -kɔ bho- -nu -dhe Badhabasö 'gü. 'Yö "sɔdha -nu -ya Yesu -zë -bha kö -wa -ma -sabhlüga 'ka kö -wa dɔ "dhü bha.

"Sɔdha -nu -bha =wɛɛ -dɔ Yesu -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 15,16-20; Zan 19,2-3)

27=Dhe 'ö =ya kē "dhü, 'yö Pidhatö -bha "sɔdha -nu 'wo Yesu sü 'wo dho- 'ka Pidhatö -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö "sɔdha -nu bha- =gban 'wo =klëen- zü mü.
28'Yö 'wo- -bha sɔ bho- -bha, 'yö 'wo -tɔyang -zaɔndhö do -da -bha, 29'Yö 'wo "glëen -kloo do "kɛɛga -kē 'yö 'wo -ya -gɔ -bha =dhe- -bha -gblüdēdhe 'faan- 'dhö. ('Yö 'wo -kaadhü do -da -a -kɔ -së 'gü =dhe -gblüdē -nu -bha -taadhü 'dhö.) =Dhe 'ö =waa- kē "dhü, 'yö 'wo zun wo kpiö 'gü -a wëédhö 'wo- pö: «Zuifö -nu -bha -gblüdē, 'bha =boo mü!» 'Yö 'wo =wɛɛ dɔ- 'ka- -bha.
30'Yö 'wo wo "dhidhi -nu -suü -bha, 'yö 'wo -kaadhüga -nu sü 'wo- -ma 'ka- =gbin-. 31=Dhe 'ö =wa wo bo =wɛɛ -dɔ -bha -sü 'ka, 'yö 'wo -tɔyang 'wo- -da -bha bha- bho- -bha, 'yö 'wo- -bha sɔ -da -bha 'zü -deewo 'yö 'wo dho- 'ka kö -wa dɔ "dhü -bha.

Yesu -dɔ "dhü -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 15,21-32; Dhukö 23,26-43; Zan 19,17-27)

32=Dhe 'wo 'go sië 'pödhö kö -wo 'dho- -dɔ "dhü -bha -dhe 'gü, 'yö 'wo -kpan göndë do 'wo- -dhe Simɔ, 'ö go 'pödhē 'wo- -dhe Sidhenö -a 'gü bha- -bha. 'Yö 'wo faandhe -wɔ 'mɛ bha- -ta 'wo- pö -yö Yesu -dɔ -bha "dhü bha- 'sü 33'Yö 'wo dho 'wo -loo -dhe 'bha 'wo- -dhe eblö -wu 'gü Gɔgota bha- 'gü (=waa- pö "dhü kö -wa -pö 'mɛ -gɔ "kpɛa -tɔn).

34=Dhe 'ö =wa 'dho =wa -loo mü, 'yö 'wo nu -drɔɔ suu 'bha 'ö =wa wü "këë wü- -bhaa bha- 'ka Yesu -dhe kö -ya mü (kē "dhü kö pē -nɛɛ -ma 'ka -sü bha -yö 'dho 'nē 'bha wo "sia-). "Kɛɛ =dhe 'ö ö -ben -ya -ta, 'yö -kɔ -a mü -sü 'ka.

35=Dhe 'ö =wa wo bo- -dɔ "dhü -bha -sü 'ka, 'ö =wa "pɔni -gban -a -kɔ waa- -gen -nu -ta, 'yö 'wo- -bha sɔ -nu 'gü -gblü wo 'ko -ta zë "kpüü kē -sü 'ka [kē "dhü kö -wu 'ö Atanna -wudhiüloomɛ do 'bha -ya pö yi 'bha 'ka 'ö- pö =dhe:

«-Wo kē n -dasɔ -nu 'gü -gblü wo 'ko -ta,

'ö 'wo zë "kpüü -kē ma -da sɔ =wlöö -sɔ -ta» bha- 'gü -wɔn -yö kē].

36=Dhe 'ö =wa wo bo, 'yö 'wo -ya -a -maa -gɔ. 37'Yö 'wo pē -ben zë -a -dɔ -bha "dhü bha- -bha -a -gɔ -ta "dhüng 'gü 'wo- pö: «Yesu, Zuifö -nu -bha -gblüdē bha yö =ne!» Kē "dhü kö 'mɛ -ya -loo mü -ya zë -gen dɔ. 38=Dhe 'wo Yesu dɔ "dhü -bha 'gü bha, 'yö 'wo dho 'wo mezëme =plɛ dɔ "dhü -bha 'pö- "sɔɔ mü. 'Yö 'wo mɛ do dɔ- -kɔ -së 'gü, 'yö 'wo mɛ do dɔ- =kwaa 'gü.

39'Mɛ 'wo gun zian ziö sië 'pö Yesu -dɔ "dhü -bha -dhe bha- 'gü, =wa -kpan -bha 'yö 'wo wo -gɔ 'gü zë- -dhe, 'wo 'si bho- -gɔ 'wo- pö: 40«Bhi 'ö

'i- pö i -mɔɔ -bha 'i Atanna -dhɔkägükɔ wü 'i- dɔ -dhekpɔɔyi -yaaga 'ka bha, bhi 'aa mü i dɔ bha -ee? -Bhö i -dɔ dha -dhe! -Ya kë -dhe 'i Atanna Gbö 'ka =dedewo tɛan- 'ka, -bhö 'go "dhü bha- -bha kö 'i zun "sia-!» 41 Kō 'me 'wo -kë "saabhɔmɛ -nu -gɔmɛ -nu 'ka oo, 'tɔnggɔmɛ -nu oo, -kwɛagbö -nu bha -wo =wɛɛ dɔ siɛ- -bha 'pö 'wo- pö: 42 «Ya mɛ "wɛɛ -nu dha "kɛɛ 'yaa =mɔɔ- -bha kö -yö ö -dɔ -zɛ dha! 'Yii- pö ö -dɔ -dhe Izraedhö -mɛ -nu -bha -gblüdü -mü ö 'ka -ee? -Ya kë -dhe ö "dhü tɛan- 'ka, -yö 'go "dhü bha- -bha kö -yö zun "sia- kö 'yi- -dhe yö, -ya kë "dhü kö 'ya 'dhang bho- "dhiü! 43 -ɛɛ, 'ö ö -zɔ yö 'zü Atanna 'ö- -dhe bha, -ya kë -dhe -a -dhɔ 'dhö- -kë =dedewo, -yö nu kö -ya bho "dhü bha- -bha! 'Yaa gun- pö siɛ ö -dɔ -dhe =dhe Atanna Gbö -mü ö 'ka -ee?» 44 Kō mezɛmɛ -nu 'wo- -nu dɔ 'pö "dhü -bha -a "sɔɔ mü bha, -wo "si bho siɛ- -gɔ 'pö -kɔ do bha- 'gü.

Yesu ga -kɔ waa- -wɛɛ bho -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zɛ
(*Makö 15,33-41; Dhukö 23,44-49; Zan 19,28-30*)

45 (=Dhe 'ö Yesu ga "töng -ya =tɛng) 'ö sü 'yɛnng- -ya mɛ -gɔ =zinng 'gü "töng bha- -bha, 'ö dho 'ö zun- 'ka "wɔ "yɛ -yɛn -bha, -dhe 'gü- kë -tröö "kpungtaadhe =gban 'gü gbluungdhö. 46=Dhe 'ö 'yɛnng- -ya 'kpɔ mɛ -gɔ 'ka -sɛ 'ka, 'ö "töng -yaaga -naa ö yɛan" "piü bha =ya -loo, 'yö Yesu -yö =gbla "gbu- 'ka eblö -wu 'gü 'ö- pö: Edhi, Edhi, dhama sabatami!» =Waa- pö "dhü kö -wa -pö: «Ma Atanna, ma Atanna, -mɛ =nɛ -kë 'yö 'i i -kɔ -kan n "dhiü "dhü?» 47=Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö 'me 'wo gun mü bha- mɛ 'bha -nu 'wo -ya pö -sü -bha -dhe: «-Yö (Atanna -wudhiüloome Edhi 'ö gun yi 'bha 'ka bha-) -dhe siɛ -wa!» 48=Dhe 'ö =waa- pö "dhü, 'yö mɛ do -yö -beang sü 'ö dho -fuu 'sü, 'yö dho- 'ka 'ö- -da -drɔɔ 'wangwang 'bha bha- -bhaa, 'yö- -ya -kaadhü "dhiü 'yö- nu- -dhe kö -ya mü. 49="Kɛɛ kö mɛ -kpea -zɛ -wa pö siɛ- -dhe: «-Bhö kwaa- -zü -kö, 'bha mü "dhü Edhi -dho nu 'ö- dha.» 50=Dhe 'ö -ya kë "dhü 'yö Yesu -yö "gbla do 'bha wo 'zü "gbu- 'ka, 'yö- 'nii- 'dhö -pö.

51=Dhe 'ö -ya kë "dhü, "töng =dede 'ö Yesu 'nii- 'dhö -pö 'ka bha 'yö sɔ 'ö gun Atanna -dhɔkägükɔ 'ö Zedhizadhémö -a 'gü -kan 'gü -sɔ 'ka bha, 'ö -pɛ 'gü -zinng 'gü gbanngdhö 'ö- zü -yö bho -a "zɔ "dhiü "dhüng 'gü 'ö zun- 'ka "sia- (kö -ya -zɔn -dhe =zinng 'yaa Atanna waa- mɛ "bhu- -nu -a -nu -zinng 'gü 'zü Yesu Klisi 'saa- 'gü). 'Yö "sɛ 'dhö =zii 'yö -gwɛ -tɔn -nu 'wo -pɛ -nu wo. 52 'Yö mɛ bun -nu 'wo wü, 'yö 'me 'wo -kë Atanna -bha mɛ -nu 'ka 'ö =wa ga 'nu zii, 'yö- mɛ 'gbe 'wo -bö. 53=Dhe 'ö 'mɛ 'wo bha -wa 'go ga 'gü, 'ö =wa -bö -nu wo =dhe -kɔ bha- 'dhö, 'ö Yesu =ya 'go ga 'gü 'pö =ya -bö, 'yö 'wo dho 'wo -da Zedhizadhémö -pö 'ö -kë Atanna -bha 'pö- 'ka bha- 'gü, 'yö mɛ 'gbe =dede 'wo wo "yan -kpan -nu -bha.

54=Dhe 'ö "sɔdha -gɔmɛ 'ö waa- ö -bha "sɔdha -nu 'wo gun -ya -sü 'ka Yesu -maa -gɔ bha =wa "sɛ 'ö =zii bha waa- "dhabhliwɔn -nu 'ö -kë bha- -dhe yö, 'yö "suü 'dhö -da -nu 'gü =dedewo 'yö 'wo- pö: «Mɛ 'ö ya Atanna Gbö =nɛ gun- 'ka =dedewo, -a zɔɔ -dhe 'bhaa 'dhö 'zü.» 55 'Ö gun "dhü kö

dhong -nu 'ö waa- Yesu -nu 'wo go wo "kwëë Gadhidhe 'wo gun- "dhiü -ziö wo sië bha -wo do sië -gblëen 'wo- -dhe -ga. ⁵⁶Madhi 'ö go Madadha bha waa- Madhi 'dhe 'ö -kë Zakö waa- Zosefu -a -nu dhe 'ka bha, waa- Zebede gbö -nu 'ö 'wo gun Yesu -keng- bha- -nu dhe -nu -wo -gun dhong -nu bha- -nu kpö 'gü.

(Makö 15,42-47; Dhukö 23,50-56; Zan 19,38-42)

⁵⁷-Dhe 'ö "bin -ya 'ma, 'yö göndë do 'ö -kë -naomé 'ka 'ö go Adhimate -pö 'gü 'wo- -dhe Zosefu, 'ö -kë 'pö Yesu bha -klangdhiü do 'ka bha 'ö nu. ⁵⁸'Yö göndënë bha 'ö dho Pidhatö "piü 'yö Yesu -gee -gbadhe -gö. 'Yö Pidhatö -ya pö -wa do- -gö,

⁵⁹'yö Zosefu -yö Yesu -gee bha- sü 'yö so "puu bo- -bha ⁶⁰'yö dho- 'ka 'ö- -da -a -di -bha me -wæe bho -dhe -dee 'wo- pön- -dhe -gwë -tön 'gü bha- 'gü, 'yö -gwë gön 'kpii- do =glün 'ö- -ya -ye bha- "dhiü 'yö dho. ⁶¹'Ö "dhü bha kö Madhi 'ö go Madadha bha waa- Madhi 'dhe 'ö bha -wo -ya sië "güng -ta bunbhodhe bha- "soo mü.

Yesu bun -maa kë -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

⁶²(-Wo Yesu -zë Zuifö -nu -bha =glooyi yëan" "piü 'ka.) =Dhe 'ö- -tadhe =ya -kpaɔ -a -nu =glooyi =dede bha- 'ka, 'yö "saabhöme -nu -gömë -nu 'wo dho Pidhatö "piü waa- Fadhizien -nu 'dhö ⁶³'yö 'wo- pö- -dhe: «Yi dëme, 'wön do 'bha -yö -dhö. Yö -mü =dhe 'ö gun kö =suakëme bha -yö -tun "yaan, -yö kë- -pö 'ö- pö -dhe: «Ma ga yi 'ö- 'ka, a -dho -bö kö -dhekpäyi =plë =ya ziö, -a -yaaga -naa bha- 'ka. ⁶⁴=Dhe 'ö "dhü, -bhö me bo kö -wo -ya bun bha- -maa -gö kö -yö 'dho- 'ka "dhü -yö zun- 'ka- -dhekpäyi -yaaga -naa bha- -bha kö -a -bha -klang -nu 'wa 'dho nu 'wo- -gee -kwaan 'wo dho 'wo =sua -kë "següme -nu -dhe -dhe =ya -bö =ya 'go ga 'gü, -a -gen -mü -dhe kö- -nu -kɔ -yö -mɔɔ 'wön 'dhe 'kö bha- kë -sü -bha, -a 'gü =sua 'wo dho- kë -yö -dho kë -ziisü 'ö -ziö -blëesü -bha -zë -ta. ⁶⁵'Yö Pidhatö -ya pö- -nu -dhe: «-Ka 'iin, -ka "sɔdha -nu 'kun kö -wo 'dho kö -wa -maa kë -kɔ 'ö -dhi ka -dhe -a 'ka.» ⁶⁶'Yö 'wo -ziö 'wo dho. =Dhe 'ö =wa -loo mü, 'yö 'wo 'klëë -kpɔ- bun bha- -bha kö me =yaa- "dhiü "pu kö -wa -dhe yö, 'yö 'wo "sɔdha -nu bha- -nu -ya -a -gö "dhiü kö -wo wo "yan 'to- -bha.

Yesu -bö -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 16,1-10; Dhukö 24,1-12; Zan 20,1-10)

28 ¹=Dhe 'ö Zuifö -nu =glooyi bha =ya ziö 'ö- -tadhe =ya -kpaɔ, 'yö Madhi 'ö go Madadha bha waa- Madhi 'dhe 'ö 'dhö 'wo -suü 'piö- 'yö 'wo dho wo bhɔɔ" bho Yesu bun -bha. ²-Wo -to mü 'yö "së 'dhö -ya =zii -sü -bha =dhe me- -më -kë. "Së 'ö =zii -ziisü 'ka "dhü bha- -gen -mü =dhe 'ö gun "dhü kö Atanna -bha "kië do =ya 'go dhang- 'gü =ya nu kö =ya -gwë 'ö gun Yesu bun "dhiü bha- bho 'mü kö =yaa- glün- =ya -ya -ta. ³Atanna

-bha "kië bha- 'bhü- -gun -dhe dha 'ö "yaan kun- 'dhö, 'yö- -bha -sɔ -yö -flü -papadhö.

4 'Yö 'me 'wo gun bun -maa kë sië bha "suü 'dhö -da -nu 'gü, 'yö 'wo -ya -zii -sü -bha 'yö 'wo -pö "sia- 'yö 'wo -kë =dhe 'pë =wa ga =në- wo 'dhö.

5 "Këë 'yö Atanna -bha "kië bha 'ö dhiang zë dhong -nu 'kö 'wo bha- -nu -dhe 'ö- pö: «"Suü 'ya 'dho ka -zë ka kë, -a -gen -mü -dhe a- 'wɔn -dɔ =dhe Yesu 'wo- dɔ "dhü -bha bha =në 'ka nu- mɔɔ- -dhe 'gü yö. 6 "Këë 'yaa yö 'zü -ya 'go ga 'gü =ya -bö =dhe -kɔ 'ö- pö- 'ka ka -dhe kö 'yii ga -kö bha- 'dhö. -Ka nu kö -dhe 'ö gun wɔ sië- -bha bha 'ka- -dhe -ga, 7 kö 'ka 'dho 'ka- pö- -bha -klang -nu -dhe =dhe =ya -bö, =ya -da ka "dhiü =ya 'dho Gadhidhe. Ka -dho -kpan -bha mü =naa. 'Wɔn 'ö gun n "piü 'a- pö ka -dhe 'yö bha.»

8 'Yö 'wo dɔ -beang -bha 'wo dho kö "suü -ya -nu kë sië, "këë kö -a -nu =nii -yö -da sië 'pö =dedewo. 'Yö 'wo dho kö 'wo- -gen dɔ Yesu -bha -klang -nu bha- -nu -dhe.

9 =Dhe 'wo 'dho sië 'wo dho "kan wo -ta kö Yesu =ya nu dɔ- -nu -gɔ zian- =yaa- pö- -nu -dhe: «"Ka =boo mü!» =Dhe 'ö =waa- yö, 'yö 'wo dho 'wo zun wo kpiö 'gü- -dhe. 10 =Dhe 'ö =ya kë "dhü, 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhe 'ö- pö: «"Suü 'ya 'dho ka kë, -ka 'dho 'ka- pö n dheebhang -nu -dhe =dhe -wo 'dho Gadhidhe -së 'gü, -wo -dho -kpan n -bha -dhe bha =në- 'gü.»

**"Saabhome -nu -gɔmɛ -nu waa- -kweagbö -nu -bha -wu -ma
Yesu bun -maakëmɛ -nu "tɔv -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë**

11 "Tüng 'ö dhong -nu bha 'wo 'dho sië- 'ka 'wɔn bha- -gen dɔ -dhe 'gü Yesu -bha -klang -nu -dhe bha, kö bun -maakëmɛ -nu -dɔ 'pö- me 'bha -nu -wo -da sië 'plöë 'wo -ziö Yesu -bö -kɔ zü bho -kɔ waa- "dhiü -ya -kɔ =gban 'gü "saabhome -nu -gɔmɛ -nu bha- -nu -dhe. 12 'Me 'wo bha -dhe 'ö =wa ziö 'wɔn bha- -gen 'gü- -nu -dhe "pɛɛpedhö, 'yö 'wo dho "slën 'gü, 'yö 'wo wo -bha -ya 'kwëë- -kë waa- -kweagbö -nu 'dhö. =Dhe 'ö- -nu -wu =ya 'to do, 'yö 'wo nu 'wo 'wëë- 'gbɛ =dede sü 'wo- nu "sɔdha -nu bha- -nu -dhe. 13 'Yö 'wo- pö- -nu -dhe 'wo- pö: «-Kaa pö 'ö gun kö yi yi zë sië gbeng, 'yö- -bha -klang -nu 'wo nu 'wo- -kwaan, 'yö 'wo dho- 'ka.» 14 =Ya kë -dhe "sedë =ya 'wɔn bha- ma kö -ya pö 'ö 'wɔn 'bha kë ka 'ka -a -wɔn 'gü, yi -në 'yi dho kpa- -zɔ -ta, 'yö 'yaa ka kë -kɔ 'bha 'gü.

15 =Dhe 'ö =waa- pö "sɔdha -nu bha- -nu -dhe "dhü, 'yö 'wo wo -kɔ -da 'wëë- bha- 'gü, 'yö 'wo- -kë -dhe -kɔ 'wo -wu kpɔ- 'ka- -nu -bha bha- 'dhö. "Këë 'yö -wu 'ö -gɔmɛ -nu -wa kpɔ bun -maakëmɛ -nu -bha bha- -wu -yö sɔ "sɛ bha- 'gü -dhe =gban "pɛpɛ 'gü, 'ö nu 'ö zun- 'ka =dɛɛ -bha.

**Yesu -bha 'ö -dɔ -zɔn 'ö -bha -klang -nu -dhe -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 16,14-18; Dhukö 24,36-49; Zan 20,19-23; Këwɔn -nu 1,6-8)**

16 =Dhe 'ö Yesu -bha -klang -nu bha =wa 'wɔn bha- ma, 'yö 'wo dho Gadhidhe -sɛ 'gü, -tɔn 'ö Yesu -ya -dhe -zɔn -nu -dhe bha- =gbin-. 17 =Dhe

'ö =wa 'dho =wa =loo mü, 'yö 'wo -kpan -bha, 'yö 'wo zun- -dhe wo kpiö 'gü, "keε yö -zë =gban 'gü, 'me 'wo bha- me 'bha -nu -gun mü 'ö 'waa gun 'dhang bho sië Yesu -go ga 'gü -wɔn bha- "dhiü. ¹⁸=Dhe 'ö =wa zun- -dhe kpiö 'gü "dhü, 'yö Yesu -yö =yɔɔn- -nu "sɔɔ yö ö -wu kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: «-Kɔ -ziö "sε waa- dhang- -nu 'gü -pë =gban "pepe -gɔ -faan bha Atanna =yaa- nu n -dhe. ¹⁹=Dhe 'ö "dhü -ka 'dho 'ka n -wɔn -dhiang zë "sε "pepe =gban 'gü me -nu -dhe kö -wo wo zuë" slëë- n "piü kö 'ka- -nu -bɔ n 'ka -zu bho n Dë 'tɔ 'gü, -a Gbö 'tɔ 'gü, -a -bha 'Nii- "slüüslü 'tɔ 'gü. ²⁰Kö 'ka- -nu -klang kë -zu -kë pë "pepe 'a- -ben zë 'a- to ka -gɔ bha- "piü -sü 'ka. -Yö kë ka "yaan =dhe a ka "piü yi =gban 'ka 'ö to- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka "sε "dhiütöyi -bha.»